

gościⁿⁱec Bialski

ISSN 1643-5303

Nr 4 (60) KWIECIEŃ 2009

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

czasopismo samorządu powiatu bialskiego

www.powiatbialski.lubelskie.pl

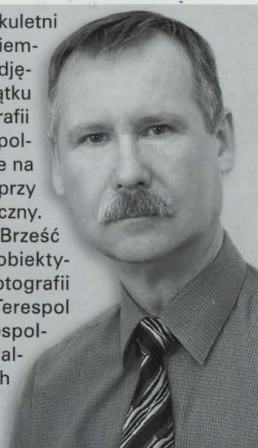

Fotografią interesuje się całe życie. Już jako kilkuletni chłopiec podglądał starszych kolegów, którzy w zaciemnionym pokoju próbowali w talerzach wywoływać zdjęcia. Samodzielną obróbkę zdjęć rozpoczął na początku lat 70-tych, jednocześnie pogłębiając wiedzę o fotografii przy pomocy czasopism i książek. Pracując w terespolskim Urzędzie Miasta i Gminy wykonywał fotografie na potrzeby tego urzędu. Prowadził kółka fotograficzne przy M-GOK. W 1981 r. otworzył własny zakład fotograficzny.

Osiągnięcia: wystawa fotografii w Kinoteatrze Brześć (Białoruś) - marzec 2005 r., wystawa „Terespól w obiektywie” - MOK Terespól - czerwiec 2005 r., wystawa fotografii - ilustracje do książki „Broszka” Ewy Bagłaj - MOK Terespól - styczeń 2006 r., publikacja zdjęć w „Gońcu Terespolskim”, publikacja zdjęć w wydawnictwach regionalnych, udział w warsztatach i wystawach zbiorowych FP od 2005 r.

Źródło: http://83.16.173.124/~fotoklub/readarticle.php?article_id=42

Lech Mazur

F
O
T
O
G
R
A
F
J
A

Szanowni Państwo

Przygotowania i uroczyste uczestnictwo w radosnych Świątach Zmartwychwstania są miłym

wspomnieniem kwietniowych spotkań w otoczeniu rodziny i naszych najbliższych przyjaciół. Święta Zmartwychwstania wiążą się z piękną staropolską tradycją opartą na kultywowaniu wielowiekowych doświadczeń polskich rodzin. Dla każdego katolika są to święta najważniejsze, do których przygotowujemy się w sposób szczególny, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i duchowym.

Kwiecień to miesiąc wiosenny. Tego miesiąca przyroda budzi się do życia. Rolnicy wyjeżdżają do pierwszych prac polowych.

Kwiecień to również miesiąc bogaty w wydarzenia. Siegam pamięcią do tragicznych wydarzeń mordu katyńskiego z roku 1940, pamiętam o wielkich Polakach, którzy poświęcili się w obronie Ojczyzny. W tym miesiącu szczególną troską otaczamy mogiły żołnierzy, powstańców, obrońców Państwa Polskiego, tych, którzy walczyli o to, abyśmy mogli żyć w wolnej Niepodległej Ojczyźnie. W samorządach to czas sesji absolutoryjnych i podsumowań finansowych.

Zbliżająca się piąta rocznica wejścia Polski do Unii Europejskiej to okazja do podsumowań. Dzięki wejściu do UE naszym samorządom udało się zrealizować kilka ważnych inwestycji. Niestety, środków z UE nie jest aż tak dużo by sprostać oczekiwaniom naszego społeczeństwa.

Bardzo serdecznie zachęcam do lektury kwietniowego numeru Gościńca, który zawiera bardzo dużo, informacji i relacji z różnego rodzaju wydarzeń, uroczystości które odbyły się na terenie naszego powiatu.

Życzę przyjemnej lektury.

Tadeusz Łazowski
Tadeusz Łazowski
Starosta Bialski

W NUMERZE M. IN.:

Gościniec samorządowy	5
Bezpieczne szpitale w czasie katastrof	6
Wystawa ogrodnicza w Oranienburgu	7
Niesiemy pomoc młodym	8
Pasjonuje go historia	10
Najlepsi pojadą do Niemiec	11
Nagrody dla laureatów konkursu	13
Uzdolniony stolarz i artysta	15
Podpisanie umów w sprawie dróg	16
Laureaci turnieju bezpieczeństwa	18
Parafia z Rossosza	20
Wizyta starosty w Łomazach	21
Wiejskie życie w pigułce	22
Aktywne „Bugowiaki”	24
Przegląd „Tańczyć każdy może”	25
Kamień węgielny Izby Celnej	27
Znani zapomniani (2) Stefan Kryński	29
Osiągnięcia uczniów ZSE	30
Christos wskresie.	31
Obchody Dnia Teatru	32
Spotkanie z Tatarami	33
Nadanie imienia szkołom ZDZ	34
Odnaczeni za zasługi	35
Targi w Brześciu	35
Turniej motoryzacyjny	36
Przegląd teatrów szkolnych	37
Nauczyciele w Deux Sevres	38
„Kwartalnik” dla każdego	38
Pamiętały o Dniu Ziemi	39
Cyfrowe kino w Białej Podlaskiej	40
Przedświąteczny kiermasz	41
Otwarcie Orlika	41
Katyni pamiętamy	42
Gościniec sportowy	44
Pomoc finansowa na działalność	46-47
Nowi partnerzy z Białorusi	49
Turniej ping ponga	49
Uczmy się od mistrzów	50
Podlaskie klimaty w Wielkopolsce	50

Na okładce: foto. Beata Malczuk

XXXI Sesja Rady Powiatu

Sesję, która odbyła się 30 marca 2009 r. prowadził przewodniczący **Przemysław Litwiniuk**.

Andrzej Jawoszek ze wsi. Michałki i **Ireneusz Norwa** ze wsi Hałasy otrzymali odznaki honorowe „Zasłużony dla Rolnictwa”, przyznane im przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Marka Sawickiego**. Wyróżnieni nieobecni na sesji: **Zbigniew Makaruk** ze wsi Mokre, **Krzysztof Poleszuk** z Wisznia i **Jan Zajac** z Horodyszcz.

Medale „Za Zasługi dla Obronności Kraju” otrzymali: zastępca komendanta miejskiego PSP **Zbigniew Łaziuk** oraz radny powiatu **Mariusz Filipiuk**. Medale wręczył komendant Wojskowej Komendy Uzupelnieni ppłk **Jan Górniak**.

Medale „Za Zasługi dla Ligi Obrony Kraju” otrzymali: starosta **Tadeusz Łazowski**, radny powiatu **Mariusz Filipiuk**, **Józef Daniluk** z Międzyrzecza Podlaskiego, **Zygmunt Szabaciuk** z Drelowa i **Janusz Jaroszewski** z Kwasówki. Medale wręczyli: prezes Lubelskiej Wojewódzkiej Organizacji LOK **Stanisław Dąbrowski** i dyrektor biura Zarządu Wojewódzkiego LOK **Anna Malinowska**. Wyróżnieni nieobecni na sesji: **Zbigniew Walczuk** i **Miroslaw Maraszek**.

Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu z 1 czerwca 2007 r., w sprawie zasad i trybu przyznawania, wstrzymywania i cofania stypendiów sportowych oraz określenia warunków przyznawania wyróżnień i nagród za osiągnięcia sportowe starosta **Tadeusz Łazowski** wręczył dyplomy potwierdzające przyznanie stypendiów zawodnikom sportowym: **Sylwii Wnuk**, **Magdalenie Suchocie**, **Krystynie Borysiak**, **Adrianowi Kotowi**, **Urszuli Siliwoniuk**, **Michałowi Stasiakowi**, **Konradowi Tymoszkowi** (reprezentującym Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzeczu Podlaskim), **Natalii Adamiuk**, **Emilowi Bendziukowi**, **Rafałowi Diadikowi**, **Adamowi Doroszukowi**, **Grzegorzowi Hładunowi**, **Piotrowi Hołowieńcowi**, **Łukaszowi Karpiukowi**, **Emilii Pękajło**, **Angeli-**

ce Sokołowicz, **Mateuszowi Wege-**
rze, **Angelice Zielonce** (reprezentującym Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowce). Dyplomy uznania otrzymali trenerzy: **Wojciech Lubański**, **Zbigniew Bonecki**, **Miroslaw Dawidiuk**. Zawodnicy: **Daniel Masiuk**, **Łukasz Seroczyński**, **Krzysztof Brezcko**, **Grzegorz Darczuk**, **Damian Seroczyński** i trener **Stefan Polaczuk** z Miejskiego Uczniowskiego Klubu Sportowego w Terespolu nie przybyli na sesję.

Dyrektor Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Leśnej Podlaskiej **Anna Sęk** zaprezentowała szkołę, przedstawiła jej ofertę edukacyjną.

Zgłoszono następujące interpelacje i zapytania w sprawie:

Radny Romuald Kulawiec:

- obowiązku usunięcia z pasa drogowego zabitego, chorego czy ranne- go zwierzęcia,
- procedury dotyczącej właścicieli gruntów, na których prowadzi się prace ziemne z użyciem ciężkiego sprzętu związane z budową wodociągów, kanalizacji, instalacji gazowych itp. otrzymując odszkodowanie za szkody w uprawach i za obniżenie wartości gruntu przez wybudowaną infrastrukturę,

- możliwości odebrania rolnikowi odszkodowania lub zasiłku chorobowego przez KRUS na poczet obowiązku alimentacyjnego lub zaległych składek,

- warunków korzystania z kwalifikowanego materiału siewnego i sadzeniaków będących twórczą własnością hodowcy,

- regulacji dotyczących uprawiania kukurydzy GMO,

- planowanej likwidacji domów dziecka i przyszłości ich wychowanków,

- realizacji programów zdrowotnych na terenie powiatu,

- zwiększonej ilości zachorowań na gruźlicę na terenie województwa lubelskiego i w związku z tym konieczności prowadzenia badań profilaktycznych,

- sposobu traktowania w szkołach i przedszkolach dzieci z chorobami przewlekłymi, w szczególności z cukrzycą,

- szczepień przeciw zakażeniom pneumokokowym,

- rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji określającego wysokość środków przeznaczonych w 2008 r. na zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej działających

w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym,

- uruchomienia i zasad korzystania ze środków przeznaczonych na PROW oraz programy rolnośrodowiskowe,

- założenia gospodarki łowieckiej na terenie powiatu na rok 2009,

- możliwości udzielenia pomocy materialnej harcerzom na Białorusi,

Radny Antoni Sacharuk:

- złego stanu drogi pomiędzy Kłodą Dużą a Perkowicami,

- odwodnienia placu przy ul. Wojska Polskiego w Terespolu,

- stanu drogi z Berezówki do mostu w Małowej Górze,

- niewłaściwego wyprofilowania łuku drogi w Dereczance,

Radny Arkadiusz Maksymiuk:

- poparcia interpelacji radnego Antoniego Sacharuka dotyczącej drogi Kłoda – Perkowice,

- konieczności pilnej modernizacji drogi Biała Podlaska – Piszczac,

Radny Mariusz Filipiuk:

- konieczności udrożnienia Kanału Drelowskiego,

- konieczności uszczelnienia zbiornika Żelazna, w związku z jego przeciekami,

- rozważenie możliwości naprawy niedawno ułożonej stabilizacji drogi Dołha – Sokule,

- rozważenia możliwości wmontowania w jezdnię ulicy Bankowej w Drelowie progu zwalniającego,

Radna Kazimiera Adamiec:

- rozważenia możliwości transmitowania sesji Rady przez Internet,

Radny Henryk Makarewicz:

- zainstalowania elementów muru berlińskiego na terenie powiatu,

Radny Jerzy Panasiuk:

- możliwości wykonania remontu częściowego odcinka drogi Zaścianki – Manie,

- konieczności remontu odcinka drogi między zjazdem z „dziewiętnastki” do Łukowiska,

- sfrezowania garbów na drodze (przy moście) łączącej Puchacz i Rogoźnicę,

- procedury odbioru wybudowanej drogi,

Radny Marcin Duszek:

- potrzeby wydłużenia godzin funkcjonowania urzędu pocztowego w Międzyrzeczu Podlaskim

- stanu drogi (przez las) do miejscowości Utrówka,

- ilości leku Polstignum w międzyrzeckim szpitalu,

- poparcia pomysłu transmitowania sesji Rady Powiatu,

- zaniepokojenia mieszkańców

wsi Łukowisko ew. powstaniem w ich miejscowości składowiska azbestu,

Radna Agnieszka Jakoniuk:

- konieczności ustawienia znaku wskazującego miejscowość Kajetanka przy drodze z Rokitna do Błonia,

Radny Mariusz Sołoduha:

- czytelności wystawianych przez policję zaświadczeń kierujących pojazdy na dodatkowe badania techniczne,

Radny Ryszard Boś:

- przeprowadzenia badań w sprawie wpływu fal telefonii komórkowej na zdrowie ludzi,

- szczegółowej informacji nt. przebudowy drogi powiatowej Janów Podlaski – Wygoda (do Stadniny Koni),

- ilości tzw. schetynówek realizowanych w województwie lubelskim,

- wyremontowania dziurawego parkingu koło budynku starostwa,

- sprawy rozbudowy (kosztom trawników) parkingu przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Białej Podlaskiej,

- XIX edycji Podlaskiego Jarmarku Folkloru,

- ukazania się reprints Monografii Powiatu Bialskiego prof. Bolesława Górnego,

- planowanych uroczystości okolicznościowych w związku z 70. rocznicą agresji Niemiec hitlerowskich na Polskę i czwartym jej rozbiorem,

Radna Powiatu podjęła uchwały w sprawach:

- uchwalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat bialski,

- ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nagród ze specjalnego funduszu na nagrody dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat bialski,

- ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat bialski,

- ustanowienia i przyznawania dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury,

- określenia zadań z zakresu zatrudniania oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2009,

- wspólnej realizacji z innymi samorządami przedsięwzięcia mającego na celu zapewnienie dostępu do szerokopasmowego internetu radiowego,

- wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłaty rocznej, ustalonej Powiatowemu Ośrodkowi Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Białej Podlaskiej z siedzibą w Międzyrzeczu Podlaskim,

- zaciągnięcia kredytu długoterminowego,

- zmian w budżecie powiatu bialskiego na 2009 rok.

Rada Powiatu przyjęła stanowisko w sprawie objęcia powiatu bialskiego przedsięwzięciem pn.: „II wojna światowa – nasze dziedzictwo. Szanujemy, ocalamy, pamiętamy!” - projekt rocznicowy w powiecie bialskim.”

Sławomir Maksymiuk

Zarząd Powiatu postanowił

Od ukazania się nr 3/2009 „Gościńca Bialskiego” Zarząd Powiatu zaopiniował projekty uchwał Rady Powiatu w sprawach: zmian w budżecie powiatu bialskiego na 2009 rok,

- absolutorium z wykonania budżetu za 2008 rok.

Zarząd:

- * Zapoznał się z informacją radnego R. Bosia w sprawie problemu parkowania aut przed Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym w Białej Podlaskiej.

- * Zdecydował o dofinansowaniu na prośbę UMCS w Lublinie organizacji międzynarodowej konferencji naukowej: „Cmentarze prawosławne pogranicza polsko-wschodniopolskiego”.

- * Zapoznał się z pozytywną opinią RIO w sprawie pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu powiatu za 2008 rok.

- * Zapoznał się ze sprawozdaniem z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami w gminie Piszczac.

- * Zatwierdził dokonanie zmian budżetowych z uwagi na koszty obsługi spotkania ze związkami zawodowymi

w sprawie uzgodnień regulaminu wynagradzania nauczycieli.

- * Zatwierdził wniosek o wszczęcie postępowania, o udzielenie zamówienia publicznego na kredyt długoterminowy w kwocie 8 milionów złotych.

- * Wydał postanowienia o pozytywnym uzgodnieniu bez uwag projektów decyzji o warunkach zabudowy inwestycji polegających na budowie budynków mieszkalnych w miejscowościach: Piszczac, Rzeczu Podlaskim, Wólka Kościenniewicka i Romaszki, w gminach: Międzyrzec Podlaski, Piszczac oraz Rossosz.

- * Wydał decyzję o udzieleniu bonifikaty Powiatowemu Ośrodkowi Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Białej Podlaskiej z siedzibą w Międzyrzeczu Podlaskim od opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu nieruchomością stanowiącą własność powiatu bialskiego.

- * Przyjął korektę do bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego – powiatu za 2008 rok.

- * Zapoznał się z wnioskiem LO im. gen. Wł. Sikorskiego w Międzyrzeczu Podlaskim i wyraził zgodę na przekazanie środków finansowych na wykonanie prac zabezpieczających budynek szkoły przed niebezpieczeństwem (m.in. odpadające gzymsy).

- * Wyraził zgodę na wsparcie rzeczowe imprezy sportowo-rekreacyjnej pod nazwą cross rowerowy, na prośbę UKS „Wodnik” Wisznice przy Publicznym Gimnazjum nr 1 w Wisznicach.

- * Nie wyraził zgody na zwiększenie dotacji Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie na plany dotyczące imprez organizowanych w ramach XVII Europejskich Dni Dziedzictwa.

- * związku z pismem Gminnego Ludowego Klubu Sportowo – Turystycznego Niwa w Łomazach wyraził zgodę na wsparcie rzeczowe imprezy sportowej pod nazwą: „Szachowe mistrzostwa powiatu o puchar starosty bialskiego” w Łomazach, 17 maja br..

- * Wyraził zgodę na zawieszenie działalności Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Neplach w okresie od 1 lipca 2009 roku do 31 sierpnia 2009 roku w związku z remontem.

- * Przeznaczył środki finansowe na XIV Międzynarodowy Plener Fotograficzny: „Podlaski Przełom Bugu 2009”, na prośbę MOK w Siedlcach.

- * Zapoznał się z propozycją wójta gm. Konstantynów w sprawie partycypacji powiatu w kosztach budowy boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej i Domu Dziecka w Komarnie.

* Zapoznał się z informacją burmistrza miasta Terespol w sprawie wykazu dotacji celowych na podstawie porozumienia z powiatem bialskim określonych w uchwale Rady Miasta Terespol.

* Zapoznał się z pismem wójta gm. Tucznia informującym o wnioskach w zakresie remontu dróg powiatowych zgłoszonych przez radnych tej gminy.

* Zapoznał się z pismem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad nawiązującym do wniosku o uchylenie decyzji, o wnoszenie opłat za umieszczenie urzędzenia w pasie drogowym.

* Wyraził zgodę na przeznaczenie środków finansowych na realizację zamówienia na dostarczenie materiałów eksploatacyjnych do drukarek i kopiarek w Starostwie.

* Zapoznał się z informacją Zarządu Województwa Lubelskiego dotyczącą przekształcenia Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. J. Bożego w Lublinie poprzez likwidację działającej w jego strukturze Wojewódzkiej Przychodni Okulistycznej.

* Zapoznał się z pismem Narodowego Funduszu Zdrowia Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego w Lublinie dotyczącym braku finansowania oddziałów dla przewlekłe chorych przewidzianego od 1 stycznia 2010 r.

* Zapoznał się z pismem prezesa RIO w Lublinie dotyczącym doraźnej kontroli gospodarki finansowej SP ZOZ w Międzyrzeczu Podlaskim.

* Zapoznał się z zawiadomieniami o kontroli stanu technicznego obiektów szkolnych zlokalizowanych na terenie: ZS RCKU w Leśnej Podl., ZS w Janowie Podlaskim, LO w Wisznicach, ZSE w Międzyrzeczu Podlaskim.

* Odłożył do ponownego rozpatrzenia po I półroczu 2009 r. propozycję udziału finansowego Powiatu Bialskiego w przebudowie chodnika przy ul. Tułirowskiej w Międzyrzeczu Podlaskim.

* Wyraził zgodę na dofinansowanie rzeczowe zakupu nagród uczestnikom I Powiatowego Konkursu Plastycznego: „Zabytki Architektury Sakralnej Powiatu Bialskiego”, w dniu 29 kwietnia br. w Zespole Szkół w Łomazach.

Zarząd podjął uchwały w sprawach:

- zmiany układu wykonawczego budżetu powiatu bialskiego na 2009 rok,

Światowy Dzień Zdrowia

Bezpieczne szpitale w czasie katastrof

7 kwietnia obchodzony był Światowy Dzień Zdrowia. Tegoroczne obchody koncentrowały się na problemie bezpieczeństwa jednostek ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych oraz przygotowaniu pracowników ochrony zdrowia do niesienia pomocy podczas katastrof.

- zatwierdzenia realizowanego wniosku o dofinansowanie projektu systemowego na lata 2008 – 2013 pt. „Akcja - Praca” w ramach Poddziałania 6.1.3 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki,

- kredytu długoterminowego,

- ogłoszenia o przetargu nieograniczonym, ustalenia treści ogłoszenia i specyfikacji istotnych warunków zamówienia na zadanie: Przebudowa dróg powiatowych w miejscowościach: Kijowiec, Dereczanka, Husinka wraz z przebudową mostu przez rzekę Krznę w m. Kijowiec, gmina Zalesie”,

- ogłoszenia o przetargu nieograniczonym, ustalenia treści ogłoszenia i specyfikacji istotnych warunków zamówienia na pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego nad realizacją zadania „Przebudowa dróg powiatowych w miejscowościach: Kijowiec, Dereczanka, Husinka wraz z przebudową mostu przez rzekę Krznę w m. Kijowiec, gmina Zalesie”,

- przekazania mienia powiatu,

- zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie za 2008 rok.

- zmiany uchwały w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Bialskiego,

- przeniesienia środków pomiędzy zadaniami realizowanymi ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- udzielenia pełnomocnictwa dyrektorowi Zarządu Dróg Powiatowych w Białej Podlaskiej do realizacji projektu „Przebudowa drogi powiatowej nr 1032L Janów Podlaski – Wygoda od km 0+000 do km 1+826,30” w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011”.

Elżbieta Onopiuk

Jednostki ochrony zdrowia – szpitale, przychodnie oraz ich personel medyczny są pierwszą kluczową linią ratowniczą dla osób poszkodowanych w wyniku katastrof takich, jak powódź, pożary, trzęsienia ziemi, huragany, czy konflikty i wojny. Ośrodki zdrowia pełnią wiele podstawowych zadań w społecznościach lokalnych, służąc opieką zdrowotną, na co dzień. Są miejscem udzielania porad, opieki nad matką i dzieckiem, punktem szczepień, czy specjalistycznego leczenia szpitalnego. Zadania te muszą być kontynuowane w czasie sytuacji wyjątkowych. Bardzo często, kruche systemy ochrony zdrowia nie są w stanie dalej funkcjonować w momencie pojawienia się sytuacji kryzysowej. Powoduje to zarówno natychmiastowe, jak i odległe konsekwencje dla zdrowia publicznego. Światowy Dzień Zdrowia jest szansą zwrócenia uwagi na znaczenie inwestowania w infrastrukturę zdrowotną, która będzie zdolna wytrzymać katastrofy i nieść ludziom pomoc w nagłej potrzebie.

Jak katastrofy wpływają na zdrowie:

Ponad 11 000 ośrodków zdrowia zostało zniszczonych w Chinach, w prowincji Wenchuan podczas trzęsienia ziemi w maju 2008, zmuszając dziesiątki tysięcy ludzi do szukania pomocy gdzie indziej.

Obecne konflikty w Etiopii i Strefie Gazy ograniczyły dostęp do podstawowych świadczeń zdrowotnych takich jak np. szczepienia.

Tsunami na Oceanie Indyjskim w 2004 zniszczyło ponad 60 proc. ośrodków zdrowia w prowincji Aceh w Indonezji i zabiło około 1/3 położnych z tego regionu, stanowiąc ogromny cios dla zdrowia kobiet.

Obchody Światowego Dnia Zdrowia 2009 koncentrowały się na wskazywaniu osiągnięć, promowaniu projektowania i budowania bezpiecznych jednostek ochrony zdrowia, tak aby były w stanie przetrwać katastrofy i kontynuować niesienie pomocy potrzebującym.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

Obradował Zarząd Oddziału Powiatowego ZOSP

1 kwietnia w świetlicy KM PSP w Białej Podlaskiej obradował pod przewodnictwem prezesa **Tadeusza Łazowskiego** Zarząd Oddziału Powiatowego. W trakcie posiedzenia podsumowano konkurs plastyczny „Strażak ratownik oczami dzieci i młodzieży” organizowany przez władze obwodu brzeskiego na Białorusi, do którego zaproszono młodzież i dzieci z powiatu bialskiego.

Na podsumowanie przybyli wraz z opiekunami laureaci etapu powiatowego. W grupie I szkoły podstawowe klasy I – III najlepiej wypadli: **Paweł Malinowski** z Cicibora Dużego gm. Biała Podlaska, **Gabriel Panasiuk** z Żerocina, gm. Drelów, **Aleksandra Rajkiewicz** z Kopytowa gm. Kodeń, **Tomasz Kusznierek** z Rogoźnicy, **Bartłomiej Szymczuk** z Rokitna i **Oliwia Pnydryk** z Dobrynia Dużego gm. Zalesie.

W grupie uczniów klas IV – VI nagrody zdobyli: **Dominika Głuszcuk** z Dobrynia Dużego gm. Zalesie, **Monika Kobylarz** z Kijowca gm. Zalesie, **Aleksandra Wereszko** z Cicibora Dużego gm. Biała Podlaska, **Aneta Wiak** z Kodnia, **Daria Byszko** z Białej Podlaskiej (SP nr 9), **Justyna Sawczuk** z Rogoźnicy gm. Międzyrzec Podlaski oraz **Marcel i Grzegorz Tarasiukowie** z Bialskiej szkoły nr 3.

W grupie gimnazjalistów nagrodzono: **Marzenę Niepogodzińską** i **Jerzego Rozwadowskiego** z Wisznia, **Annę Prażmo** z bialskiego gimnazjum nr 5, **Monikę Kusznierek** z gimnazjum nr 3 z Rogoźnicy gm. Międzyrzec Podlaski, **Natalię Trochonowicz** i **Arkadiusza Besarabę** z Łomaz, **Ewę Korolczuk** z Janowa Podlaskiego. Laureaci i opiekunowie otrzymali dyplomy i nagrody ufundowane przez starostę bialskiego i Zarząd Oddziału Powiatowego ZOSP RP.

W trakcie posiedzenia została podsumowana kampania walnych zebrani w OSP za rok ubiegły, omówiono szczegóły organizacyjne związane z X powiatową pielgrzymką strażaków do Leśna Podlaskiej oraz zawodami sportowo - pożarniczymi szczebla gminnego i powiatowego drużyn MDP i jednostek OSP. Członkowie zarządu przyjęli rezolucję z funkcji wiceprezesa bryg. **Jarosława Kuzneruka**, powołując jednocześnie na to stanowisko komendanta miejskiego PSP bryg. **Krzysztofa Protasia**. Na zakończenie obrad wójt gminy Leśna Podlaska **Marian Tomkowicz** zaprosił do liczного udziału w jubileuszowej pielgrzymce strażaków.

(red.)

Z ZAGRANICY

Wystawa ogrodnicza w Oranienburgu

W dniach 23- 27 kwietnia delegacja bialskich samorządowców w składzie: **Tadeusz Łazowski**, starosta bialski, **Przemysław Litwiniuk**, przewodniczący Rady Powiatu oraz **Mariusz Kostka**, przewodniczący komisji rolnictwa gospodarki i infrastruktury uczestniczyła w Ogólnokrajowej Wystawie Ogrodniczej w Oranienburgu w Niemczech. Delegacja udała się na zaproszenie starosty powiatu Oberhavel **Karla Heinza Schrötera**. Dzięki uprzejmości lokalnych gospodarzy przedstawiciele naszego samorządu mogli uczestniczyć w jednej z najważniejszych ogólnokrajowych wystaw w Niemczech. Wystawa odbywała się w malowniczym otoczeniu pałacu w Oranienburgu. Wystawa trwa od 25 kwietnia do 18 października. Całość podzielona jest na tematyczne tygodnie tzn. w każdym tygodniu prezentowane są inne tematy. Przepięknym wystawom kwiatowym towarzyszą również wystawy artystów zajmujących się utrwalaniem natury na płótnie i grafice. Zwiedzający wystawę ogrodniczą mogą podziwiać prace **Kurta Mühlenhaupta**, którego prace poświęcone są w przeważającej części rzece Havel i rejonie wokół rzeki. Można również podziwiać prace zna-

komitego grafika **Wielanda Förstera**. Bialska delegacja miała okazję uczestniczyć w otwarciu wystawy. Nawiazane podczas wyjazdu kontakty z doświadczonymi wystawcami z Niemiec posłużą bialskiej delegacji do zachęcenia hodowców kwiatów i roślin z terenu naszego powiatu do kontaktów z niemieckimi kolegami z branży. Jak

podkreśla starosta **Tadeusz Łazowski**: „Podczas pobytu w Niemczech nawiązaliśmy kontakty z doświadczonymi hodowcami. Zachęcam hodowców z naszego powiatu do wyjazdu na tą wystawę. Można tam porozmawiać z najlepszymi, wymienić doświadczenia i spostrzeżenia oraz być może nawiązać kontakty biznesowe.”

* Czy istnienie w Białej Podlaskiej Centrum Edukacji OHP pomaga młodym ludziom we właściwym dokonywaniu wyborów przyszłej pracy?

- Osoby odwiedzające Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży mogą nie-

runku, a nie ma na razie szansy podjęcia płatnej pracy. Podsumowując, uważam iż istnienie Centrum Edukacji jak najbardziej spełnia swoją rolę, niesie pomoc młodym ludziom, którzy rzeczywiście potrzebują wsparcia.

1.09.09-30.09.10. Wsparciem zostanie objęta 20-osobowa grupa młodych osób w wieku 18-25 lat, w rozbięciu na 2 10-osobowe podgrupy, gdzie min. 50% będą stanowiły kobiety, ze względu na ich ogólnie mniejsze szanse na

Niesiemy pomoc młodym

*Rozmowa z Markiem Doroszukiem,
dyrektorem Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP z Białej Podlaskiej*

odpłatnie korzystać z wszelkich form pomocy grupowej i indywidualnej. CEiPM w Białej Podlaskiej oferuje kompleksową pomoc osobom poszukującym pracy jak i takim, które nie potrafią odnaleźć się na rynku pracy.

Jedną z form pomocy jest doradztwo zawodowe. Pomoc dla młodych ludzi w „bezkolizyjnym” wejściu na rynek pracy stawia sobie za priorytetowy, organizując zajęcia przygotowujące do rozpoczęcia życia zawodowego.

Mobilne Centra Informacji Zawodowej, wyposażone w laptopy, projektory i programy multimedialne, docierają do małych miast i wsi naszego województwa, by prowadzić zajęcia dla grup i indywidualne spotkania z zakresu poradnictwa zawodowego czy planowania kariery. Swoją działalnością obejmują 4 powiaty: bialski, parczewski, łukowski i radzyński.

Klub Pracy to kolejna forma pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. Pomoc jest realizowana przez organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Szkolenie jest przeznaczone przede wszystkim dla osób, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy.

Młodzieżowe Biuro Pracy służy pomocą, realizując usługi z zakresu pośrednictwa pracy rozpoznając indywidualne potrzeby, zarówno poszukujących pracy jak i pracodawców. Dzięki niemu młodzi ludzie mogą skorzystać z ofert pracy stałej, jak krótkoterminowej. CEiMP to także projekty finansowane ze środków unijnych oraz mniejsze projekty lokalne: np. kursy komputerowe, językowe, przygotowujące do rozmowy kwalifikacyjnej. Skierowane są one do osób poszukujących pracy, chcących podnieść swoje kwalifikacje lub mających trudności z ukończeniem szkoły. CEiMP wspiera młodzież, która poszukuje szansy rozwoju w wybranym kie-

* Kto jest głównym beneficjentem waszych kursów i szkoleń?

- Beneficjentami naszych kursów i szkoleń, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest młodzież powyżej 15 roku życia i bezrobotni do 25 roku życia.

W najbliższym czasie rozpocznie realizację kolejnego projektu „Szkolenie- Praktyka- Zatrudnienie- Rozwój”. Okres realizacji projektu planowany

jest od 1 maja do 31 grudnia 2009. Wsparciem w ramach projektu objęta zostanie nieaktywna zawodowo młodzież, zagrożona wykluczeniem społecznym w wieku 16-24 lata, pochodząca z rodzin wielodzietnych, środowisk zagrożonych demoralizacją, niepełnych i patologicznych. Ograniczenia materialne i środowiskowe, a także brak kwalifikacji zawodowych utrudniają jej znacznie samodzielne nabycie umiejętności gwarantujących udany start życiowy.

Kolejny planowany projekt to „Teraz my- młodzież na rynku pracy”

rynku pracy. Jest to młodzież niepracująca, po raz pierwszy wchodząca na rynek pracy lub o niewielkim doświadczeniu zawodowym: bez kwalifikacji lub o niskich bądź niedostosowanych kwalifikacjach zawodowych do wymogów współczesnego rynku pracy. Słabo radząca sobie w życiu, pochodząca z rodzin i środowisk dysfunkcyjnych, zagrożonych patologiami i wykluczeniem społecznym, często dotknięta ubóstwem.

* Czy dysponujecie dobrym rozeznaniem potrzeb miejscowego rynku pracy?

- Młodzieżowe Biuro Pracy prowadzi ewidencję wszystkich zgłaszających się osób poszukujących zatrudnienia. Z punktu widzenia osób poszukujących pracy, duży problem ze znalezieniem zatrudnienia mają osoby z wyższym wykształceniem często nieadekwatnym do potrzeb lokalnego rynku oraz wygórowane oczekiwania co do zarobków. Natomiast pracodawcy najczęściej poszukują pracowników fizycznych sezonowych lub posiadają inne mało atrakcyjne miejsca pracy, ale oferują niskie wynagrodzenia, co powoduje, iż osoby nie podejmują zatrudnienia.

* Jakie zawody mają teraz największe wzięcie?

- To często zadawane nam pytanie przez osoby poszukujące pracy, zamierzające zmienić swoje kwalifikacje czy też młodzież zamierzającą się kształcić. Z prognozy ekspertów Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę przewiduje się, że do 2010 roku największym powodzeniem na rynku pracy będą się cieszyć następujące grupy zawodów: kierownicy małych i średnich zakładów pracy, sprzedawcy i demonstratorzy, pracownicy ds. finansowych i statystycznych, specjaliści do spraw biznesu, pracownicy usług ochrony, architekci, inżynierowie, nauczyciele

nauczania ponad elementarnej, pracownicy obsługi biurowej, robotnicy budowlani robotów wykończeniowych, robotnicy budowlani robotów stanu surowego, sekretarki, pracownicy obrotu pieniężnego, kierowcy pojazdów silnikowych, pracownicy do spraw finansowych i handlowych, pielęgniarki i położne, agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednictwo handlowe, gońcy, bagażowi, portierzy, specjaliści nauk społecznych, pracownicy usług domowych i gastronomicznych, technicy, personel obsługi komputerów, mechanicy maszyn i urządzeń, opiekunki, malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane oraz specjaliści ochrony zdrowia.

* Trafiać z ofertą edukacyjną do szkół, organizujecie cyklicznie giełdy pracy. Ciekaw jestem z jakim skutkiem.

- Posiadamy dużą bazę osób poszukujących pracy zarówno uczących się, jak i bezrobotnych. Giełdy pracy organizujemy w szczególności dla pracodawców poszukujących pracowników na określone stanowisko. Za naszym pośrednictwem pracodawcy mają możliwość bezpośredniego spotkania się z osobami chętnymi do pracy, przeprowadzenia wstępnej rekrutacji

* Czego Pana zdaniem oczekuje młodzież?

- Choć młodzież jest różna, to stając na progu dorosłości musi zmagać się podobnymi problemami. Wtedy to właśnie przychodzi im zmierzyć się z elementami dorosłego życia, z którymi nie zawsze są w stanie sami sobie poradzić. Osoby te chcą stać się bardziej niezależne: rozpocząć pracę, zdobywać pierwsze doświadczenia zawodowe, a także zacząć sami zarabiać na swoje wydatki. Niestety, poruszenie się po dzisiejszym ciągle zmieniającym się i wymagającym rynku pracy nie jest łatwe. Młodzież aby korzystnie móc w nim zaistnieć, potrzebuje pomocy, kogoś, kto pomoże im w poznaniu i uporządkowaniu swoich predyspozycji i celów zawodowych, nabyciu umiejętności potrzebnych na rynku pracy, a także ewentualnych braków, jakie nieraz mają ci młodzi ludzie w porównaniu z rówieśnikami z większych miast. Inna grupa oczekiwania młodzieży wiąże się z otrzymaniem pomocy w zakresie wyboru dalszej drogi kształcenia. Są często świadomi, że decyzje edukacyjne jakie teraz podejmą będą procentowały przez resztę ich życia. Nic więc dziwnego, że szukają pomocy w ich podjęciu, tak aby były one jak najbardziej trafne.

* Czy jesteście w stanie sprostać jej wymaganiom?

Nasze centrum zawsze wychodzi naprzeciw potrzebom miejscowej młodzieży, jak i młodzieży z całego naszego regionu. Poprzez działania Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej zwiększa dostęp młodzieży mieszkającej poza większymi miejscowościami do korzystania z profesjonalnej pomocy doradców zawodowych w określaniu celów edukacyjnych i zawodowych. Wraz z Klubem Pracy pomagają młodzieży nabyć umiejętności umożliwiające aktywne i elastyczne planowanie rozwoju zawodowego, zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do przejścia z edukacji na rynek pracy. Młodzieżowe Biuro Pracy ułatwia podjęcie zatrudnienia i postawienie pierwszych kroków jako pracownik. Dział Projektów Europejskich i Ośrodek Szkolenia Zawodowego umożliwiają uczestnictwo w atrakcyjnych kursach i szkoleniach pozwalających między innymi wyrównać braki w edukacji, czy zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe.

* Centrum podaje pomocną dłoń młodzieży zagrożonej wykluczeniem z systemu edukacji i przyszłego rynku pracy. Na ile skuteczne są wasze programy pomocowe?

- Rezultaty naszych projektów to m.in.:
- podniesienie poziomu wykształcenia uczestników,
- poprawa indywidualnej samooceny, poczucia własnej wartości, aktywizacja postaw,
- nabycie umiejętności psychospołecznych, radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- nabycie umiejętności aktywnego poruszania się po rynku pracy,
- zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy,
- wzrost motywacji do kształcenia i podnoszenia swoich kwalifikacji, w tym również zawodowych,
- nabycie postaw przedsiębiorczych oraz adaptacyjnych w kontekście samozatrudnienia,
- wzrost poczucia odpowiedzialności za wykonywane zadania,
- nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem.

80 % - 90% uczestników rozpoczynających nasze projekty kończy je z powodzeniem.

* Jakich praktycznych umiejętności nabierają ich uczestnicy?

- Zajęcia realizowane w ramach I edycji projektu „Szkolenie – Praktyka – Zatrudnienie – Rozwój”:

1. Grupowe integracyjne treningi i warsztaty psychologiczne (20 h/grupę),
2. Indywidualne poradnictwo psychologiczne (średnio 2 h/osobę),
3. Zajęcia z prawnikiem (5h/grupę),
4. Zajęcia z lekarzem (5h/grupę),
5. Zajęcia grupowe z doradcą zawodowym (30 h/grupę),
6. Indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym (średnio 2 h/osobę),
7. Szkolenia i kursy w zakresie ABC przedsiębiorczości (20 h/grupę),
8. Profesjonalne szkolenia komputerowe - ECCL (120 h/grupę),
9. Podstawowy kurs komputerowy (30 h/grupę),
10. Kursy języków obcych (60 h/grupę),
11. Szkolenia zawodowe (średnio 150 h/grupę),
12. Kursy prawa jazdy (60 h/osobę),
13. Wsparcie edukacyjne – zajęcia wyrównawcze z przedmiotów szkolnych (50 h/grupę),
14. Zagraniczne praktyki zawodowe (6 tygodni/grupę).

* Oferta Centrum edukacji skupia się na młodzieży do 25 roku życia, ale ponoć są wyjątki. Umożliwiacie znalezienie pracy za granicą ludziom w wieku średnim. Dokąd pojedą w tym roku ludzie z naszego regionu?

- OHP oferuje podjęcie pracy w Niemczech i Hiszpanii na podstawie umów międzynarodowych. Oferty pracy za granicą skierowane są do młodzieży, jak również do osób bezrobotnych powyżej 25 r.ż. Młodzieży i osobom bezrobotnym oferujemy warunki do odbywania zagranicznych staży zawodowych i praktyk, jako możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych i językowych. Zapewniamy możliwość podjęcia legalnej pracy, na warunkach porównywalnych do zatrudnienia osób miejscowych w branżach: rolnictwo, hotelarstwo i gastronomia, imprezy objazdowe oraz pomoce domowe.

W bieżącym roku dużym zainteresowaniem cieszył się grupowy wyjazd na zbiory truskawek do Hiszpanii, odbywający się raz w roku. Oferta była skierowana do bezrobotnych kobiet w wieku do 45 lat, była szczególnie atrakcyjna, gdyż nie wymagano znajomości języka hiszpańskiego. Grupa z Białej Podlaskiej i okolic wyjechała w kwietniu. Natomiast wyjazdy do Niemiec odbywają się w ciągu całego roku. Oferty są kierowane zarówno

DOK. NA STR. 10

do mężczyzn i kobiet w różnym wieku w większości ze znajomością języka niemieckiego (w co najmniej stopniu komunikatywnym). Wyjazdy te są indywidualne, a największym zainteresowaniem cieszy się praca sezonowa w rolnictwie.

* Nie wystarczą dobre chęci i starania doradców, jeśli potencjalni odbiorcy nie są zainteresowani podejmowaniem stałego zajęcia. Czy Pańskim zdaniem współczesna młodzież istotnie garnie się do pracy?

- Współczesna młodzież jest różna. Z pewnością nie można generalizować. Spotykamy się z wieloma młodymi osobami, które dobrze wiedzą co to bieda i doceniają wartość każdej zarobionej złotówki. Wielką satysfakcję daje nam możliwość pomocy takim osobom. Znajdują się też młodzi ludzie, którym mniej zależy na zdobywaniu doświadczeń zawodo-

wych czy inwestowaniu w siebie. Nie zawsze są zainteresowani podjęciem pracy za „takie małe pieniądze”, skoro za granicą „na zmywaku” można zarobić pięć razy więcej. Tracą oni niestety w ten sposób możliwość do rozwoju i zdobycia doświadczeń zawodowych. Jednakże z niewieloma takimi osobami się spotykamy, współczesna młodzież generalnie jest raczej rozsądna i chętnie garnie się do proponowanej przez nas pracy i na brak chętnych nie możemy narzekać.

* Macie jako Centrum bogate doświadczenia w kontaktach z młodym pokoleniem. Co jest największą bolączką terenów zwanych ścianą wschodnią?

- Bezrobocie na naszym terenie sięga 14 proc. Większość zakładów upadła. O pracę trudno, zarobki są niskie, ludzie dorabiają na handlu bazowym z sąsiadami ze Wschodu, ale

i to po wprowadzeniu wiz znacznie się załamało. Z drugiej strony pracodawcy narzekają, że nie ma wykwalifikowanych fachowców do pracy. Młodzi i wykształceni do Białej Podlaskiej nie wracają. Mieszkańcy okolicznych wsi utrzymują się z własnych, przeważnie niewielkich gospodarstw, pracy w mieście i rent dziadków czy rodziców. Duże bezrobocie wśród młodzieży może wynikać z obaw przed pierwszym krokiem w życiu zawodowym. Nasze Centrum w swych działaniach wychodzi naprzeciw tej sytuacji prowadząc szkolenia, warsztaty i udzielając informacji, dzięki którym młodzież ma szansę poczuć się pewnie, zdobyć umiejętności i kwalifikacje dzięki którym możliwe będzie uwierzenie w siebie, co jest niezbędne do podjęcia szeroko rozumianej aktywności zawodowej.

Rozmawiał Istvan Grabowski

GMINA BIAŁA PODLASKA

Tomasz Olejek ze Sławacinka Nowego jest uczniem I LO im. J. I. Kraszewskiego i przygotowuje się do matury z języka polskiego i angielskiego oraz historii. Marzą mu się jak najlepsze oceny, aby otrzymać indeks na wydział prawa Uniwersytetu Warszawskiego albo historię. W połowie marca został finalistą olimpiady wiedzy o Polsce i świecie współczesnym. Zapewniła mu ona ocenę celującą z wiedzy o społeczeństwie, zwolnienie z matury z tego przedmiotu oraz indeks na studia humanistyczne.

- Przygotowanie się do startu w olimpiadzie zajęło mi mnóstwo czasu i skłoniło do przeczytania 2 tys. stron książek.

Foto: Istvan Grabowski

Pasjonuje go historia

Opuściłem sobie nieco inne przedmioty, ale teraz nadrabiam. Poziom tegorocznej olimpiady był bardzo wysoki, a tylko 3 punkty dzieliły mnie od tego, aby zostać laureatem. Niestety, odpowiedź na wylosowane pytania przekraczała moje możliwości

– wspomina szczęśliwy finalista, który wiele zawdzięcza wskazówkom nauczyciela historii **Jarosława Radeckiego**.

Nie była to pierwsza olimpiada Tomka. W ubiegłym roku szkolnym i tym także startował do olimpiady historycznej, ale jego udział zakończył się w Lublinie na etapie okręgowym.

Do startu w poważnych konkursach zachęcił go ojciec **Jerzy Olejek**, były radny i przewodniczący Rady Gminy. To dzięki niemu chłopcu udzieliły się zainteresowania polityką i historią. Tomek jest bardzo dobrym uczniem i liczy na otrzymanie świadectwa z czerwonym paskiem.

Jego zamiłowanie do sprawdzianów nie ograniczyło się tylko do udziału we wspomnianych olimpiadach.

W ubiegłym roku

wziął udział w popularnym teleturnieju „Jeden z dziesięciu”. Zdobył wtedy 61 punktów i zajął trzecie miejsce w odcinku. W nagrodę otrzymał: odtwarzacz dvd, komputerowy zestaw do nauki języka angielskiego (bardzo przydatny do czekającej go matury) oraz kawiarke ciśnieniową.

- Zgłosiłem się do teleturnieju, bo lubię śmiało wyzwania i chciałem się sprawdzić. Teleturniej obejmuje wszelkie możliwe dziedziny, więc trudno się do niego przygotować wertując podręczniki czy encyklopedie. W każdej chwili można trafić na pytanie, wytrącające zawodnika z równowagi. Dlatego każdemu z grających towarzyszy spory stres – opowiada Tomek.

W finale nie umiał odpowiedzieć na trzy pytania: - jak nazywał się czczony w Egipcie chrząszcz, jak nazywa się wiatr wiejący od rufy żaglowca oraz nazwę metalu topiącego się w temperaturze +31 stopni Celsjusza.

Choć nie udało mu się zwyciężyć, wspomina start w teleturnieju jako wielką frajdę. Jeśli za dwa miesiące dopisze mu szczęście, z którym dotąd różnie bywało, być może zgromadzi liczbę punktów umożliwiającą start na studia prawnicze.

Istvan Grabowski

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z województwa lubelskiego, zainteresowani rozwijaniem kompetencji językowych i poszerzaniem wiedzy o krajach niemieckiego obszaru językowego, już po raz piąty wzięli udział w konkursie języka niemieckiego.

Konkurs został zorganizowany przez Polsko-Niemieckie Centrum Przedsiębiorczości prowadzone przez Podlaską Agencję Consultingu RECTUS - WOC, Stowarzyszenie Polska w Unii Europejskiej, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne oraz OHP Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Białej Podlaskiej. Patronat honorowy nad inicjatywą objęli: prof. dr hab. **Andrzej Kidyba**, konsul honorowy RFN w Lublinie, **Marian Najdychor**, zastępca komendanta głównego OHP, **Karl Heinz Schröter**, starosta powiatu Oberhavel, **Tadeusz Łazowski**, starosta powiatu bialskiego, dr **Piotr Gawryszczak**, lubelski wojewódzki komendant OHP.

Etap szkolny konkursu odbył się dnia 10 marca w liceach ogólnokształcących i technikach całego województwa lubelskiego. Uczestniczyło w nim 230 uczniów z 24 szkół.

Etap powiatowy dla uczniów z Białej Podlaskiej i powiatu bialskiego miał miejsce 4 kwietnia. Uczestniczyło w nim 51 osób z 11 szkół, z których wyłoniono 10 najlepszych.

Wśród uczestników z Białej Podlaskiej I miejsce uzyskała **Katarzyna Kowalczyk** z I LO im. J.I. Kraszewskiego.

Następne miejsca zajęli kolejno: **Marta Łojewska** z I LO im. J.I. Kraszewskiego, **Małgorzata Przywuska** z II LO im. E. Plater, **Marlena Smolak** z I LO im. J.I. Kraszewskiego, **Katarzyna Marek** z I LO im. J.I. Kraszewskiego.

Wśród uczestników z powiatu bialskiego: najlepszy wynik osiągnął **Damian Olczuk** z LO im. gen. Wł. Sikorskiego z Międzyrzecza Podlaskiego. Następne miejsca zajęli kolejno:

Edyta Barańczuk z Zespołu Szkół im. A. Naruszewicza z Janowa Podlaskiego, **Sylvia Puszkarska** z I LO im. gen. Wł. Sikorskiego z Międzyrzecza Podlaskiego, **Paweł Bogucki** z I LO im. gen. Wł. Sikorskiego z Międzyrzecza Podlaskiego, **Mariola Jaworska** z ZSE im. Marii Dąbrowskiej z Międzyrzecza Podlaskiego.

Do finału wojewódzkiego zakwalifikowało się 15 uczniów z miasta i powiatu, którzy w eliminacjach powiatowych otrzymali największą liczbę punktów. Są nimi: **Katarzyna Kowalczyk** z I LO im. J.I. Kraszewskiego z Białej Podlaskiej, **Marta Łojewska**

Finał konkursu języka niemieckiego

Najlepsi pojedają do Niemiec

z I LO im. J.I. Kraszewskiego z Białej Podlaskiej, **Marlena Smolak** z I LO im. J.I. Kraszewskiego z Białej Podlaskiej, **Małgorzata Przywuska** z II LO im. E. Plater z Białej Podlaskiej, **Katarzyna Marek** z I LO im. J.I. Kraszewskiego z Białej Podlaskiej, **Damian Olczuk** z LO im. gen. Wł. Sikorskiego z Międzyrzecza Podlaskiego, **Edyta Barańczuk** z Zespołu Szkół im. A. Naruszewicza z Janowa Podlaskiego, **Sylvia Puszkarska** z I LO im. gen. Wł. Sikorskiego z Międzyrzecza Podlaskiego, **Paweł Bogucki** z I LO im. gen. Wł. Sikorskiego z Międzyrzecza Podlaskiego, **Mariola Jaworska** z ZSE im. Marii Dąbrowskiej z Międzyrzecza Podlaskiego, **Aneta Dudek** z II LO im. E. Plater w Białej Podlaskiej, **Anna Salecka** z Katolickiego LO im. Cypriana Norwida w Białej Podlaskiej, **Klaudia Bebczuk** z I LO im. J.I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej, **Natalia Urban** z IV LO im. St. Staszica w Białej Podlaskiej, **Arnold Nowik** z Katolickiego LO im. Cypriana Norwida w Białej Podlaskiej.

18 kwietnia odbył się finał konkursu wojewódzkiego. Zakwalifikowało się 75 uczniów, w tym 15 z miasta Biała Podlaska i powiatu bialskiego. Do części pisemnej przystąpiło 54 uczniów z 18 szkół z województwa lubelskiego.

Z grupy 54 uczniów do etapu ustnego zakwalifikowało się 14 uczestników. Po podsumowaniu punktów z obu części (pisemnej i ustnej) wyłoniono 10 zwycięzców. Oto oni: Grzegorz Flis z Lublina, Katarzyna Sierpień z Lublina, Daniel Gutty z Biłgoraja, Katarzyna Kowalczyk z Białej Podlaskiej, Marta Łojewska z Białej Podlaskiej, Aleksandra Choraćiewicz z Krasnegostawu, Dominika Czyż z Krasnegostawu, Anna Salecka z Białej Podlaskiej, Jagoda Stasiak z Lublina i Wiktoria Boczek z Radzyna Podlaskiego.

Najlepsze szkoły w województwie: I miejsce - II LO im. Jana Hetmana Zamoyskiego w Lublinie, II miejsce - I LO im. J.I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej, III miejsce - I LO im. Wł. Jagiełły w Krasnymstawie. Komenda Główna OHP ufunduje wakacyjne wyjazdy do Niemiec dla najlepszej 10 uczestników. Nagrody rzeczowe w postaci książek, albumów oraz słowników ufundowali: Podlaska Agencja Consultingowa Rectus - WOC, Konsul honorowy RFN w Lublinie prof. dr hab. Andrzej Kidyba, lubelski wojewódzki komendant OHP dr Piotr Gawryszczak, Langenscheidt Polska Hueber Polska.

Magdalena Mielczarek

2-3 KWIETNIA

XII Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w XII Zgromadzeniu Ogólnym Związku Powiatów Polskich, które odbyło się w hotelu Gromada w Warszawie. Spotkanie rozpoczęło wystąpienie prezesa zarządu **Kazimierza Kotowskiego**. Następnie delegaci Zgromadzenia Ogólnego przyjęli rezolucję w czwartą rocznicę śmierci papieża Jana Pawła II. Po wystąpieniach zaproszonych gości, wśród których znaleźli się m.in. doradca prezydenta RP **Danuta Wawrzynkiewicz**, wicemarszałek Senatu **Marek Ziolkowski**, sekretarz stanu MSWiA **Tomasz Siemioniak**, senator **Władysław Ortyl**, poseł **Grażyna Gęsicka**, prof. **Michał Kulesza**, prof. **Jerzy Reguś**, **Barbara Imiołczyk**, prezes Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, prof. **Julian Auleytnier**, doradca rzecznika praw obywatelskich, przyjęto sprawozdanie prezesa zarządu z działalności za rok 2008 oraz z wykonania budżetu Związku za rok 2008. Podczas Zgromadzenia Ogólnego wręczono nagrody dla zwycięzców rankingu powiatów, miast na prawach powiatu i gmin prowadzonego przez ZPP oraz uhonorowano okolicznościowymi statuetkami wyróżnionych starostów i prezydentów.

4 KWIETNIA

V Konkurs Języka Niemieckiego

W siedzibie Polskiej Agencji Consultingowej Rectus w Białej Podlaskiej odbył się etap powiatowy V Konkursu Języka Niemieckiego. Uczestniczyło w nim 51 osób z 11 szkół, z których wyłoniono 10 najlepszych uczniów (5 z miasta Biała Podlaska i 5 z powiatu bialskiego). Gośćmi honorowymi konkursu byli: starosta bialski **Tadeusz Łazowski**, **Elżbieta Głowińska**, główny specjalista ds. turystyki i sportu w wydziale spraw społecznych Starostwa Powiatowego. W jury zasiadli: **Mirosława Michałek** oraz **Katarzyna Borysiuk**.

6 KWIETNIA

Zabytkom na odsiecz

W Starostwie Powiatowym odbyło się spotkanie starosty bialskiego **Tadeusza Łazowskiego** z przedstawicielami miasta Międzyrzecz i gminy Janów Podlaski. Spotkanie poświę-

1 kwietnia br. w Gminnym Ośrodku Kultury odbyła się uroczystość 50-lecia pożycia małżeńskiego par z gminy Zalesie. Na wniosek wójta **Jana Sikora** prezydent **Lech Kaczyński** przyznał

sekretarz gminy **Barbara Babbiewicz**, skarbnik **Teresa Ostapiuk**, kierownik USC **Cezary Dębek**, dyrektor GOK **Tomasz Szewczyk** oraz przewodniczący Rady Gminy Zalesie **Wiesław Da-**

Przeżyli razem pół wieku

medale za długoletnie pożycie małżeńskie dwudziestu jeden parom. Złote go-
dy obchodzili: **Krystyna i Leon Antoniuk**, **Maria i Eugeniusz Barabasz**, **Irena i Piotr Bondaruk**, **Rozalia i Tadeusz Drożdżuk**, **Maria i Henryk Harasimiuk**, **Halina i Marian Kopczyński**, **Janina i Michał Korzeniewscy**, **Maria i Marian Kukawscy**, **Teofila i Hieronim Litwiniuk**, **Maria i Marian Łoza**, **Elżbieta i Franciszek Malczuk**, **Genowefa i Jan Maksymiuk**, **Janina i Jan Parchomiuk**, **Aleksandra i Jerzy Popielas**, **Jadwiga i Tadeusz Puczek**, **Krystyna i Józef Presner**, **Romualda i Józef Przewarscy**, **Marianna i Henryk Szpyruk**, **Helena i Zenon Śmiechun**, **Stanisława i Jan Tymoszuć**, **Bernadeta i Jan Wiraszka**.

Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz gminy: wójt **Jan Sikora**,

niluk. Obecnością zaszczytili imprezę: starosta bialski **Tadeusz Łazowski**, ksiądz kapelan diecezjalny OSP, proboszcz parafii p.w. Przemienienia Pańskiego w Horbowie **Roman Sawczuk** i ksiądz wikary parafii p.w. Przemienienia Pańskiego w Malowej Górze **Sławomir Połóg**. Wójt Jan Sikora wręczył jubilatom medale i upominki. Złożył też życzenia długich lat w dobrym zdrowiu, szczęścia i zadowolenia z sukcesów dzieci, wnuków i prawnuków. Ksiądz proboszcz **Roman Sawczuk** w imieniu swoim i księdza wikarego odmówił modlitwę w intencji jubilatów oraz życzył dużo zdrowia i wszystkiego najlepszego. Po toaście i symbolicznym poczęstunku przed małżonkami wystąpił zespół Dobryniarki. (red.)

Nagrody dla laureatów konkursu

29 kwietnia br. w hali sportowej Zespołu Szkół w Łomazach odbyła się uroczystość podsumowująca I Powiatowy Konkurs Plastyczny „Zabytki architektury sakralnej powiatu białskiego”. Konkurs przygotowali: Gminny Ośrodek Kultury i Zespół Szkół z Łomaz. Na imprezę przybyli zaproszeni goście, laureaci wraz z opiekunami oraz społeczność szkolna. Nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe i GOK wręczyli: starości **Tadeusz Łazowski** i **Jan Bajkowski** oraz **Ryszard Bielecki**, dyrektor GOK. Uroczystość prowadził **Romuald Szudejko**, dyrektor Zespołu Szkół. Imprezę uświetniły występy chóru szkolnego Kanon i wokalistów z GOK w Łomazach pod kierownictwem **Grzegorza Kulickiego**.

W kategorii uczniów klas I-III szkół podstawowych: I miejsce uzyskała **Weronika Bielecka** ze Szkoły Podstawowej w Piszczacu, pod kierunkiem Renaty Owczaruk; II miejsce **Gabriel Olichwiruk** ze Szkoły Podstawowej w Piszczacu, pod kier. Renaty Owczaruk; III miejsce **Magdalena Łyczewska** ze Szkoły Podstawowej w Konstantynowie, pod kier. Małgorzaty Wasilewskiej; wyróżnienie uzyskała **Natalia Ostapiuk** ze Szkoły Podstawowej w Konstantynowie, pod kier. Małgorzaty Wasilewskiej.

Damian Stępkowski ze Szkoły Podstawowej w Wisznicach, pod kier. Jolanty Kuśmierz; III miejsce **Katarzyna Daniluk** ze Szkoły Podstawowej w Drelowie, pod kier. Doroty Sawczuk; wyróżnienie przypadło **Wojciechowi Staweckiemu** ze Szkoły Podstawowej w Wisznicach, pod kier. Jolanty Kuśmierz.

W kategorii uczniów gimnazjum I miejsce uzyskała **Natalia Brodacka** z Gimnazjum w Piszczacu, pod kier. Magdaleny Kuźmiuk; II miejsce **Aneta Omelańczuk** z Gimnazjum w Piszczacu, pod kier. Magdaleny Kuźmiuk; III miejsce **Łukasz Poptawski** z Gimnazjum w Terespolu, pod kier. Edyty Drobysz; wyróżnienie **Marzena Niepogodzińska** z Gimnazjum w Wisznicach, pod kier. Jolanty Kuśmierz.

W konkursie skierowanym do dzieci i młodzieży wzięło udział wielu młodych amatorów sztuki plastycznej z 25 szkół należących do powiatu białskiego. Między innymi uczniowie ze szkół podstawowych w: Piszczacu, Wisznicach, Tucznej, Łomazach, Konstantynowie, Drelowie, Kodniu, Dubowie, Terespolu, Rossoszu, Małaszewiczach, Sworach, Sitniku, Sosnowce; uczniowie z gimnazjum w: Drelowie, Sitniku, Piszczacu, Wisznicach, Tucznej, Kodniu, Ciciborze Dużym, Sworach, Łomazach. Nadesłano 273 prace

W kategorii uczniów klas IV-VI I miejsce zajęła **Oliwia Steckiewicz** ze Szkoły Podstawowej w Wisznicach, pod kier. Jolanty Kuśmierz; II miejsce

wykonane dowolną techniką. Uczestnicy konkursu wspólnie ukazali piękno i charakter zabytków sakralnych regionu. (red.)

cone było sprawie organizacji wrześniowych obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa pod hasłem „Zabytkom na odsiecz! Szlakiem grodów, zamków i twierdz”. Celem tych Dni, od wielu lat, jest edukacja historyczna, promowanie ochrony zabytków oraz przypominanie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej.

Spotkanie z Tatarami

W gabinecie starosty **Tadeusza Łazowskiego** odbyło się spotkanie z Tatarami. Spotkanie poświęcone zostało ochronie miejsc pamięci pozostałych po społeczności tatarskiej na terenie powiatu białskiego. Wizytę w gabinecie starosty złożyła delegacja z Muzeum Małomiastki Związku Religijnego z muftim **Tomaszem Miśkiewiczem** i jego zastępcą **Adamem Świerblewskim** na czele.

7 KWIETNIA

Świąteczne spotkanie

Starosta białski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w świątecznym spotkaniu z rodakami mieszkającymi za wschodnią granicą. Spotkanie odbyło się w Konsulacie Generalnym w Brześciu.

8 KWIETNIA

Spotkanie w gabinecie starosty

Do gabinetu starosty białskiego **Tadeusza Łazowskiego** na spotkanie przybył dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego z Białej Podlaskiej **Dariusz Oleński**. Podczas spotkania omówiono współpracę kierownictwa szpitala z samorządami powiatu białskiego.

9 KWIETNIA

Spotkanie wielkanocne

W sali konferencyjnej delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Białej Podlaskiej odbyło się spotkanie wielkanocne władz Starostwa Powiatowego z pracownikami. W imieniu władz życzenia świąteczne wszystkim pracownikom złożył starosta **Tadeusz Łazowski**.

10 KWIETNIA

Porozumienie szkolno-policyjne

W gabinecie starosty białskiego **Tadeusza Łazowskiego** podpisano

porozumienie pomiędzy szkołami ponadgimnazjalnymi w Małaszewiczach, Janowie, Wisznicach, a Komendą Wojewódzką Policji, którą reprezentował mł. insp. **Dariusz Działo**, lubelski komendant wojewódzkiej policji. Porozumienie podpisano w związku z rozszerzonym programem nauczania w tych szkołach o tematykę policyjną. Zajęcia o tematyce policyjnej dzięki podpisanemu porozumieniu prowadzić będą doświadczeni funkcjonariusze policji.

14- 15 KWIETNIA

Targi w Brześciu

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski** wspólnie z przedstawicielami BPIG uczestniczył w targach „Brześć- Sudożerstwo 2009”. Podczas targów we wtorek 14 kwietnia odbyło się II Brzeskie Forum Inwestycyjne, które miało na celu zapoznanie przybyłych na targi z ofertą inwestycyjną Brześcia. We środę bialska delegacja uczestniczyła w pracach Dni Międzynarodowych Kontaktów, podczas których podpisano umowę o współpracy pomiędzy Białkopodlaską Izłą Gospodarczą, a Brzeskim Oddziałem Białoruskiej Izby Handlowo- Przemysłowej.

16 KWIETNIA

Otwarcie Orlika w Terespolu

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w otwarciu nowego kompleksu sportowego w Terespolu. Kompleks boisk wybudowano w ramach rządowego programu „Moje boisko – Orlik 2012”. Realizacja inwestycji trwała blisko 8 miesięcy. Całkowity jej koszt to ok. 1, 2 mln zł. W uroczystości otwarcia uczestniczyli również: wicewojewoda **Henryk Strojnowski**, **Marzena Andrzejuk**, urzędujący członek zarządu oraz zaproszeni goście.

17 KWIETNIA

Eliminacje rejonowe

W Łomazach odbyły się eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla uczniów szkół podstawowych. Do rywalizacji w turnieju stanęły 23 zespoły. Reprezentanci zwyciężskich Szkół Podstawowych zostali wyróżnieni pucharami tj. za I miejsce drużynowo pucharem od starosty bialskiego, za II miejsce pucharem od prezydenta miasta Biała Podlaska i za III miejsce pucharem od wójta gminy Łomazy.

16 kwietnia w Gimnazjum Sportowym nr 3 w Międzyrzeczu Podlaskim rozegrano eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół gimnazjalnych z powiatu bial-

hor, reprezentant zespołu Łomaz, którzy uzyskali ex-equo największą ilość punktów 9 na 10 możliwych.

Drużynowo turniej wygrała reprezentacja gimnazjum z Łomaz, zdobywając prawo do reprezento-

Bezpieczni gimnazjaliści

skiego i miasta Biała Podlaska. Do rywalizacji w turnieju stanęło 12 zespołów z miejscowości: Konstantynów; Międzyrzec Podlaski nr 2; Kobylany; Rokitno; Biała Podlaska nr 5; Chotyłów; Tucznia; Janów Podlaski; Łomazy; Międzyrzec Podlaski nr 3; Zalesie oraz Piszczac. Na początek gimnazjaliści rozwiązywali test z przepisów ruchu drogowego.

Najlepiej spisał się zespół gimnazjum z Łomaz, w składzie: Joanna Raczynska, Tomasz Najdyhor, Łukasz Bielecki i opiekun Anna Lesiuk. Indywidualnie najlepszy wynik osiągnął Tomasz Najdyhor z Łomaz, który otrzymał 23 punkty na 25 możliwych. Potem ekipy startowały w rowerowym torze przeszkód. Z najmniejszą liczbą punktów karnych przejechali go gim-

wania powiatu bialskiego w eliminacjach województwa lubelskiego. Drugie miejsce zajęła reprezentacja gimnazjum z Zalesia, zaś trzecie reprezentacja Gimnazjum Sportowego nr 3 z Międzyrzecza Podlaskiego. W klasyfikacji indywidualnej pierwsze miejsce zajął Maciej Haponiuk z Zalesia, drugie Łukasz Bielecki, a trzecie Tomasz Najdyhor, obaj z Łomaz.

Członkowie zwyciężskich drużyn otrzymali nagrody rzeczowe (odtwarzacze DVD, radiomagnetofony, odtwarzacze MP3), których fundatorem był burmistrz Międzyrzecza Podlaskiego **Artur Grzyb**. Nagrody otrzymali również opiekunowie zwyciężskich zespołów.

Nadmienić należy, że w otwarciu i zakończeniu turnieju uczestniczyli:

naziali z Zalesia, w składzie: Mateusz Derkacz, Maciej Haponiuk, Bartłomiej Miginko i opiekun Adam Sawczak. Najlepszym rowerzystą turnieju został Maciej Haponiuk, reprezentujący gimnazjum z Zalesia, który popełnił w konkurencji tylko jeden błąd. Ostatnią konkurencją było udzielanie pomocy przedmedycznej. Najlepiej spisali się Daniel Sijko, reprezentant zespołu z gimnazjum nr 2 z Międzyrzecza Podlaskiego oraz Tomasz Najdy-

burmistrz Międzyrzecza Podlaskiego **Artur Grzyb**; dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego **Zbigniew Kot**, zastępca komendanta miejskiego Policji z Białej Podlaskiej p. nadkom. **Katarzyna Samociuk**, prezes Automobilklubu Białkopodlaskiego **Marek Łysakowski**, przedstawiciel kuratorium **Anna Borowska** oraz komendant Komisariatu Policji z Międzyrzecza Podlaskiego mł. insp. **Jerzy Kwaśniewski**.

(red.)

Uzdolniony stolarz i artysta

Lubię nowe wyzwania - mówi o sobie **Jan Barnasiuk**, rolnik ze Styrzycy. Dlatego zdecydował się wystąpić w zespole śpiewaczym Barwinek, który daje mu wiele satysfakcji. Na co dzień zajmuje się uprawą zbóż. W wolnych chwilach, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym, oddaje się stolarce. Realizuje nietypowe zamówienia, jakich odmawiają inni. Robi już meble, drzwi, altanki, sanki i bryczki. Największą przyjemność sprawił jednak śpiewającemu rolnikowi remont 100-letniej chaty, którą w ciągu sześciu miesięcy zamienił w letniskowy domek myśliwski. Aby sprostać temu zadaniu, musiał wykazać się nie lada pomysłowością. Poprzedni właściciele pozostawili dom parterowy, który

nianymi schodami. Efekt pracy stolarza ze Styrzycy wzmocnili jeszcze fachowcy z Mazur. Przykryli dom grubą warstwą strzechy trzciny. Ten dach i zdobione drewniane okiennice czynią z domu na skraju lasu istną perłę architektoniczną. Zadowolenie właścicieli spowodowało jeszcze jedno nietypowe zamówienie. W Warszawie przyszło mu urządzić tradycyjną piwnicę góralską, ze ścianami z drewnianych bali i sufitem zdobionym belkami. Właściciel urządził wewnątrz w stylu myśliwskim, co ogromnie podobało się zapraszanym do piwnicy gościom.

- Po takich zadaniach mam wrażenie, że nauka nie poszła na marne - zwierza się stolarz. W domowym warsztacie urządzonym w piwnicy ma wszystkie narzędzie potrzebne mu do wykonania projektowanych przez siebie, nietypowych mebli. Różnią się od fabrycznych, że są solidne, trwałe i starannie wykończone. Na renomę pracuje się latami, ale nikt jej potem nie może odebrać, bo wyroby rzemieślnika są jego najlepszym świadectwem.

Latem Barnasiuk zajmuje się głównie rolnictwem. Przejął w użytkowanie kombajn byłego kółka rolniczego i pomaga sąsiadom w zbieraniu plonów. Na nudę nie narzeka, bo każdą wolną chwilę wypełniają próby Barwinka. Przygotowane wspólnie z Podlaską Kapelą Ludową wesele bardzo się widom podobało. W ślad za nim zespół szykuje następny program, który zapewne sprawi satysfakcję słuchaczom i samym wykonawcom.

- Cieszę się, że mam co robić. Dzięki zespołowi jestem stale wśród ludzi - dodaje Jan Barnasiuk.

Istvan Grabowski

Fot. Istvan Grabowski

dzięki umiejętnościom Barnasiuka zamienił się w funkcjonalne mieszkanie z użytkowym poddaszem. Pracował w pojedynkę, przerabiając nawet samodzielnie stary piec kaflowy. Oryginalnie zdobione wnętrza nawiązują do dawnych tradycji budowlanych z widocznymi belkami sufitowymi, drem-

Fot. Istvan Grabowski

23 KWIETNIA

Konferencja naukowa

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w międzynarodowej konferencji naukowej „Cmentarze, jako znak kulturowy pogranicza polsko-wschodniostłowińskiego”. Konferencja odbyła się w Podlaskim Centrum Kultury Prawosławnej w Białej Podlaskiej. Honorowym patronatem konferencję objęli starosta bialski oraz arcybiskup **Abel** z prawosławnej diecezji lubelsko-chełmskiej.

24 KWIETNIA

Marsz na orientację

Jan Bajkowski, wicestarosta bialski uczestniczył w finale XVI Wiosennych Marszów na Orientację „Wiosna 2009”, które odbyły się w Gimnazjum w Sosnowcu. Organizatorem imprezy był Uczniowski Klub Sportowy „Orientalik” z Żeszczynki.

Wmurowano kamień węgielny

W siedzibie Izby Celnej dokonano uroczystego odczytania i wmurowania aktu erekcyjnego pod budowę budynku urzędu celnego, oddziału celnego i rozbudowę budynku izby celnej. W uroczystości udział wzięli m.in. podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, szef Służby Celnej **Jacek Kapica**, władze powiatu bialskiego podczas uroczystości reprezentował wicestarosta bialski **Jan Bajkowski**.

27 KWIETNIA

Sesja Rady Powiatu

Odbyła się sesja Rady Powiatu, podczas której radni po zapoznaniu się z opiniami Regionalnej Izby Obrachunkowej, komisji stałych oraz komisji rewizyjnej o wykonaniu budżetu powiatu udzielił absolutorium Zarządowi Powiatu.

30 KWIETNIA

Sesja miasta Terespol

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski**, **Marzena Andrzejuk** urzędujący członek zarządu oraz **Marianna Tułowicz**, dyrektor wydziału spraw społecznych 30 kwietnia podczas sesji Rady Miasta wręczyli stypendia sportowe przyznane przez Radę Powiatu młodzieży z Terespolu.

Piotr Grzeszyk

21 kwietnia delegacja bialskich samorządowców w składzie: **Tadeusz Łazowski**, starosta bialski, **Jan Bajkowski**, wicestarosta bialski, **Jacek Hura**, wójt gminy Janów Podlaski, **Krzysztof**

W kosztach budowy drogi w Rakowiskach pozostających po stronie powiatu uczestniczy gmina Biała Podlaska, której udział wynosi 50 proc. czyli 602 tys. 571 zł.

Długość drogi 1590,5 m, kategoria ruchu KR 4, nośność 100kN/oś, jezdnia z betonu asfaltowego szerokości 7m, ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej szer.2,0m, umocnienie

Podpisanie umów w sprawie dróg

Iwaniuk, wójt gminy Terespol, **Stefan Klimiuk**, skarbnik powiatu uczestniczyła w siedzibie Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w podpisaniu umów w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011. Z powiatu bialskiego w ramach projektu będą realizowane dwie drogi gminne: w Terespolu i Janowie Podlaskim oraz droga powiatowa. Region otrzymał na ten cel w ramach rządowego programu ok. 62,5 mln zł przeznaczeniem po ok. 50 proc. na drogi powiatowe i gminne. Dofinansowanie uzyska kilkadziesiąt wniosków dot. dróg powiatowych i dróg gminnych. Według obecnych szacunków, w przypadku wniosków powiatowych oszczędności poprzetargowe wynoszą ok. 5,7 mln zł, zaś w przypadku dróg gminnych to ok. 4,4 mln zł. Oszczędności będą przeznaczone na kolejne wnioski z listy rezerwowej. Wyślano informację do wnioskodawców z tzw. listy rezerwowej o możliwości wpisania projektów do „Aneksu do listy zakwalifikowanych wniosków”. W przypadku dróg gminnych są to: gmina Modliborzycze, gmina Miejska Parczew i gmina Wojciechów, zaś w odniesieniu do dróg powiatowych: powiat bialski, powiat lubelski i powiat parczewski.

Program zakłada, że prace zostaną wykonane do 30 listopada br., a rozliczenie nastąpi do 31 grudnia 2009 r.

Powiat bialski uzyskał dotację w wysokości 1 mln 205 tys. 142 zł na sfinansowanie zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 1020L Biała Podlaska (ul. Terebelska) - Terebela - Jagodnica - Witulin w miejscowości Rakowiska od km 2+238 do km 3+375”. Przetarg na to zadanie został rozstrzygnięty. 31 marca br. podpisano umowę z wykonawcą, który wykona prace do 30 października br.

Przebudowywany odcinek drogi długości 1,137 km znajduje się w miejscowości Rakowiska, od granicy miasta w kierunku miejscowości Terebela. Zakres robót obejmuje poszerzenie jezdni do 6 m, ułożenie nowej nawierzchni, budowę chodników i ścieżki rowerowej na całej długości przebudowywanego odcinka oraz budowę oświetlenia ulicznego co zdecydowanie wpłynie na poprawę bezpie-

pobocza kruszywem łamanym jednostronnie szer. 1 m, separator oddzielający ciąg pieszo-rowerowy od jezdni szer. 0,5 m,

Wykonawca robót, Mostostal Warszawa S.A. został wyłoniony, w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. W dniu 27.04.2009r. została podpisana umowa na wykonanie robót. Termin wykonania do 31.10.2009 r.

Wartość robót - 5 478,5 tys. zł., w tym: - przebudowa drogi - 5 314,8 tys. zł. - środki budżetu gminy i budżetu państwa (NPPDL), - budowa oświetlenia - 163,7 tys. zł. - środki budżetu gminy, Dotacja z budżetu państwa w ramach NPPDL w wynosi 2647,5 tys. zł. Droga 000821L znajduje się ponadto w drogowym paneuropejskim korytarzu transportowym (TEN-T) i w bezpośrednim sąsiedztwie kolejowego korytarza transportowego (TINA).

Drugi z projektów powiatu bialskiego dotyczący drogi Janów Podlaski

- Wygoda (gmina Janów Podlaski) znalazł się na tej liście rezerwowej. Jak się okazało 30 kwietnia projekt ten również zostanie zrealizowany w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008- 2011.

Trasa z Janowa Podlaskiego do Wygody to droga prowadząca do najstarszej Państwowej Stadniny Koni, gdzie co roku odbywają się Dni Konia Arabskiego. Słynne na całym świecie pokazy oraz aukcja najdroższych koni ściągają na Wygodę turystów z całego kraju a także świata. Planowany do przebudowy odcinek ma długość 1,8 km. W zakres przebudowy wchodzi remont i poszerzenie nawierzchni do 6 m na całej długości odcinka oraz remont chodników na terenie Janowa Podlaskiego. Realizacja inwestycji poprawi bezpieczeństwo, zwiększy komfort

czeństwa ruchu w tym rejonie. Nowa droga wpłynie na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwiększy atrakcyjność inwestycyjną tego obszaru oraz zapewni większy komfort podróży mieszkańców w kierunku Rakowiska.

Gmina Terespol w ramach projektu będzie realizował inwestycję przebudowy drogi gminnej nr 000821L usytuowanej w miejscowości Małaszewicze Małe stanowiącej jedyny dojazd do Wolnego Obszaru Celnego, terminali przeładunkowych i zakładu produkcyjnego, a w zakresie ruchu ciężkiego, jedyny dojazd do Portu PKP Małaszewicze, Projektowanego Centrum Logistycznego i Granicznego Punktu Odpraw Weterynaryjnych i Fito-sanitarnych.

podróży oraz zwiększy płynność ruchu na tym obszarze. Całkowity koszt przebudowy, wynikający z kosztorysu inwestycji stanowiącego 4,5 miliona zł, wnioskowana kwota dotacji z NPPDL to połowa tego kosztu, czyli 2 miliony 250 tysięcy zł. Drugą połowę kosztu inwestycji stanowią środki powiatu bialskiego oraz gminy Janów Podlaski – po 1.125.000 zł. Termin realizacji tego zadania zaplanowano na 31 października 2009 r. Również złożony przez gminę Janów Podlaski wniosek w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011” został wysoko oceniony, dzięki czemu pozyskało dotację w wysokości 50% kosztów realizacji inwestycji. Z punktu widzenia zapotrzebowania społecznego, powyższe przedsięwzięcie jest bardzo pożądane.

Wąska ulica oraz niewystarczająca liczba miejsc postojowych sprawiają trudności w komunikacji drogowej, które nasilają się podczas odpustu Św. Rocha oraz Święta Zmarłych. Obecna infrastruktura stwarza również pewne niedogodności mieszkańcom gminy, udającym się w każdy piątek na usytuowane w pobliżu targowisko oraz dojeżdżającym do zakładu pracy pracownikom Bakallandu.

Wszelkie utrudnienia w powyższym zakresie wraz ze sfinalizowaniem inwestycji zostaną rozwiązane. Nastąpi uporządkowanie parkowania pojazdów. Zniwelowane zatory na ulicy ograniczą do minimum ryzyko powstawania stłuczek i wypadków drogowych. Ponadto podniosą się walory estetyczne miejscowości.

Projektowana przebudowa odcinka długości 621 mb ul. Bakallandowej polegać będzie na poszerzeniu istniejącej nawierzchni do szerokości 5,5 mb, obustronnej budowie chodników i wykonaniu zjazdów gospodarczych do posesji. Natomiast budowa parkingu przy cmentarzu na ok. 85 miejsc postojowych dla samochodów osobowych i 2 miejsca dla autobusów, nierozdzielnie związana z budową drogi, polegać będzie na utwardzeniu placów postojowych i manewrowych z kostki brukowej o powierzchni 2395,8 mkw., wykonaniu ciągów pieszych z kostki betonowej o powierzchni 192,7 mkw oraz wykonaniu zieleni wokół parkingu o powierzchni 1648 mkw.

oprac. Piotr Grzeszyk

BIAŁA PODLASKA

UNIQA

Kryzys nie dotarł do UNIQA

Otwarcie nowego przestronnego dla klientów biura **Marek Łysakowski**, dyrektor przedstawicielstwa UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń zaznaczył rozpoczęcie kolejnego 15 lecia swojej działalności na

ca, Parczewa, którzy są jednocześnie wieloletnimi i partnerami przedstawicielstwa. Ceremonii przecięcia wstęgi wraz Markiem Łysakowskim dokonali wiceprezes Zarządu Uniqa TU S.A. w Łodzi **Hans Christian**

rynku ubezpieczeń. Wcześniej „Polonia” obecnie „Uniqa” Towarzystwo Ubezpieczeń jest w czołówce ubezpieczycieli w naszym regionie. W uroczystym otwarciu wzięli udział przedstawiciele biznesu między innymi z Białej Podlaskiej, Międzyrze-

Schwarz, prezydent Białej Podlaskiej **Andrzej Czapski** oraz starosta bialski **Tadeusz Łazowski**.

Druga część uroczystości odbyła się w siedzibie Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej, gdzie prezes Zarządu Uniqa w Polsce **Hans Chri-**

stian Schwarz obrazowo przedstawił strategię koncernu Uniqa w Europie, Polsce i Regionie. Zaprezentował bardzo dobre wyniki i dynamiczny rozwój we wszystkich grupach ubezpieczeniowych. Podkreślił wysoką pozycję oraz duży udział w rynku przedstawicielstwa UNIQA w Białej Podlaskiej, które należy do największych w regionie.

Poprzez wieloletnią pracę udało się stworzyć zespół pracowników i współpracowników o wysokich kwalifikacjach i kompetencji, czego efektem jest to, że firma kierowana przez Marka Łysakowskiego cieszy się zaufaniem i ubezpiecza największe firmy z terenu byłego woj. białkopodlaskiego. **Bernard Domański**, prezes firmy Petromod podziękował i podkreślił dobrą długoletnią współpracę z UNIQA. Prezes Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej **Eugeniusz Izdebski** pogratulował sukcesów i życzył, aby przedstawicielstwo rozwijało się w takim tempie, jak dotychczas. Kierowana przez niego największa firma budowlana i deweloperska „Budomex” od początku działalności przedstawicielstwa korzysta z jego usług ubezpieczeniowych. Prezes Schwarz zapowiedział swoje kolejne przyjazdy do Białej Podlaskiej urzeczony otoczeniem serdecznością ludzi i atmosferą tu panującą. Na zakończenie spotkania **Marek Łysakowski**, dziękując za udział w uroczystym otwarciu biura, złożył życzenia świąteczne uczestnikom oraz na ich ręce wszystkim obecnym i przyszłym klientom.

Laureaci turnieju bezpieczeństwa

17 kwietnia odbyły się w Łomazach eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół podstawowych z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska. Do rywalizacji stanęły 23 zespoły wraz z opiekunami z następujących miejscowości: Wólka Dobryńska, Rossosz, Dobryń Duży, Chotyłów, Piszczac, Połoski, Małaszewicze, Halasy, Biała Podlaska nr 5, Kijowiec, Międzyrzec Podlaski nr 3, Komarno Kolonia, Zalesie, Hrud, Łomazy, Dąbrowica Duża, Leśna Podlaska, Międzyrzec Podlaski nr 2, Rokitno, Kobylany, Biała Podlaska nr 2, Styrzynieć i Dubów.

Po oficjalnym otwarciu turnieju uczestnicy rozwiązywali test z przepisów ruchu drogowego pod okiem autora testów i odpowiedzialnego za przeprowadzenie konkurencji Piotra Trzeciaka z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego. Był to trudny test składający się z 25 pytań. Test najlepiej rozwiązał zespół ze Szkoły Podstawowej w Styrzyniecu, w składzie: **Cezary Adamiuk**, **Magdalena Kładź**, **Kamil Bielecki** i opiekun **Anna Abramowska**. Indywidualnie najlepiej spisali się: **Aleksandra Hanas** i **Marta Tomczak**, obie reprezentujące Szkołę Podstawową z Halas gm. Międzyrzec Podlaski, które otrzymały po 23 punkty na 25 możliwych.

Po rozwiązaniu testu z przepisów ruchu drogowego uczestnicy turnieju przystąpili do rowerowego toru przeszkód pod nadzorem **Zdzisława Koźłowskiego** z Automobilkлубu Białskopodlaskiego i sierż. szt. **Andrzeja Zajęca** z Komendy Miejskiej Policji z Białej Podlaskiej. Ta konkurencja polegała na pokonaniu rowerem góskim toru przeszkód składającego się

z siedmiu różnych przeszkód. Rowerowy tor przeszkód z najmniejszą liczbą punktów karnych przejechali uczniowie Szkoły Podstawowej z Zalesia, którzy tym samym wygrali. W składzie zwycięskiej drużyny znaleźli się: **Mateusz Taranowicz**, **Mateusz Stawowski**, **Szymon Chreścionko** i opiekun **Bogumiła Wasztan**. Natomiast najlepszym rowerzystą turnieju został **Mateusz Stawowski**, reprezentujący Szkołę Podstawową z Zalesia, który jako jedyny nie popełnił żadnego błędu.

Ponadto uczestnicy turnieju uczestniczyli w konkurencji udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Ta konkurencja polegała na wykonaniu opatrunku pozorowanej rany przez jednego zawodnika wylosowanego przez opiekuna zespołu, a punktacja liczyła się tylko do klasyfikacji zespołowej. Najlepiej spisał się reprezentant zespołu ze Szkoły Podstawowej z Dąbrowicy Dużej gm. Piszczac **Przemysław Borkusewicz** oraz reprezentant zespołu ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Międzyrzeczu Podlaskim **Hubert Kobylka**, którzy uzyskali ex-equo największą ilość punktów 9 na 10 możliwych.

Turniej wygrała drużynowo reprezentacja Szkoły Podstawowej z Zalesia, w składzie: **Mateusz Taranowicz**, **Mateusz Stawowski**, **Szymon Chreścionko** z opiekunką **Bogumiłą Wasztan**, zdobywając prawo do reprezentowania powiatu bialskiego w eliminacjach województwa lubelskiego. Drugie miejsce zajęła reprezentacja Szkoły Podstawowej z Wólki Dobryńskiej gm. Zalesie, która występowała w składzie: **Jakub Kurowski**, **Emil Basiuk**, **Paweł Łukasiak** i opiekunka **Barbara Doroszuk**, a trzecie miejsce zajęła reprezentacja Szkoły Podstawowej z Łomaz, która występowała

w składzie: **Marcin Bielecki**, **Arkadiusz Wiński**, **Mateusz Szutko** i opiekun **Jan Dąbrowski**.

W klasyfikacji indywidualnej pierwsze miejsce zajął **Mateusz Taranowicz**, reprezentujący Szkołę Podstawową z Zalesia, drugie miejsce zajął **Mateusz Stawowski** również reprezentujący szkołę z Zalesia, a trzecie **Paweł Łukasiak**, reprezentujący szkołę z Wólki Dobryńskiej.

Reprezentanci zwyciężskich szkół zostali wyróżnieni pucharami: za I miejsce drużynowo pucharem starosty bialskiego, za II miejsce pucharem prezydenta miasta Biała Podlaska i za III miejsce pucharem wójta gminy Łomazy. Reprezentanci zwyciężskich drużyn otrzymali nagrody rzeczowe, których fundatorem byli: **Zdzisław Serhej** – Zakład Stolarsko – Budowlany z Łomaz oraz **Bogdan Raczynski** – Auto Serwis z Łomaz i **Krzysztof Kamiński** Blacharstwo i Lakiernictwo z Łomaz. Również opiekunowie trzech zwyciężskich zespołów otrzymali nagrody rzeczowe i pisemne podziękowania za przygotowanie uczniów do turnieju.

Gospodarz turnieju dyrektor Zespołu Szkół z Łomaz perfekcyjnie przygotował całość imprezy. Podkreślić należy, że w otwarciu i zakończeniu turnieju uczestniczyli: starosta bialski **Tadeusz Łazowski**; wójt **Waldemar Drożdżuk**, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego **Zbigniew Kot**, zastępca komendanta miejskiego Policji nadkom. **Katarzyna Samociuk**, prezes Automobilkлубu Białskopodlaskiego **Marek Łysakowski** i przedstawiciel oddziału zamiejscowego kuratorium oświaty **Anna Borowska**, którzy wręcali puchary, nagrody rzeczowe i dyplomy. Całość koordynował i prowadził turniej asp. szt. **Stanisław Śledź** z sekcji ruchu drogowego Komendy Miejskiej Policji.

(red.)

Stefan Skoczylas, patron Szkoły Podstawowej w Rossoszu urodził się 91 lat temu. Uroczystość obchodów tego wydarzenia w szkole miała miejsce 25 marca br.. Jak każdego roku zjechali do szkoły kombatancki BCH, chociaż z każdym rokiem jest ich coraz mniej na takiej uroczystości. Po złożeniu kwiatów i zapaleniu zniczy przed pomnikiem ppłk Stefana Skoczylasa uroczystość otworzyła dyrektorka szkoły **Lucyna Krać**. Symboliczną minutą ciszy uczczono pamięć patrona i żołnierzy poległych za wolność ojczyzny. Wyjątkowym gościem na uroczystości był **Stanisław Ozonek**, prezes Zarządu Głównego Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy BCH w Warszawie, który osobiście znał Stefana Skoczylasa. Wspominał o tym, że Skoczylas już we wczesnej młodości był człowiekiem o szybkim temperamencie, lubił narzucać zdanie, zarysowywały się więc wyrażnie jego cechy przywódcze. Był wielkim patriotą, żołnierzem, ale podczas niewoli wiele uwagi poświęcał też tajnemu nauczaniu i rozwojowi czytelnictwa. Prezes Ozonek podkreślił, że gdyby dzisiaj żył Skoczylas z pewnością byłby w czołówce inteligencji.

Następnie dyrektorka szkoły **Lucyna Krać** odczytała list od **Mariana Wojtasa**, członka Zarządu Głównego Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy BCH w Warszawie. Potem niezawodny bo zawsze obecny na uroczystościach **Józef Kościaniuk**, przedstawiciel Oddziału BCH w Radzynie Podlaskim recytował swoje wiersze przepojone patriotyczną miłością do ojczyzny. W uroczystości uczestniczyli też przedstawiciele Kół BCH okolicznych miejscowości i miejscowego Oddziału Stowarzyszenia Żołnierzy BCH w Rossoszu. Ponadto udział wzięli przedstawiciele władz powiatowych z **Marianną Tumiłowicz**, dyrektorem ds społecznych, a także przedstawiciele gminnych władz samorządowych z panem **Kazimierzem Weremkowiczem**, wójtą gminy Rossosz na czele.

Podczas uroczystości związanych z 91. rocznicą urodzin Stefana Skoczylasa miało miejsce jeszcze jedno ważne wydarzenie. Ksiądz **Krzysztof Hapon**, dyrektor Caritas Diecezji Siedleckiej wraz z siostrą Mariettą wręczył młodzieży szkolnej i nauczycielom legitymacje członkowskie powstałego na bazie szkoły Szkolnego Koła Caritas. Powstanie tego koła w szkole było możliwe dzięki staraniom Księdza prefekta **Tomasza Bieleckiego** oraz nauczyciela **Marka Czecha**. Ksiądz Hapon wyraził nadzieję że Szkolne-

NIEZWYKŁA UROCZYSTOŚĆ SZKOLNA

mu Kołu Caritas przyświecać będzie przesłanie „człowiek wielkim się staje poprzez służbę drugiemu człowiekowi, poprzez dostrzeganie drugiego człowieka”.

Uroczystość zakończyły występy artystyczne młodzieży szkolnej przy-

gotowane przez nauczycieli miejscowej szkoły: **Agnieszka Zgiet** i **Małgorzatę Paszkowską**. Dopełnieniem oprawy artystycznej była przygotowana przez **Jolanę Dymowską** dekoracja plastyczna.

Danuta Szaniawska

PARAFIA Z ROSSOSZA

Rossosz to dawne miasto lokowane na prawie magdeburskim w II połowie XVI w. Miejscowość należała do rodziny Połubińskich, a potem do Kopciów. W 1576 r. Marianna Kopciówna przekazana Rossosz mężowi Kasprowi Dembińskiemu. Z kolei Stanisław Koniecpolski sprzedał miasto Mikołajowi Firlejowi. W 1645 r. Zbigniew Firlej starosta lubelski uzyskał potwierdzenie praw miejskich na prawie magdeburskim, uzyskując przywilej targowy. Największą tragedią dla miasteczka było jego zniszczenie i zrujnowanie w wyniku działań wojennych w XVII wieku. Rossoszem zarządzali również Sapiehowie, Rysińscy, Potoccy i Ossolińscy. Warto pamiętać, iż Rossosz był miejscem zwycięskiej bitwy powstańców styczniowych pod dowództwem K. Krysińskiego, który pobił majora Ejtminowicza. Miejsce upamiętniające to wydarzenie znajduje się na terenie byłego cmentarza unickiego. W początkach XX wieku Rossosz należał do Stanisława Lasockiego. Pierwszy kościół w Rossoszu ufundowany został w końcu 1599 r. przez Kacpra Dembińskiego. W II poł. XVII w. dzięki zabiegom i staraniom ks. Mateusza Sikorskiego zbudowano kolejną świątynię. Tenże kościół został spalony w latach 60. XIX wieku. Udało się jednak ocalić wyposażenie liturgiczne, które przeniesiono do kaplicy cmentarnej, gdzie odbywały się nabożeństwa. Władze carskie zamknęły ją w połowie lat osiemdziesiątych XIX w.

i pobudowały tam cerkiew. Mieszkańcy Rossosza w 1903 roku rozpoczęli aktywne starania o budowę nowej świątyni. Drewniany kościół wzniesiono w 1908 r. dzięki funduszom przeznaczonym przez miejscowych parafian Andrzeja i Anastazji Pasternaków oraz Józefa Polubca.

Foto: Piotr Grzeszyk

W pracach wspomagali ich majster Brodecki z Huszczy, cieśla Szymona Marcinkiewicz z Janem Sacewi-

czem. Parafia pod wezwaniem świętego Stanisława Biskupa i Męczennika erygowana była w 1919 r. W 1930 r. do świątyni dobudowano wieżę. Świątynia przechodząc wiele remontów przetrwała do dnia dzisiejszego. Kościół w Rossoszu orientowany jest w konstrukcji zrębowej i oszalowany został na kamiennej podmurówce. We wnętrzu dostrzegamy prostokątne prezbiterium z przylegającą zakrystią i składzikami. Wnętrze podzielone jest na nawy słupami, które łączą się arkadami. Chór muzyczny wsparty został na dwóch słupach o pełnym parapiecie. Okna wykonano w profilowanych deskowych obramieniach. Spoglądając na pokrycie kościoła dostrzegamy jednokondygnacyjną wieżę z widocznymi trójkątnymi szczytami i ostrosłupowym hełmem. Dach kościoła jest dwuspadowy i pokryty został blachą. Nad zakrystią i składzikiem zbudowano neobarokową wieżyczką. W kościele w Rossoszu na uwagę zasługują przede wszystkim ołtarze neobarokowe będące dziełem stolarza Józefa Kulickiego. Ciekawym elementem jest główny ołtarz jednoosiowy z charakterystycznymi kolumnami, które wspierają odcinkowy naczółek. Na uwagę w szczególności zasługują rzeźby patrona parafii świętego Stanisława i obraz Matki Boskiej Różańcowej ze świętym Dominikiem z 1910 roku ofiarowany przez Wojciecha Polubca. Z kolei ołtarze boczne jednoosiowe zdobią obrazy Matki Boskiej Częstochowskiej oraz Najświętszego Serca Pana Jezusa. Wartym odnotowania jest fakt posiadania przez parafię organów wykonanych w 1913 r. przez firmę Leopolda Hartmana z Warszawy. W świątyni widnieją także obrazy przedstawiające świętego Antoniego i Matkę Boską Różańcową. Z elementów wyposażenia liturgicznego należy odnotować trzy krzyżofiksy wykonane w tradycji barokowej i monstrancję neobarokową z początków XX w. z charakterystycznym trzonem wykonany w formie płamy. Jeden z lichtarzy wykonany jest w stylu barokowym datowany jest na XVIII w. Kielich, puszka neoklasycystyczna i krzyż ołtarzowe stanowią uzupełnienie wyposażenia. W pobliżu kościoła postawiono murowaną kapliczkę z żeliwną figurką świętego Jana Nepomucena w środku z I połowy XIX w. Do parafii w Rossoszu należą miejscowości: Bordziłówka, Korzanówka, Mokre i Romaszki. Proboszczem parafii jest ksiądz Franciszek Izdebski, a wikarym ksiądz Tomasz Bielecki.

Łukasz Radosław Węda

Foto: Piotr Grzeszyk

Łomazy to miejscowość we wschodniej Polsce, leżąca na południe od Białej Podlaskiej. To spokojny, pełen uroku zakątek. Jak podają źródła niegdyś Łomazy były miastem i znaczącym ośrodkiem regionu. Świadczy o tym choćby fakt, iż w roku 1451 i 1464 odbywały się tu obrady sejmiku. W 1566 r. Łomazy osadzono, jako miasto na prawie magdeburskim, z wydzielonym rynkiem i ulicami. Niestety, za czynny udział w konfederacji barskiej i powstaniu styczniowym władze carskie spowodowały, że znaczenie Łomaz zmalało. Obecnie gmina Łomazy liczy około 6 tysięcy ludzi, mieszkających w samych Łomazach oraz w sąsiednich wioskach i przyległych koloniach.

20 kwietnia starosta **Tadeusz Łazowski** udał się z wizytą do gminy, aby wspólnie z wójtem **Waldemarem Drożdżukiem** porozmawiać o pracach inwestycyjnych, jakie czekają gminę w najbliższym okresie.

Podczas spotkania w gabinecie wójta władze rozmawiali o inwestycjach, jakie poczyniła gmina w minionym roku. Jak stwierdził wójt: – *Miniony rok był okresem przygotowań do realizacji wielu inwestycji. Wykonana została dokumentacja techniczna niezbędna do rozpoczęcia realizacji szeregu inwestycji.*

Bieżący rok będzie z pewnością przełomowy dla gminy z punktu realizacji zadań inwestycyjnych. Rozpoczęto budowę sieci wodociągowej w miejscowości Huszka Pierwsza i Huszka Druga. Zadanie obej-

muje wykonanie robót budowlano-montażowych obejmujących budowę sieci wodociągowej z rur PCW 160 i 110 o długości 24,6 km oraz 147 przyłączy wodociągowych z rur PE 40, 50 i 63 o łącznej długości 10,7 km. Zadanie to zrealizowane będzie do końca bieżącego roku. W kwietniu 2009 rozpocznie się budowa kolejnego od-

Wizyta starosty w Łomazach

cinka sieci wodociągowej obejmującej miejscowości: Łomazy, Bielany, Burwin i Krasówka. W ramach zadania do końca 2010 roku planowane jest wykonanie sieci wodociągowej z rur PCW 160 i 110 o długości 26,6 km, 97 szt. przyłączy wodociągowych z rur PE 40, 50 i 63 o długości 9,3 km. Jak zapewnia wójt **W. Drożdżuk** – *realizacja tych inwestycji to kolejny etap wodociągowania gminy. Obecnie trwają prace by w ciągu najbliższych lat sieć wodociągowa objęła swym zasięgiem wszystkie miejscowości.*

Warto przypomnieć, że przez wiele lat Łomazy były miastem królewskim, jednak za udział w powstaniu prawa te zostały im odebrane. Aby choć w części przywrócić dawny urok centrum miejscowości, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich gmina złożyła wniosek na modernizację i przebudowę Pla-

cu Jagiellońskiego w Łomazach. Wartość projektu wynosi ok. 670 tys. zł. – *To rzeczywiście bardzo cenna inicjatywa. Aplikowanie o pieniądze na ten cel to znakomity pomysł. Mam nadzieję, że gmina je otrzyma i dzięki temu centrum Łomaz zmieni swoje oblicze* – podsumował starosta **Tadeusz Łazowski**.

Gmina realizując swoje zadania wspiera także sport i kulturę. W minionym roku złożony został wniosek do programu „Moje Boisko – ORLIK

2012”. Został on pozytywnie rozpatrzony i dzięki temu w tym roku przy Zespole Szkół w Łomazach rozpocznie się budowa nowego boiska. Opracowany jest już projekt, a w najbliższym czasie zostanie ogłoszony przetarg na wykonanie zadania. Wójt **Waldemar Drożdżuk** twierdzi, że: – *Nie są to nie jedyne inwestycje sportowe na tere-*

nie gminy. Posiadamy okazały stadion sportowy w Łomazach, jednak wymaga on przebudowy, aby dostosować go do istniejących potrzeb klubu sportowego.

Dzięki prężnie działającemu Gminnemu Ośrodkowi Kultury, Łomazy uczestniczą wspólnie z wieloma miejscowościami oraz organizacjami z terenu Polski w realizacji projektu mającego na celu odtworzenie Traktu Jagiellońskiego Kraków – Lublin – Wilno. Od 2006 roku organizowany jest Jarmark Jagielloński na wzór dawnych, odbywających się w XV wieku w Łomazach. Dzięki wspólnym działaniom ze Starostwem Powiatowym, gmina może realizować inwestycje drogowe. Tym sposobem wybudowana została droga Stasiówka – Żeszczynka, a część chodników dla pieszych w ciągu dróg powiatowych została przebudowana. Planowana jest także wspólna inwestycja polegająca na budowie chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej w Łomazach od centrum w stronę cmentarza. Ze środków gminy i FOGR rozpoczęto w 2008 roku budowę I etapu drogi w miejscowości Jusaki-Zarzeka. W porozumieniu z Zarządem Dróg Wojewódzkich planowana jest budowa chodnika dla pieszych wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 812 w miejscowości Dubów od strony Łomaz i od strony Białej Podlaskiej. W tym pięknym i malowniczym terenie, jakim jest obszar gminy Łomazy dba się również o środowisko.

Ważną inwestycją z zakresu ochrony środowiska była przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Łomazach gdzie m.in. zmieniono system sterowania i napowietrzania ścieków, zamontowano sito z kratką oraz wykonano niezbędne przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne. Dzięki środkom pozyskanym z WFOŚiGW gmina ma nowoczesną oczyszczalnię spełniającą surowe wymagania w zakresie oczyszczania ścieków.

Piotr Grzeszyk

Foto: Piotr Grzeszyk

Prezentacje teatrów obrzędowych

Wiejskie życie w pigułce

Zwyczaj i obrzędy podlaskiej wsi, kultywowane pieczołowicie przez pokolenia, odchodzą niestety w cień. Dziś mało kto pamięta, jak wyglądały swaty, odwiedziny młodej matki czy wróżby andrzejkowe.

– *Bardzo dobrze, że istnieje przegląd teatrów obrzędowych w Drelowie. Przyjeżdżam tu zawsze z zainteresowaniem, bo choć wiele pamiętam z lat młodości, wiele szczegółów dotyczących zwyczajów wiejskich wydaje mi się odkrywanych na nowo* – mówiła **Marianna Tumiłowicz**, dyrektor wydziału spraw społecznych Starostwa Powiatowego podczas inauguracji ósmego z kolei przeglądu w drelowskim Centrum Kultury. Starostwo było głównym sponsorem imprezy, która w tym roku zgromadziła cztery zespoły z różnych stron powiatu.

Wykonawcy nie ustalali wcześniej programu z organizatorami przeglądu. Szczęśliwym spłotem okoliczności ich widowiska spinały niczym kłamrą życie mieszkańców południowego Podlasia. Od swatania panny i ślubu przez narodziny nowego potomka po próbę ponownego wydania za mąż wdowy w słusznym wieku.

Przedstawienia obfitujące w mnóstwo mało znanych szczegółów oceniali jurorzy z Wojewódzkiego Domu Kultury: **Iwona Niewczas** i **Andrzej Sar**.

Z bardzo dobrej strony pokazali się utytułowani aktorzy Zielawy z Rossosza. Dane im było wcześniej zdobywać nagrody na Sejmiku Wsi Polskiej w Tarnogrodzie oraz Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą. Tym razem pokazali „Wyrad”, co w języku gwarowym oznaczało przygotowanie panny młodej do ślubu. Widowisko było niezwykłe z kilku względów. Zagrał w nim zgodnie przedstawiciele trzech pokoleń, co przekonuje, iż możliwe jest nawiązanie porozumienia między dziadkami i wnuczętami.

Nawet w najmniejszej wiosce nie spotyka się dziś sytuacji, by przyszły obłubieniec brał sobie za żonę siostrę wyswanę mu wcześniej panny, gdy ta z niewiadomych powodów wycofuje się z wcześniejszych ustaleń. W spektaklu Zielawy było to możliwe, że Andzia dla ratowania honoru rodziny zdecydowała się przyjąć oświadczyny obcego so-

bie chłopaka, a ten nie wycofał się z wcześniejszego postanowienia. Inna sprawa, że skłoniły go do tego zapewnienia o sowitym posagu. Aktorzy zadbali nie tylko o przypomnienie nieznanym wcześniej odbiorcy dialogów i przyspiewek weselnych. Przywieźli ze sobą mnóstwo interesujących rekwizytów podnoszących atmosferę spektaklu. Tak kiedyś wyglądały podlaskie wesela.

Kobiety z dokudowskiego zespołu Lewkowianie w przekonujący sposób pokazały przygotowania do porodu młodej matki oraz zaklęcia i czary towarzyszące pierwszej wizycie sąsiadek u położnicy. Widzowie zasłuzeni bili brawa, bo konia z rzędem temu, kto potrafiłby bezbłędnie wymienić wszystkie czynności matki i wspomagającej ją wiejskiej akuszerki, które skutecznie chroniłyby dziecko przed złym urokiem. Nie bez powodu chyba decydowano się podać maleństwo rodzicom chrzestnym przez okno, a nie jak można by oczekiwać przez drzwi. Takich smaczków było w dokudowskim przedstawieniu więcej.

tania wdowy. Po śmierci męża i wyjeździe dzieci kobieta straciła zapal do pracy i chęć do życia. Sąsiadka pomoc kumy, proponującej jej nowego, w dodatku niepijącego zalotnika przychodzi w samą porę. Salwy śmiechu podczas prezentacji widowiska były potwierdzeniem, że aktorki dobrze odoebrały zadaną im lekcję.

Zwykło się uważać, że z bogatego arsenału andrzejkowych wróżb, korzystały głównie panny na wydaniu, niezmiernie ciekawe, jakiego dostaną męża. Pawłowianki z Nowego Pawłowa gm. Janów Podlaski pokazały w zabawnym widowisku, że andrzejkowe wróżby mogą w równym stopniu rozpałać wyobraźnię wdów, pozornie tylko zajętych odmawianiem różańca czy śpiewaniem godzinek. Ich andrzejkowy wieczór skrzył się ludowym humorem i obfitował w wiele zaskakujących momentów.

– *Bardzo się cieszę, że ciekawe zwyczaje podlaskiej wsi wciąż znajdują kontynuatorów* – mówił w podsumowaniu przeglądu poseł **Franciszek Jerzy Stefaniuk**. *Przebiła z nich szczerość i autentyczność, przekonujący o bogactwie folkloru i kultury materialnej regionu. Te kilka godzin spędzone w sali Centrum Kultury nie były czasem straconym* – stwierdził poseł.

W roli przerwowników muzycznych, potrzebnych na zmianę dekoracji wy-

Foto: I. Grabowski

Worgulanki z Worgul gm. Leśna Podlaska są stałymi uczestniczkami drelowskich spotkań teatralnych. Tym razem wystawiły barwną scenę swa-

stępowały zespoły śpiewacze: Czerwone Korale z Zahajek i Jarzębina z Aleksandrówki.

Istvan Grabowski

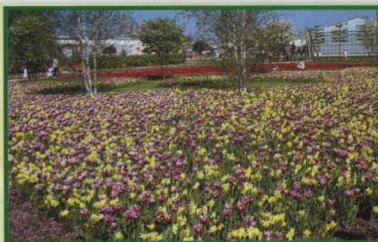

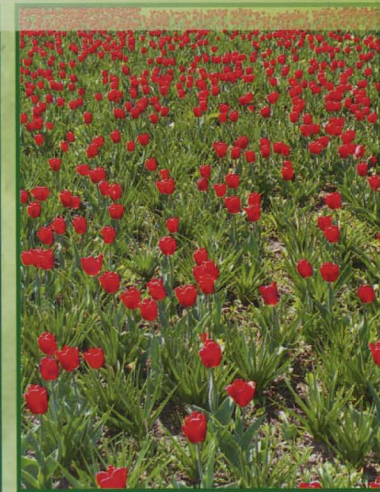
Powiatowy Przegląd Teatrów Obrzędowych w Drelowie

Wystawa ogrodnicza w Oranienburgu

W dniach 24 - 26 kwietnia odbyły się po raz kolejny Wiosenne Marsze na Orientację „WIOSnO 2009” o puchar starosty białskiego, organizowane przez UKS „Orien-

talik” we współpracy ze Szkolnym Kołem Turystyczno – Krajoznawczym. W tym roku wzięło w nich udział 193 uczniów ze szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim, Woli Osowińskiej, Woli Chomejowej, Czemiernik, Wisznice,

Sidor, Marta Smogorzewska, Michał Latoch) i Białą (Paulina Hawryluk, Ilona Kraszewska, Aleksandra Sierocińska, Ewa Sierocińska). W kategorii najstarszej TJ (szkoły średnie) zwyciężyła drużyna z LO w Wisznicach (Piotr Lewczuk, Tomasz Cudny. Za nimi uplasowało się LO w Radzynie

Śpiewak i Tomasz Woźniak – oboje z LO w Radzynie Podlaskim. W konkursie „Niespodzianka” najlepiej poradzili sobie wśród uczniów szkół podstawowych: Paulina Sobiczewska

Wiosenne Marsze na Orientację

talik” we współpracy ze Szkolnym Kołem Turystyczno – Krajoznawczym. W tym roku wzięło w nich udział 193 uczniów ze szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim, Woli Osowińskiej, Woli Chomejowej, Czemiernik, Wisznice,

Podlaskim (Monika Śpiewak, Wojciech Skrzeczkowski, Tomasz Woźniak, Katarzyna Zaborek) oraz kolejna drużyna z LO w Wisznicach (Sylvia Wojciechowska, Marta Brzozowiec, Anita Mazur, Karolina Makaruk).

Następnymi konkurencjami rozegranymi w ramach imprezy były konkursy krajoznawczy i „Niespodzianka”, sprawdzające wiedzę uczestników z zakresu znajomości krajoznawstwa Polski. W pierwszym z nich najlepsi ze szkół podstawowych okazali się: Michał Wierchowski (Paszki Duże), Paulina Balwisz (Szaniawy) i Małgorzata Kosek (Wola Osowińska). Wśród uczniów gimnazjów: Karolina Szutyk, Edyta Bujnik i Katarzyna Pańko wszystkie z Sosnówki, natomiast w szkołach ponadpodstawowych: Alicja Bujnik (LO Wisznice), Monika

(Szaniawy), Małgorzata Kosek i Dorota Karpińska z Woli Osowińskiej, wśród gimnazjalistów: Edyta Bujnik (Sosnówka), Anna Odrzygóźdź (Gimnazjum nr 1 w Radzynie Podlaskim), Agata Tarnowska (Gimnazjum nr 2 w Radzynie Podlaskim), natomiast wśród szkół średnich: Alicja Bujnik (LO Wisznice), Tomasz Woźniak (LO w Radzynie Podlaskim) oraz Łukasz Karpiuk (LO Wisznice). Rozstrzygnięto również konkurs fotograficzny „Lubelszczyzna w obiektywie”. Wśród prac dostarczonych przez uczestników za najciekawsze uznano zdjęcie Ewy Juszczyńskiej (SP Szaniawy), Anny Odrzygóźdź (Gimnazjum nr 1 w Radzynie Podlaskim) oraz Pauliny Sobiczewskiej (SP Szaniawy).

Sobota 25 kwietnia upływała głównie na rozgrywaniu dwuetapowych marszów na orientację. Najlepsi w kategorii TD okazali się: Małgorzata Kosek i Mateusz Adamowicz (Wola Osowińska i Wola Chomejowa) oraz Sebastian Skowron, Karol Smogorzewski, Dorota Karpińska i Izabela Mazurek, wszyscy z Woli Osowińskiej.

Po marszach uczestnicy mieli okazję obejrzeć tresurę psa należącego do Straży Granicznej w Sławatyczach, a także samochód i sprzęt wykorzystywany w codziennej pracy przez funkcjonariuszy. Wieczorem odbyła się wycieczka do Romanowa i konkurs wiedzy o życiu i twórczości J.I. Kraszewskiego przeprowadzony w muzeum pisarza w Romanowie.

W zakończeniu imprezy wzięli udział: wicestarosta białski **Jan Bajkowski**, wójt gminy Sosnówka **Krzysztof Bruczek**, prezes oddziału PTTK w Radzynie Podlaskim **Bogdan Fijałek**, przedstawiciel muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie **Dominik Litwiniuk** oraz dyrektor Publicznego Gimnazjum w Sosnówce **Danuta Marek**. Impreza została dofinansowana w znacznym stopniu przez Starostwo Powiatowe oraz Urząd Gminy, dzięki czemu zwycięzcy w różnych konkurencjach mogli otrzymać puchary, dyplomy oraz liczne nagrody.

Agnieszka Sakowicz

Aktywne „Bugowiaki”

Regionalne Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Nadbużańskiej „Bugowiaki” zostało zarejestrowane w maju 2007 r. z siedzibą w Neplach. Miejscowość posiada tradycję letniskową jeszcze z okresu przedwojennego. Stowarzyszenie powstało z inicjatywy mieszkańców i przedsię-

wzięcie stało się możliwe dzięki uzyskaniu dotacji z Fundacji Wspomagania Wsi, w ramach konkursu grantowego „Nasza Wieś Naszą Szansą”. Środki finansowe z Fundacji przeznaczone na przygotowanie szklarni, zakup wykładziny do pomieszczeń, wydanie

Jest to sukces niemały, bo na 421 złożonych wniosków, zostało ogłoszonych tylko 23. Jak brzmi nazwa projektu, dzięki środkom z Fundacji stało się możliwe do zrealizowania marzenie młodzieży o nauce tańca break dance. Nauka odbywa się w miejscowym Domu Strażaka pod kierunkiem wykwalifikowanego instruktora. Uczestniczy w nim młodzież z Nepli, głównie chłopcy, bo dziewczynka jest tylko jedna. Za otrzymane środki z Fundacji zakupiono maty do prowadzenia zajęć treningowych oraz odzież sportową – koszulki i spodenki z nadrukowanym logo grantodawcy oraz obuwie sportowe. Buty były przekazane dzieciom i młodzieży w dniu 6 grudnia, co było jednocześnie prezentem mikołajkowym.

Ponadto projekt przewiduje utworzenie we wsi miejsca rekreacyjno – sportowego. Powstanie tam boisko do gry w piłkę nożną, zostaną zakupione bramki. W następnym etapie planowana jest budowa grilla i altany. Problemem stał się wybór odpowiedniego miejsca. Prawdopodobnie na ten cel zostanie użyta nieodpłatnie działka jednego z mieszkańców Nepli.

Członkowie stowarzyszenia mają jeszcze wiele planów, wiele zadań do wykonania, między innymi:

- naprawa istniejącej w Neplach wieży widokowej,
- wykonanie miejsca postojowego dla turystów, z wiatą, miejscem na ustawienie namiotów i przyczep kempingowych i doprowadzenie wody,
- zorganizowanie wypożyczalni rowerów.

Te wymienione działania mają na celu wzrost liczby turystów odwiedzających ten atrakcyjny krajozobowo obszar. Stowarzyszenie złożyło też wniosek w ogłoszonym przez burmistrza Terespolu konkursie na prowadzenie świetlicy środowiskowej w Terespolu. Jeśli oferta konkursowa przygotowana przez Stowarzyszenie wygra, to dzieci i młodzież w świetlicy będą miały okazję uczestniczyć w wielu spotkaniach z interesującymi ludźmi, przedstawicielami wielu zawodów oraz uczyć się różnorodnych prac rękodzielniczych.

Bożena Warda

LODR, Oddział w Grabanowie

wzięwców z gmin: Terespol, Zalesie, Janów Podlaski, Biała Podlaska. Najważniejszymi celami stowarzyszenia są: promocja bogactwa historycznego, zabytków, zasobów przyrodniczych i kulturowych, ochrona przyrody i środowiska naturalnego, aktywizowanie i integrowanie lokalnej społeczności, wspieranie rozwoju oświatowego i kulturalnego, promowanie działań służących zachowaniu oraz pielęgnowaniu tradycji i kultury regionu.

Prezes **Bogusław Hawryluk** jest mieszkanką Nepli. Przez wiele lat pełniła funkcję softysa. Z jej inicjatywy odbyło się we wsi kilka festynów „Nad Krzną i Bugiem – historia i kultura podlaska” Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem odwiedzających ją gości, ale ze względu na brak środków finansowych nie jest już obecnie kontynuowana.

Pierwszym zamierzeniem było utworzenie Izby Regionalnej w Neplach. Na ten cel pozyskano budynek po byłym sklepie spożywczym. Budynek przekazał Urząd Gminy. Zamie-

folderu i wydrukowanie widokówek. Pozostałe koszty sponsorowali lokalni przedsiębiorcy oraz Urząd Miasta w Terespolu. Mieszkańcy aktywnie włączyli się w organizację izby. Wiele prac budowlanych wykonano we własnym zakresie, a młodzież wykonała wszystkie prace porządkowe.

Park Krajozobowy przekazał ekspozycję przyrodniczą i materiały edukacyjne, natomiast dawny sprzęt do prac w rolnictwie, gospodarstwie domowym, przedmioty osobistego użytku, dawne pamiątki i odzież przekazują nieodpłatnie mieszkańcy regionu. Izba to dwa pomieszczenia. W jednym z nich znajdują się ekspozycje przyrodnicze, w drugim pozostałe zbiory. Stowarzyszenie sukcesywnie powiększa swoje skarby.

Aktualnie stowarzyszenie jest w trakcie realizacji projektu pod nazwą „Wszystkie marzenia są do spełnienia”. Na ten cel pozyskano środki finansowe dzięki Fundacji J&S Pro Bono Poloniae w ramach konkursu grantowego „AKTYWNA WIOSNA”.

21 kwietnia w Szkole Podstawowej im. Karola Krysińskiego w Rudnikach odbyła się piąta edycja gminnego przeglądu szkolnych zespołów tanecznych „Tańczyć każdy może”. Konkurs odbył się z inicjatywy **Anety Charczuk**, nauczycielki wychowania fizycznego w Rudnikach, przy współpracy z GOK. Uczestniczyły wyłącznie amatorskie zespoły ze szkół podstawowych z gminy Międzyrzec Podlaski. Reprezentowane były szkoły w: Maniach, Rudnikach, Rogoźnicy i Tłuszc. W taneczny nastrój wprowadziła parę z międzyrzeckiego MOK, doskonałona przez **Piotra Woźniaka**. Zaprezentowała tańce klasyczne i latynoamerykańskie. Po rozgrzewce zespoły przedstawiły po dwa układy taneczne, które oceniała komisja w składzie: **Ewa Bernatowicz**, instruktor tańca i choreograf MOK, **Małgorzata Hanas**, dyrektor GOK, **Iwona Panasiuk**, przewodnicząca Rady Rodziców, **Maria Szymko**, sekretarz Urzędu Gminy i **Adam Szulik**, sekretarz Nadleśnictwa Międzyrzec Podlaski. Licznie zgromadzona publiczność składająca się z uczniów i nauczycieli szkoły w Rudnikach, rodziców, mieszkańców z podziwem patrzyła na występujące zespoły.

Przegląd „Tańczyć każdy może”

Program prezentowany przez poszczególne grupy był bardzo zróżnicowany. Ostateczna decyzja komisji wskazała zwycięzców:

Ewa Bernatowicz, nagrody w postaci sprzętu sportowego wręczyła Małgorzata Hanas w asyście dyrektora szkoły **Andrzeja Kurendy**. Fundato-

I miejsce zdobył zespół „Flo” za Szkoły Podstawowej w Rudnikach, opiekun **Aneta Charczuk**, II miejsce „Płaz” ze Szkoły w Maniach pod kierownictwem **Magdaleny Jeleszuk**, III miejsce „Klips” Rogoźnicy, **Katarzyna Łysakowska**, „Kropeczki” ze Szkoły w Tłuszc, opiekun **Alicja Skólimowska**.

Piękne puchary i dyplomy wręczyła przedstawicielom zespołów

rem wspaniałych nagród był Gminny Ośrodek Kultury w Międzyrzec Podlaskim. Przedstawiciel Nadleśnictwa wybrał liderów każdego z zespołów tanecznych, którym wręczył nagrody książkowe i dyplomy. Byli nimi: **Anna Stefaniuk** SP w Maniach, **Regina Daniluk** SP w Rudnikach, **Hubert Łukasiewicz** SP w Tłuszc, **Karolina Miszczuk** SP w Rogoźnicy. (red.)

MIĘDZYRZEC PODLASKI

Uroczystość patriotyczna

27 kwietnia o godzinie 11 przy budynku Miejskiego Ośrodka Kultury odbyło się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy ku czci Karola Krysińskiego, wybitnego dowódcy powstania styczniowego. Uroczystość była zwieńczeniem obchodów Roku Karo-

la Krysińskiego w powiecie białskim i czterdziestolecia działalności Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Międzyrzec Podlaskim. Uroczystość zgromadziła uczniów, nauczycieli, dyrektorów szkół poczyt sztandarowe ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu miasta i gminy Międzyrzec oraz zaproszonych gości i miejscowych mieszkańców, przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego, burmistrza miasta, wójta gminy. Po odśpiewaniu hymnu zebranych powitał i słowo wstępne wygłosił prezes Towarzystwa **Ryszard**

Turyk. Sylwetkę Karola Krysińskiego przybliżył **Andrzej Kurenda**, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Obchodów Roku Karola Krysińskiego.

Dyrektor departamentu kultury Urzędu Marszałkowskiego **Andrzej Miskur**, wręczył Towarzystwu Przyjaciół Nauk dyplom i nagrodę marszałka za długoletnią działalność naukową i wydawniczą. Podkreślił też ogromny wkład w rozwój regionalizmu i postaw patriotycznych wśród młodzieży. Głos zabierała **Mariola Płonka** sekretarz miasta. Kulminacyjnym momentem było odsłonięcie tablicy pamiątkowej. Dokonał go **Andrzej Kurenda** w asyście dziekana ks. **Józefa Brzozowskiego** i **Andrzeja Miskura**, a poświęcił ks. Brzozowski. Następnie wręczono medale okolicznościowe i dyplomy członkom założycielom TPN i nauczycielom współpracującym z Towarzystwem. Uroczystość była niezwykle lekcją patriotyzmu.

(AK)

Prezentacja programu szkoleniowego

NA GRANICY TERRORYZMU

27 kwietnia br. w siedzibie Starostwa Powiatowego odbyło się spotkanie przedstawicieli ambasady Szwajcarii z **Dominique Favre** na czele z przedstawicielką Komendy Głównej Policji **Ewą Labus** i przedstawicielami Związku Powiatów Polskich w osobach: **Alicji Wejner**, **Jacka Suwary** i **Leszka Stafieja**. Komendę Wojewódzką Policji reprezentowali: nadkomisarz **Artur Rudnik** i asp. szt. **Tomasz Błaziak**. Kierownictwo powiatowych służb, inspekcji i straży reprezentowali: **Grzegorz Zadroga**, komendant miejski Policji, **Zbigniew Łaziuk**, zastępca komendanta miejskiego PSP, **Radomir Bańko**, po-

dyrektor Biura Zarządu Powiatowego OSP oraz **Roman Filip**, dyrektor Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Obecni byli też wójtowie gmin Kodeń, Sławatycze i Konstantynów, oraz **Wiesław Szymczyk**, podinspektor ds. ewidencji i zarządzania kryzysowego gminy Rokitno.

Ponadto w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Staży Granicznej ptk. **Wojciech Wołoch** – zastępca komendanta NOSG w Chełmie, komendant Rejonu Specjalistycznego SOK w Małaszewiczach **Andrzej Łukasik** oraz ekspert ds. taktyk antyterrorystycznych **Paweł Maszner**, były oficer jed-

Spotkanie dotyczyło starań Komendy Głównej Policji i Związku Powiatów Polskich, o dofinansowanie programu szkoleniowego „Na granicy terroryzmu – szkolenia z zakresu reagowania kryzysowego” w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Celem spotkania była ocena zarysu projektu „Na granicy terroryzmu” przez wizytujących przedstawicieli strony szwajcarskiej oraz spotkanie z przedstawicielami instytucji będącymi beneficjentami przedsięwzięcia.

Program jest dedykowany przedstawicielom instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe i reagowanie w sytuacjach kryzysowych na wschodniej granicy Polski i Unii Europejskiej. Projekt został przedstawiony w formie multimedialnej jako prezentacja komputerowa. Zarys programu, spotkał się z dużym zainteresowaniem strony szwajcarskiej oraz przedstawicieli administracji samorządowej powiatu bialskiego, jak również kierownictwa powiatowych służb inspekcji i straży. Należy nadmienić, że był to początkowy etap realizacji programu. W dalszej części realizacji, projekt przewiduje się łącznie 87 szkoleń w różnych grupach specjalności.

Dzięki dużemu zaangażowaniu powiatu bialskiego w organizację i przygotowanie spotkania oraz merytorycznemu przedstawieniu założeń programu istnieje duże prawdopodobieństwo realizacji programu, który w dużej mierze przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na wschodniej granicy Polski, będącą jednocześnie wschodnią granicą Unii Europejskiej. Program z typowo nadgranicznego – zewnętrznego, może zostać rozszerzony o bezpieczeństwo wewnętrzne.

Kazimierz Rzychoń

wiatowy lekarz weterynarii, **Zofia Badach**, powiatowy inspektor sanitarny, **Krystyna Beń** dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych, **Bożena Krzyżanowska**,

nostki „GROM i były pracownik Scotland Yardu.

Spotkaniu przewodniczył wicestarosta bialski **Jan Bajkowski**.

POWIAT BIALSKI

Szkolenie obronne

1 kwietnia br. w sali konferencyjnej delegatury LUW w Białej Podlaskiej odbyło się trzygodzinne szkolenie obronne. Tematyka zajęć, dotyczyła szkolenia obronnego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szkolenia obronnego, wytycznymi wojewody lubelskiego w sprawie określenia głównych kierunków szkolenia obronnego w województwie lubelskim oraz wytycznymi starosty bialskiego w sprawie określenia głównych kierunków

szkolenia obronnego w powiecie bialskim.

W szkoleniu uczestniczyło 83 pracowników samorządowych z następujących grup szkoleniowych: wicestarosta, sekretarz i skarbnik powiatu, dyrektorzy wydziałów Starostwa, kierownicy powiatowych jednostek organizacyjnych, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego, burmistrzowie i wójtowie powiatu bialskiego, pracownicy wykonujący zadania obronne w gminach oraz pracownicy

wykonujący zadania obronne w SP ZOZ w Międzyrzecu Podlaskim. Zajęcia przeprowadził pracownik naukowy Akademii Obrony Narodowej ptk dr inż. **Krzysztof Gąsiorek**, zastępca dyrektora Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego AON w Warszawie.

Szkolenie obronne było poprzedzone wręczeniem medali nadanych przez Ministra Obrony Narodowej „Za zasługi dla obronności kraju”. Medale otrzymało 10 pracowników samorządowych powiatu bialskiego. Wręczenie medali dokonali: komendant Wojskowej Komendy Uzupelnień ppłk **Jan Górniak** i wicestarosta bialski **Jan Bajkowski**.

Kazimierz Rzychoń

Kamień węgielny Izby Celnej

24 kwietnia br., w siedzibie Izby Celnej w Białej Podlaskiej dokonano uroczystego odczytania i wmurowania aktu erekcyjnego pod budowę budynku urzędu celnego, oddziału celnego i rozbudowę budynku izby celnej. W uroczystości udział wzięli m.in. podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, szef Służby Celnej **Jacek Kapica**.

specjalnej tuby – „kapsuły czasu”, a następnie został wmurowany w ścianę nowo powstającej części budynku izby celnej.

Sygnatariuszami aktu byli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, szef Służby Celnej **Jacek Kapica**, wicewojewoda lubelska **Henryka Strojnowska**, wiceprezydent miasta

Uroczystość miała wymiar symboliczny. W obecności zaproszonych gości, mediów oraz funkcjonariuszy celnych, dyrektor izby celnej **Jerzy Siedlanowski** odczytał treść aktu erekcyjnego. Dokument, wraz ze specjalnym wydaniem Wiadomości Celných, poświęconych historii polskiego celnictwa, wydaniem miejscowej gazety zawierającej informację o uroczystości oraz drobnymi monetami trafił do

Biała Podlaska **Waldemar Godlewski**, dyrektor Izby Celnej **Jerzy Siedlanowski** oraz prezes Przedsiębiorstwa Wielobranżowego BUDOMEX z Białej Podlaskiej **Eugeniusz Izdebski**.

Na uroczystości w izbie celnej obecni byli również: konsul Republiki Białoruś **Włodimir Ananicz**, konsul generalny RP w Brześciu **Jarosław Książek**, księża oraz przedstawiciele władz lokalnych i instytucji współpracujących z białą Izbą Celną.

Celem realizowanej w Białej Podlaskiej za ponad 9,5 mln euro inwestycji jest przede wszystkim poprawa warunków funkcjonowania administracji celnej, a przez to również poprawa bezpieczeństwa na wschodniej granicy Unii Europejskiej. Po zakończeniu projektu w roku 2011 Izba Celna z Białej Podlaskiej będzie dysponowała m.in. nowoczesnym, dobrze wyposażonym budynkiem kontrolnym i salą audiowizualną. Środki na budowę pochodzą z zdecydowanej części z Norweskigo Mechanizmu Finansowego.

Projekt realizowany w Białej Podlaskiej, jak mówił w trakcie uroczystości **Jacek Kapica**, wpisuje się w cykl działań zmierzających do modernizacji polskiej administracji celnej. Dzięki inwestycjom w sprzęt do kontroli, inwestycjom infrastrukturalnym i zmianom w sposobie działania polskiej Służby Celnej, staje się ona ważną częścią skutecznie działającego systemu ochrony Unii Europejskiej i jej obywateli. Patronat medialny nad uroczystością objął Tygodnik Podlaski. Izba Celna w Białej Podlaskiej planuje zrealizować kolejne zadania budowlane, tym razem w Tomaszowie Lubelskim i Zamościu.

Norweskimi Mechanizm Finansowy to instrument finansowy przeznaczony dla nowych państw członkowskich Unii Europejskiej. Obok Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności jest to dodatkowe źródło bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Głównym celem mechanizmu jest wyrównywanie poziomu rozwoju gospodarczego i społecznego w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Marzena Siemieniuk

Białoruskie malunki

Od 8 maja w Galerii Podlaskiej obejrzeć można obrazy olejne młodego artysty z Białorusi **Uładzimir Kandrusevich**, stanowiące cykl „Gry uliczne”. Jest to malarstwo realistyczne, powstałe na podstawie zdjęć artysty wykonanych na ulicach Mińska. W przeciwieństwie jednak do fotografii, która zapisuje zastane obiektywnie chwile, zatrzymując czas w tym jedynym i niepowtarzalnym momencie oraz w zastanej przestrzeni, jego prace kreują te chwile, doda-

ją im specyficznych znaczeń, powodując, że ich interpretacja jest bardziej złożona. Ludzie występujący na obrazach istnieją obiektywnie. Artysta dodaje im jednak bardziej czytelnych i wystrzonych cech, a umieszczając ich w dodatkowo wykreowanej przez siebie przestrzeni, powoduje, że obrazy nabywają conceptualnego wyrazu.

Na jednej z prac dominującym elementem jest postać kobiety. Mimo wielu występujących tutaj

osób ona właśnie decyduje, narzuca sposób interpretacji. Decyduje o charakterze, niepowtarzalności, klimacie obrazu. Uzupełnia to tło - uliczne przejście dla pieszych. Zastygłe w bezruchu postacie wyzwalają w nas jednak zupełnie inne wrażenie. Wyobrażamy sobie ich następne kroki i nie tylko te na tym przejściu. Uładzimir Kandrusevich ukończył Białoruskie Liceum Sztuki oraz Akademię Sztuki w Mińsku. Wydział Malarstwa Monumentalnego. Uczył się także techniki fresku na stażu we Florencji. Brał udział w indywidualnych wystawach w Niemczech, Szwajcarii i na Białorusi.

(red.)

Uczniowie z Drelowa w Karlsruhe

EUROPEJSKI SZCZYT DZIECI

Pięcioro uczniów gimnazjum nr 1 im. Unitów Drelowskich w Drelowie wzięło udział w I Europejskim Szczycie Dzieci w Karlsruhe. Od 14 do 19 kwietnia wspólnie z kolegami z Wrocławia i opiekunami: **Anną Kondraciuk** i **Dorotą Szabatowską** uczestniczyli w nietypowym dla nich przedsięwzięciu. Do Karlsruhe przyjechało 80 młodych ludzi z siedmiu krajów, aby przedstawiać pomysły lepszego i piękniejszego świata pod hasłem „Nasza przyszłość w naszych rękach - dzieci mówią, osoby dorosłe słuchają”. Europejski Szczyt Dzieci opierał się na koncepcji Krajowego Szczytu Dzieci Niemiec i został zorganizowany przez Young Naturefriends Germany we współpracy z Radą Młodzieży i miastem Karlsruhe. W planowaniu i realizacji tego przedsięwzięcia brały udział dzieci. Jesienią ub. r. odbyło się spotkanie przygotowujące do szczytu. Z każdego kraju wybrano po dwóch uczestników w wieku 13 do 16 lat z towarzyszącą osobą dorosłą. Utworzyli oni Radę Dzieci, decydującą o tematach warsztatów i wydarzeniach planowanych w celu uatrakcyjnienia im-

na przyszłość”. Zostały one podpisane przez każdego uczestnika szczytu, a następnie skierowane do polityków podczas dyskusji panelowej, która miała miejsce w ratuszu.

W opracowanym „Kontrakcie na przyszłość” młodzie domagali się:

- wprowadzenia prawa wyborczego od 16 roku życia,
- utworzenia Rady Dzieci i Młodzieży w swoich miejscowościach, okręgach i krajach,
- zastępowania w większym stopniu nauki teoretycznej praktycznymi działaniami, dostosowanymi do wymogów współczesnego społeczeństwa,
- bezpłatnych podręczników i materiałów szkolnych dla uczniów wszystkich krajów,
- większych funduszy na projekty międzynarodowe, wymianę dzieci i młodzieży i wolontariat,
- bardziej zdecydowanych działań

- wsparcia finansowego przy instalowaniu i wykorzystywaniu urządzeń napędzanych energią słoneczną.

Europejski Szczyt Dzieci skierował uwagę dorosłych na problemy młodego pokolenia. Dorosli zauważyli, że dzieci i młodzież chcą brać czynny udział w tworzeniu lepszego świata i wpływać na swoją przyszłość. Podczas szczytu oprócz pracy dzieci miały możliwość rozrywki i rozwijania swoich zainteresowań podczas warsztatów kreatywnych. Przygotowywały wspólnie sztukę teatralną, uczyły się rapu i żonglowania, grały w koszykówkę. Wychodziły w teren poznawać miejscową faunę i florę oraz uczyły się dbać o nią. Młodzi twórcy wykonali ekologiczną rzeźbę - drzewo z surowców wtórnych, na którego gałęziach zawiesili wstążki z zapisanymi życzeniami, hasłami i cytatami dotyczącymi tematyki szczytu. Piękna pogoda sprawiła, że wiele zajęć odbywało się na świeżym powietrzu. W Karlsruhe królowała wiosna, kwitnące drzewa i kwiaty oraz mnóstwo zieleni wprawiły wszystkich we wspaniały nastrój. Bogactwo fauny i flory stanowiło bogaty materiał badawczy dla młodych ekologów. Dzieci zwiedzały miasto, które jest stolicą Badenii - Wiertbergii i dużym ośrodkiem kulturalnym i turystycznym. Spacerowały po gwarnej Marktplatz, centralnym placu miasta, odwiedziły ratusz, gdzie spotkały się z burmistrzem miasta. Podziwiałały charakterystyczną piramidę - grobowiec Karola Wilhelma - założyciela miasta Karlsruhe. Tygodniowy pobyt w europejskim mieście, kontakt z rówieśnikami z innych krajów i efektywna praca nad wspólną, lepszą przyszłością były wartościowym doświadczeniem dla młodych ludzi i wzorem do dalszych działań. Dzieci wymieniały poglądy, przedstawiały życzenia oraz zastanawiały się, w jaki sposób mogą tworzyć nowy, lepszy świat. Wróciły zadowolone, bogatsze w niezapomniane wrażenia. Ich wspólną refleksją było postanowienie, że warto się uczyć i poznawać świat. Uczniowie składają podziękowanie **Jolancie Szmuniewskiej**. Dzięki jej inicjatywie oraz twórczym działaniom mieliśmy możliwość przeżycia prawdziwej, europejskiej przygody.

(AK)

prezy. Podczas Szczytu Rada Dzieci opiekowała się uczestnikami i utrzymywała stały kontakt z mediami.

Drelowscy uczniowie realizowali (w formie warsztatów) zagadnienia poświęcone: ekologii, oświacie, tolerancji, integracji, migracji i emigracji, terroryzmowi i przeciwdziałaniu narkotom. Na zajęciach młodzież formułowała żądania i samozobowiązania, które zamieszczono w „Kontrakcie

skierowanych przeciw przemocy i terroryzmowi,

- utworzenia telefonu zaufania dla ofiar rasizmu,
- długofalowych akcji ukazujących przyczyny i skutki spożywania alkoholu i narkotyków,
- wspierania inicjatyw ekologicznych, popularyzacji produktów z recyklingu i żywności pochodzącej z czystych ekologicznie terenów,

Wśród wielu osobowości naszego rejonu można wskazać osoby, które są znane w szczególności w świecie nauki. Z Białą Podlaską, Dubowem i Ortellem Królewskim utożsamia się **Stefana Kryńskiego**. Jako syn Kazimierza i Felicii z Barwińskich urodził się 2 sierpnia 1914 roku w Wilnie w rodzinie szlacheckiej. Tradycje patriotyczne nie były mu obce od wczesnego dzieciństwa. Ojciec Kazimierz, lekarz wojskowy zmieniał dość często miejsca zamieszkania. Młody Stefan kształcił się w Poznaniu, gdzie w 1932 roku uzyskał maturę. Studiował następnie na wydziale lekarskim Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracował społecznie jako asystent w Zakładzie Higieny nabywając doświadczenia by 1938 roku zostać lekarzem. 30 września 1938 roku powołano go do wojska. Przebywał w Batalionie Szkolnym Podchorążych Sanitarnych Rezerwy. 1 sierpnia 1939 został wysłany do 43 Kompanii Junackich Hufców Pracy i przebywał w Mątwy. Jak pisze we wspomnieniach: byłem podchorążym i lekarzem. Brał udział w walkach września 1939 roku. Trafił do niewoli sowieckiej i przebywał w Werblu, skąd po paru dniach uciekł, kierując się do matki do Siedlec. Jednak nie dotarł do niej gdyż został aresztowany przez NKWD. Udało mu się wydostać z rąk Sowietów i zamieszkał tymczasowo w Brześciu. Wiosną 1940 roku udał się do Lwowa, gdzie zatrudnił się u profesora Rudolfa Weigla w Instytucie Sanitarно-Bakteriologicznym, produkującym szczepionkę przeciw tyfusowi plamistemu. Po zajęciu Lwowa przez wojska niemieckie i przekształceniu placówki prof. Weigla w Instytut Badań nad Durem Plamistym i Wirusami kontynuował dotychczasową pracę jako laborant. Gdy potwierdził posiadanie wykształcenia rozpoczął prace naukową. Przygotował wtedy rozprawę o toksynie zarazka duru plamistego, która po wojnie stanowiła podstawę do ubiegania się o stopień doktora. W marcu 1944 roku wyjechał do Białej Podlaskiej. Przypadkowo wezwany do rannego polskiego partyzanta stopniowo zaangażował się w stworzenie służby medycznej lubelskiego oddziału AK. Jako lekarz 34 Pułku Piechoty Armii Krajowej uczestniczył w akcji Burza w powiecie bialskim.

4 grudnia 1944 powierzono mu zorganizowanie w Lublinie Zakładu Szczepionki przeciw Durowi Plami-

stemu im. Rudolfa Weigla, podlegającego początkowo Naczelnemu Nadzwyczajnemu Komisariatowi do Walki z Epidemiami. W maju 1946 uzyskał stopień doktora nauk medycznych na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. Promotorem jego pracy był prof. Rudolf Weigl. 1 października 1946 podjął pracę w Zakładzie

wum wraz z materiałami badań przekazał Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej. W 2003 roku został uhonorowany Białą Nagrodą Kultury im. Anny z Sanguszków Radziwiłłowej za pielegnowanie związków z ziemią ojców, wzbogacanie zbiorów regionalnych Muzeum Południowego Podlasia.

Znani zapomniani (2) Stefan Kryński

Mikrobiologii Akademii Medycznej w Gdańsku na stanowisku starszego asystenta, a od 1948 jako adiunkt. W 1951 roku uzyskał habilitację i został zastępcą profesora. W październiku 1954 został mianowany profesorem i kierownikiem Zakładu Mikrobiologii. Kierował nim do 1 października 1984, kiedy przeszedł na emeryturę. Stefan Kryński spisał swoje dzieje w „Kartkach ze wspomnień starego profesora”. Był promotorem 22 prac doktorskich i 4 przewodów habilitacyjnych. Był autorem ponad 200 prac poświęconych biologii wszy odzieżowej, gronkowcom i ich bakteriofagom oraz zakażeniom szpitalnym. Napisał m.in. Dni wrześniowe, Metoda Weigla doodbytniczego zakażenia wszy i produkcji szczepionki przeciw durowi plamistemu i pracach doświadczałych z Rickettsia Pro-wazeki. Stefan Kryński był wielokrotnie nagradzany za swoje badania i działalność. Otrzymał m.in. nagrodę ministra zdrowia, nagrodę wojewody gdańskiego, odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Był członkiem Światowego Związku Żołnierzy AK i członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów oraz Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Swoje prywatne archi-

Profesor Stefan Kryński zmarł 13 kwietnia 2009 roku w wieku 94 lat w Gdańsku. 18 kwietnia br. został pochowany w rodzinnym grobowcu Barwińskich na cmentarzu parafialnym w Łomazach. Profesor wywodził się z rodziny, która ma swoje korzenie w Dubowie i Ortelu pod Białą Podlaską zatem warto pamiętać, iż tak znacząca osobowość jak profesor Stefan Kryński część swojego życia spędził w naszym rejonie.

**Lukasz Radostaw
Węda**

Osiągnięcia uczniów ZSE

20 lutego br. w Zespole Szkół nr 2 w Rzeszowie odbył się finał VII ogólnopolskiego konkursu z zakresu rachunkowości pod patronatem Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Oddział Podkarpacki w Rze-

(indeks) w Wyższej Szkole Logistyki w Poznaniu i przenośny odtwarzacz DVD. W finale znaleźli się również: **Jakub Lewczuk** z klasy IIIITL, **Paweł Kozos** z klasy IIIITL, **Jakub Wróblewski** z klasy IIIs, **Kamil Kasak** z klasy IIIs.

dy Ekonomicznej i główną nagrodę. Uczennica klasy IVf, **Małgorzata Sokół** zajęła I miejsce i otrzymała nagrodę w postaci indeksu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania oraz zwolnienie z czesnego za okres studiów. Wśród laureatów konkursu znalazła się też druga uczennica naszej szkoły **Anna Mikołajko** z kl. IVf, która zajęła III miejsce i zdobyła również indeks WSFiZ. Wszyscy laureaci i finaliści otrzymali bardzo atrakcyjne nagrody w postaci sprzętu elektronicznego (kino domowe, aparat cyfrowy, pamięć przenośna, kamera, słuchawki, odtwarzacz VIDEO), a szkoła nagrody w postaci książek w wartości 1500 zł. Dzięki przychylności posa **Zbigniewa Kuźmiuka**, uczennice **Małgorzata Sokół** i **Anna Mikołajko** pojechały na kilkudniową wycieczkę do Belgii.

Natomiast **Monika Stefaniuk** z kl. 4f1 była zwyciężcą tego konkursu w ubiegłym roku.

2 grudnia ub. roku odbył się w PWSZ w Białej Podlaskiej II Białkopodlaski Konkurs Wiedzy o Gospodarce i Turystyce. Zespół Szkół Ekonomicznych okazał się najlepszą szkołą spośród wszystkich biorących udział w konkursie. Uczniowie reprezentujący naszą szkołę wywalczyli puchar dla Szkoły, a sami zostali nagrodzeni nagrodami rzeczowymi w postaci: aparatury fotograficznych, odtwarzaczy mp3, rakiet tenisowych oraz książek. Indywidualnie uczniowie zajęli następujące miejsca: I miejsce **Anna Mikołajko** 4f2, II miejsce **Grzegorz Smal** 4f2, VI miejsce **Łukasz Kozłowski** 4f2, VIII miejsce **Weronika Nestorowicz** 4f2.

Wszyscy uczniowie reprezentujący międzyrzeczką szkołę zakwalifikowali się do etapu wojewódzkiego konkursu, który odbył się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W etapie wojewódzkim IV miejsce zajął **Grzegorz Smal**. Do finału Ogólnopolskiego tego konkursu, który odbędzie się 30 maja br. w Warszawie zakwalifikowali się: **Grzegorz Smal**, **Anna Mikołajko** i **Łukasz Kozłowski**.

Uczeń z klasy 2i2 **Grzegorz Kotodziejczuk** w bieżącym roku przystąpił do konkursu „Be a Changer” - „Zmiany klimatyczne”, organizowanego przez Komisję Europejską i został zakwalifikowany do czółówki

szowie, Politechniki Rzeszowskiej oraz Ministra Edukacji Narodowej. W konkursie wzięło udział ponad 8 tys. uczniów z 267 szkół z całej Polski. W finale wzięło udział 59 osób ze szkół z całego kraju. Szkoła mogła być reprezentowana tylko przez jednego ucznia.

Uczeń **Grzegorz Smal** z klasy 4f2 zajął III miejsce i został nagrodzony: indeksem Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, stypendium 100 proc. czesnego na pierwszy semestr studiów stacjonarnych, wycieczką do Parlamentu Europejskiego w Strasburgu, programem finansowo-księgowym firmy WAPRO o wartości ok. 1500 zł, grantem na szkolenie e-learningowe z zakresu rachunkowości zorganizowanym przez Asseco Business Solutions S. A, nagrodami rzeczowymi w postaci: kamery, odtwarzacza DVD oraz książek.

20 marca br. odbył się finał Ogólnopolskiej Olimpiady Logistycznej. Zwycięzcą został: **Dariusz Makaruk** z klasy IIIITL. Jako nagrodę otrzymał darmowe studia 2 – stopniowe (indeks) w Wyższej Szkole Logistyki w Poznaniu oraz laptopa. 4 miejsce zajął: **Adam Syczewski** z klasy IVTL. Jego nagrodą są bezpłatne studia

Wszyscy finaliści Ogólnopolskiej Olimpiady Logistycznej są zwolnieni z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz mają darmowy pierwszy semestr studiów w Wyższej Szkole Logistyki w Poznaniu.

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej okazał się najlepszą szkołą spośród wszystkich biorących udział w tej olimpiadzie.

27 lutego br. uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej brali udział w finałowych rozgrywkach VII edycji Regionalnego Konkursu Wiedzy Ekonomicznej, zorganizowanego przez Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania w Siedlcach. Po kilkumiesięcznych zmaganiach konkursowych (I i II etap) aż 5 uczniów naszej szkoły zakwalifikowało się do tzw. „finałowej dziesiątki”, czyli 10 najlepszych uczniów regionu - woj. mazowieckiego, lubelskiego i podlaskiego. Uczniami tymi są: **Anna Mikołajko** kl. IVf, **Grzegorz Smal** kl. IVf **Marlena Zaniewicz** kl. III f, **Małgorzata Sokół** kl. IVf **Sylwia Książek** kl. IIIIf.

Po raz trzeci ZSE im. Marii Dąbrowskiej otrzymał tytuł najlepszej szkoły Regionalnego Konkurs Wiedzy

ORLIK WYLĄDOWAŁ W TERESPOLU

Wznowieni ludzie teatru

(Spotkanie w Białej Podlaskiej)

zwycięzców z Polski. 22 lutego br. Grzegorz uczestniczył w nagraniu specjalnego filmu o zwycięstwach - projekcie na rzecz promowania idei dbałości o klimat. Otrzymał także liczne nagrody oraz wziął udział w marszu z dmuchaną kulą ziemską symbolem opieki nad Ziemią. Grzegorz Kołodziejczuk znalazł się również w grupie 5 osób z Polski, które będą brały udział w wyprawie ekologicznej wspólnie z uczestnikami innych państw europejskich.

15 lutego br. odbyły się Matematyczne Mistrzostwa Polski Dzie-

ci i Młodzieży „Kwadratura koła”. Najlepsze miejsca spośród uczniów naszej szkoły zdobyli: **Elwira Rarak** 2LO: 2 miejsce w powiecie, 48 w województwie, 248 w kraju, **Michał Melaniuk** 4i1: 4 miejsce w powiecie, 35 w województwie, 226 w kraju, **Marcin Kurenda** 3s: 5 miejsce w powiecie, 40 w województwie, 266 w kraju.

8 października ub.r. młodzież międzyryckiej szkoły wróciła z sukcesami z Zawodów Sportowo-Obronnych Szkół Średnich Województwa Lubelskiego „Kresy 2008”, które odbyły się w Zamościu. Uczniowie:

Grzegorz Dymitruk 4f2(kapitan), Marek Dmitrowicz 3f, Arkadiusz Kusznierek 1i2, Paweł Mikołajczuk 4i2, Sylwester Wilczyński 1s (będący na co dzień członkami Ochotniczej Straży Pożarnej „Stołpno” w Międzyrzeczu Podlaskim) okazali się najlepszą reprezentacją szkół średnich województwa lubelskiego. Młodzież zajęła I miejsce w klasyfikacji generalnej oraz I miejsce za marszobieg zespołowy.

Oprac. **Andrzej Stachnio**
i **Leszek Józwick**

PRAWOSŁAWNA WIELKANOC

Tymi słowami w okresie świątecznym pozdrawiają się prawosławni w okresie Zmartwychwstania Pańskiego. Prawosławni do radości Bożego Zmartwychwstania przygotowują się duchowo już przez cały okres 40 dniowego postu, a szczególnie przez ostatni tydzień, zwany Tygodniem Męki Pańskiej, a w języku cerkiewnoświątecznym Straszaja Siedmicy.

Wielki Piątek i Wielka Sobota to szczególny czas wspominania śmier-

ci i wstąpienia do otchłani Chrystusa. Post jest wtedy bardzo ścisły. Nie je się mięsa, ale także nabiału, ryb i białego pieczywa. W Wielki Piątek nie odprawia się liturgii, albowiem sam Chrystus w tym dniu składa naj-

Christos woskresie. Woistinu woskresie

doskonalszą ofiarę ze Swego życia. Podczas wieczornego nabożeństwa wierni adorują ciemny materiał z wizerunkiem Jezusa leżący w grobie zwany płaszczenicą. Wielka Sobota to dzień wstąpienia Chrystusa po śmierci do piekieł, aby wyprowadzić i wyzwolić umarłych, w tym Adama i Ewę. Ten dzień już jest początkiem nadziei zmartwychwstania. Wieczorem w sobotę zbierają się wierni na liturgię Zmartwychwstania. Przed północą zapala się świece od ołtarza, na którym odprawia się liturgię tzw. Tronu Bożego, aby potem obejść z nimi cerkiew ze śpiewem hymnu Woskresienie Twoje, Christie Spasie. Piękna procesja z biciem dzwonów i dymem kadzidła jest obwieszczeniem światu, że Chrystus w tę świętą noc zmartwychwstał. Przed cerkwią rozpoczyna się nabożeństwo. Kapłan przy śpiewie „Chrystus Zmartwychwstał” kluczem w kształcie krzyża otwiera drzwi świątyni, aby wierni mogli wejść na nabożeństwo paschalne. Najpierw ma miejsce jutrznia paschalna, a następnie święta liturgia. Nabożeństwa te mogą trwać nawet do trzeciej rano. Podczas niego święcone są kosze z pokarmami. W nich znajdują się pięknie malowane jajka, paschy oraz specjalnie na ten czas wypiekane okrągłe chleby zwane kulicze. W niedzielę wierni spotykają się jeszcze raz w cerkwi, tym razem na wieczornym nabożeństwie ok. 13. Uroczystości Zmartwychwstania u prawosławnych trwają 3 dni. W wielkanocny wtorek nawiedzone

Воскресение Христова

Ikona ze zbiorów Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej

są groby bliskich zmarłych. Na groby przynoszone są także pisanki symbol życia. Tego dnia święcone są mogiły.

Jednak według nauki Kościoła aż do wieczora w piątek po Passze trwa liturgicznie dzień Zmartwychwstania. W tym czasie istnieje zwyczaj, że każdy, kto chce wyrazić radość ze zmartwychwstania może wejść na dzwonnicę i biciem w dzwony oddać chwałę Chrystusowi.

Dla wiernych prawosławnych jest to okres spotkań z rodziną i przyja-

ciółmi. Podczas nich prawosławni obdarowują się przygotowanymi już w Wielki Czwartek pisankami. Przeważnie są one malowane na czerwono, albowiem jest to kolor królewski Zmartwychwstałego Chrystusa. Jajko ma szczególną wymowę i związane są z nim liczne zwyczaje. Po barwieniu jajek, jeszcze ciepłymi dotyka się czoła domowników i kreśli się nimi znak krzyża. Kiedyś jajka kładło się pod domową ikoną, do skrzyni z wianem, albo zakopywało na polu.

Typową dla tych świąt potrawą na słodko nie jest baba wielkanocna, ale pascha. Jest to deser z sera białego z dużą ilością bakalii, w kształcie piramidy.

Ze względu na przyjęty w Kościele prawosławnym kalendarz juliański święta przypadają później niż u katolików. Liczy się je w ten sposób, że przypadają one na pierwszą niedzielę po wiosennej pełni, ale po Passze żydowskiej. W tym roku niedziela Zmartwychwstania przypadła na 19 kwietnia.

(AJ)

BIAŁA PODLASKA

Lepiej późno niż wcale chciałoby się powiedzieć o wspólnej inicjatywie Osiedlowego Domu Kultury i Oddziału Białskiego Towarzystwa Kultury Teatralnej. Dokładnie w miesiąc później zorganizowano w auli PWSZ uroczyste

cytatorskich z białskiej grupy teatralnej Elipsa, **Jan Galecki**, animator teatralny, reżyser i opiekun zespołu teatralnego Jesienny Liść z białskiego ODK i **Łukasz Kozak**, laureat konkursów recytatorskich z teatru Elipsa.

Obchody Dnia Teatru

spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru. Przybyło na nie liczne grono animatorów, miłośników i przyjaciół teatru. W tym dniu prezydent Andrzej Czapski wręczył honorowe wyróżnie-

W kategorii instruktor teatralny wyróżnienie otrzymali: **Danuta Szaniawska**, wieloletni instruktor teatrów dziecięcych i młodzieżowych z Romaszek, obecnie opiekunka teatru Wierz-

W kategorii organizator przedsięwzięć teatralnych okolicznościowe grafiki trafiły do: **Marii Skoniecznej-Mikołajczuk**, dyrektora białskiego Osiedlowego Domu Kultury, **Haliny Besaraby**, instruktora teatralnego KK „Eureka” z Białej Podlaskiej, **Marty Cholewińskiej**, instruktora ODK, **Anny Stanek**, animatorki licznych przedsięwzięć teatralnych i prezesa Towarzystwa Kultury Teatralnej z Białej Podlaskiej i **Anny Leszczyńskiej**, organizatorki mnóstwa imprez z referatu kultury białskiego Urzędu Miasta.

W kategorii animator społeczny i miłośnik teatru wyróżnienia odebrali: **Józefa Maksymiuk**, **Wanda Przyłucka**, wieloletnie członkinie i animatorki Teatru Ziemi Podlaskiej, **Anna Pietruk** i **Tadeusz Humin**, aktorzy teatru Jesienny Liść z białskiego ODK oraz **Zofia Burzec**, wieloletnia instruktorka teatru kukielkowego Pod Psem, organizatorka licznych przeglądów teatralnych z Białej Podlaskiej.

Podziękowania zarządu Oddziału Białskiego Towarzystwa Kultury Teatralnej wręczono aktywnym instruktorom i osobom pracującym społecznie na rzecz Towarzystwa.

Otrzymali je: **Anna Lenkiewicz**, **Zofia Frąckiewicz**, **Barbara Iwaniuk**, **Ewa Dobrowolska**, **Małgorzata Zając**, **Jolanta Gawryluk**, **Elżbieta Kijuk**, **Barbara Głowacka**, **Dorota Staniewicz**, **Dorota Galej**, **Barbara Ossowska**, **Anna Warakomska**, **Bożena Juchimiuk**, **Maria Pietruczuk**, **Roman Uściński**, **Agata Uścińska**. Gośćmi wieczoru byli znakomici aktorzy scen warszawskich **Marian Opania** i **Wiktor Zborowski**. Zaprezentowali najlepsze teksty kabaretu literackiego oraz piosenki **Wojciecha Młynarskiego**, **Włodzimierza Wysockiego**, **Jacquesa Brela** i **Grupy Pod Budą**.

Istvan Grabowski

Foto Adam Trochimiuk

nia osobom kontynuującym bogate tradycje teatru amatorskiego w mieście i powiecie. Okolicznościowe grafiki wykonane przez białskiego artystę plastyka **Adama Korszuna** wręczone zostały w czterech kategoriach.

W kategorii laureat ogólnopolskich przeglądów teatralnych i konkursów recytatorskich otrzymali je: **Aniela Halczuk**, instruktor grupy teatralnej Zielawa z Rossosza, **Marta Uścińska**, wielokrotna laureatka konkursów re-

baki z Rossosza, **Sylwia Zdunkiewicz**, instruktor Teatru Ognia z białskiego ODK, **Justyna Stępka**, instruktor teatru Fanaberia z białskiego PG nr 2, **Edyta Szymoniuk**, instruktor i opiekun teatru Lubinki z białskiej SP nr 3, **Urszula Pietruczuk**, instruktor teatralny z KK „Piast”, **Kazimierz Kusznierow**, animator, instruktor i reżyser teatru Czeladońka z Lubenki gm. Łomazy i **Ireneusz Wagner**, literat i organizator happeningów teatralnych z KK „Piast”.

Spotkanie z Tatarami

W gabinecie starosty **Tadeusza Łazowskiego** miało miejsce niecodzienne spotkanie z Tatarami. Zebranie poświęcone zostało ochronie miejsc pamięci pozostałych po społeczności tatarskiej na terenie powiatu bialskiego. Wizytę złożyła delegacja z Muzułmańskiego Związku Religijnego z **muftim Tomaszem Miśkiewiczem** i jego zastępcą **Adamem Świerblewskim** na czele. Delegację tatarską uzupełniła **Halina Szahidewicz**, wieloletnia przewodnicząca białostockiej gminy wyznaniowej. Na zaproszenie gospodarza przybył **Janusz Maraśkiewicz**, kierownik delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, wójt gminy Łomazy **Waldemar Drożdżuk** i gminy Terespol **Krzysztof Iwaniuk**, dyrektor GOK w Łomazach **Ryszard Bielecki** i dyrektor GOK w Koroszczynie **Karol Gójski** oraz pasjonaci tatarszczyzny i regionalizmu. Starosta podkreślił wartość znajdujących się na terenie powiatu cmentarzy tatarskich tzw. mizarów w Studziance i Lebieńdziejewie-Zastawku. Zaproszeni goście wyrazili zadowolenie z dotychczasowych kontaktów z dawnym centrum osadnictwa tatarskiego. Spotkanie było tym ważniejsze,

iż przodkowie **Adama Świerblewskiego** i **Haliny Szahidewicz** pochodzili ze Studzianki i okolic. Zwrócono uwagę na potrzebę ochrony tych miejsc pamięci i spoczynku Tatarów z parafii muzułmańskiej w Studziance. Wójtowie gmin zadeklarowali dalszą pomoc w opiece nad wymienionymi nekropoliami. Dyskutowano na tematy związane z prawnymi uregulowaniami dotyczącymi byłych ziem w miejscowościach, które zamieszkiwała społeczność tatarska. Janusz Maraśkiewicz zaznaczył konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na konserwację co najmniej dwóch nagrobków na mizarze w Lebieńdziejewie-Zastawku. Uczestnicy poruszyli kwestie wydania folderu upamiętniającego osadnictwo tatarskie w rejonie bialskim. Podjęto dyskusję na temat organizacji obchodów 330-letniej rocznicy osadnictwa tatarskiego w Studziance i okolicy. Rozmawiano także o popularyzacji tematyki tatarskiej w naszym rejonie oraz wykorzystaniu promocji w rozwoju turystyki. Następnie delegacja MZR udała się na cmentarz tatarski do Lebieńdziejewo-Zastawka, gdzie kontynuowano dalsze dyskusja.

Łukasz Węda

Tatarzy to lud pochodzenia turkij-skiego. Szczęp otrzymał nazwę prawdopodobnie od rzeki Tartar, płynącej w kraju Tatarów jak pisze Jan Długosz. W języku Tatarów, bowiem wielka ilość oznaczała tartar. Tata w ich języku znaczy ciągnąć, tartar - ciągnąca. W naszej świadomości funkcjonują nazwy, zwroty i wyrażenia o pochodzeniu, których nie zdajemy sobie

Co wiemy o Tatarach?

niekiedy sprawy, że są pozostałością po Tatarach. Ślady przeszłości Tatarów dostrzegamy w nazwach geograficznych, rzek, miejscowości, nazwisk, szczytów górskich czy nazw używanych przez miejscową ludność, które pochodzą od słowa Tatar. Należy zaliczyć do nich takie wyrazy jak: Tataraka, Tataranice, Tatarzynówka, Tatary, Tatar w powiecie bełchatowskim, gen. Stanisław Tatar, Tomasz Tatar czy ulica Tatarska. Drugim znakiem na zachowanie się tatarskości są wszelkiego rodzaju przysłowia i powiedzenia. Przytoczmy kilka z nich jeszcze dotąd używanych. Gdzie Tatar przejdzie tam trawa nie wszędzie (rośnie). Czasami mówimy pustki jak po Tatarach. Na Tatarzyna więcej trzeba czułości niżli natarczywości w znaczeniu trudno zwyciężyć przeciwnika, trzeba działać ostrożnie. Jedną z najbardziej znanych wypowiedzi są słowa sienkiewiczowskiego bohatera literackiego: Złapał Kozak Tatarzyna, a Tatarzyn za łeb trzyma. Dziś używamy, gdy chcemy powiedzieć, iż komuś się wydaje, że pokonał wroga a w rzeczywistości wpadł w zasadzkę przez niego zastawioną. O niezręcznym wojsku mawiano, że bije się jak Tatar w zbroi. Tatarzy nie używali ciężkiej zbroi, bo czuli się w niej nieswojo. Tworzyli natomiast chorągwie lekkiej jazdy doskonale walcząc na zwinnych małych konikach podczas walk. W określeniach wojskowych o żołnierzu także mówi się wierny jak

DOI. NA STR. 34

DOK. ZE STR. 33

Tatarzyn. Tatarskie rządy z kolei przypominają srogość i niesprawiedliwe postępowanie Tatarów z obcymi jeszcze w czasie najazdów w wiekach średnich. Kaszę gryczaną, czyli grykę, zawdzięczamy podobno Tatarom. Dlatego zwą ją tutaj również poganką i tatarką (polygonum tataricum) i nosi te nazwy nie do parady. Rzekomo mieli ją na Górnym Śląsku rozsiać Tatarzy w XIII wieku, którzy przywieźli nieznaną przedtem w tych stronach kaszę ze swej dalekiej ojczyzny, ponieważ karmili nią konie w czasie gigantycznego marszu na Zachód. W związku z powyższym pozostała w naszym jadłospisie, jako relikw nawały tatarskiej. Oprócz tego mamy potrawę z surowego mięsa - befszyk tatarski, zwany potocznie tatarem. Tatar jadąc w dalszą drogę zabierał kawałek surowego mięsa, kładąc go na koń pod siodło, a w kilka godzin później, kiedy się dobrze zagrzało i skruszyło wyjmował je stamtąd i zjadał smakowicie. Jednym z najbardziej znanych i używanych słów jest występujący pospolicie tatarak, tzw. tatarskie ziele. Z najazdów tatarskich pozostały w świadomości łuki krymsko-tatarskie i małe zwinne konie, na których Tatarzy przemierzali olbrzymie terytoria. Z kolei motyw tatarski pojawia się zarówno w literaturze, poezji jak i malarstwie. Ślady obecności Tatarów w okolicach Białej Podlaskiej można zauważyć w nieczynnych mizarach w Studziance i Lebidziejewie-Zastawku oraz w licznych nazwach miejscowych (tatarszczyzny, meczecisko, mizar itd.). Oprócz wspomnianych nekropoli i nazw mamy pozostałe w archiwach i prywatnych kolekcjach ciekawe zbiory dokumentów i fotografii. W pamięci mamy potomków Tatarów - tak jak rodzina Kowieskich czy Remesów mieszkających w Studziance. Na Pomorzu, Śląsku, czy w Wielkopolsce i za granicą żyją potomkowie Tatarów, których rodowód jest w naszym regionie. Przyjeżdżają do Studzianki szukając swoich przodków wyrażając zadowolenie z pamięci o Tatarach. Do dnia dzisiejszego pozostały funkcjonujące tu i ówdzie nazwiska tatarskie, takie jak: Azulewicz, Baranowski, Bajrulewicz, Bielak, Buczacki, Czymbajewicz, Kryczyński, Korycki, Lisowski, Mucharski, Muchła, Murawski, Okmiński Szabłowski, Romanowski, Szehidewicz. Może warto sięgnąć do genealogii i odnaleźć swoich przodków, być może Tatarów.

Łukasz Radosław Węda

„Trzeba umieć ludzi pokochać” pisał 1 października 1943 r. młodziutki Kamil Baczyński w poemacie „Wybór”, jednym z cyklu najważniejszych dzieł „Z głową na karabinie”.

sztandar szkoły. Na uwagę zasługuje oprawa liturgii, którą przygotowała młodzież pod kierunkiem **Heleny Skocheń**. Ciąg dalszy uroczystości miał miejsce w szkole. Po wprowadzeniu

Nadanie imienia szkołom ZDZ

Wybrany cytat z twórczości Baczyńskiego był mottem uroczystości nadania imienia szkołom Zakładu Doskonalenia Zawodowego z Białej Podlaskiej: Liceum Ogólnokształcącego, Technikum i Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Cytat ten widnieje również na sztandarze i przed portretem poety w holu szkoły.

21 kwietnia odbyła się uroczystość nadania szkołom imienia Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i poświęcenia sztandaru. Uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele odświętnie ubrani uroczystości obchodzili to święto. Uroczystość uświetnili zaproszeni goście: senator RP **Stanisław Gogacz**, lubelski kurator oświaty **Krzysztof Babisz**, przewodniczący Rady ZDZ **Piotr Gawryszczak**, prezes ZDZ w Lublinie **Marek Sławomirski**, kierownik OZ KO w Lublinie **Andrzej Mironiuk**, kierownik białskiej delegatury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego **Stanisław Romanowski** oraz dyrektorzy białskich szkół i placówek oświatowych.

W kościele pod wezwaniem NNMP została odprawiona uroczysta msza święta, w czasie której poświęcono

sztandar i powitaniu wszystkich zgromadzonych gości przyszedł czas na najważniejszy moment uroczystości, który był uwieńczeniem wszystkich wysiłków podejmowanych przez uczniów, dyrekcję i nauczycieli szkół ZDZ. Marek Sławomirski, prezes ZDZ w Lublinie odczytał akt nadania imienia i prawa posiadania sztandaru. Następnie w drzewiec sztandaru wbite zostały pamiątkowe gwoździe honorowe. Przywileju dostąpili: prezes ZDZ Marek Sławomirski, dyrektor szkoły **Henryk Zacharuk**, przedstawiciel Rady Pedagogicznej **Sebastian Knap**, przedstawiciel Rady Rodziców **Adam Zwirkowski** oraz przedstawiciel Samorządu Uczniowskiego **Katarzyna Darecka**.

Fundatorem sztandaru jest Rada Rodziców. Sztandar został uroczysto przekazany dyrektorowi szkoły, a następnie uczniom.

Ważnym momentem uroczystości było ślubowanie na sztandar, do którego przystąpili przedstawiciele wszystkich klas.

Po przemówieniach gości, słowach podziękowania rozpoczęła się

DOK. NA STR. 35

część artystyczna przygotowana przez młodzież pod opieką nauczyciela języka polskiego **Ewy Pulik**. Uczniowie zaprezentowali montaż słowno-muzyczny, w skład którego wchodziły tematycznie podzielone utwory poety, uwzględniające elementy jego biografii, przeplatane przepięknie wykonanymi piosenkami o tematyce refleksyjnej. Na uwagę zasługuje oprawa plastyczna, nawiązująca do czasów wojny, przygotowana przez **Ewę Fałkowską-Rękawek**. Po części artystycznej został odsłonięty portret patrona szkoły wykonany również przez Ewę Fałkowską-Rękawek. Niespodziankom nie było końca. Po odsłonięciu portretu patrona uczniowie klas fryzjerskich wprawili w zachwyt zebranych gości prezentując fryzury. A było co oglądać. Piękne fryzury, stroje oraz magia pokazu odzwierciedliły klimat „postaci z bajek”, jako prezentowaną tematykę. Modelki zadziwiły oryginalnymi fryzurami, strojem a także makijażem. Pomocy w kreowaniu postaci i wykonaniu fryzur udzieliły nauczycielki zawodu **Edyta Żebrowska** i **Katarzyna Martynowska**. W drugiej odsłonie świętowania szkoły goście zostali zaproszeni do bufetu o charakterze angielskim, który został przygotowany przez uczniów i słuchaczy klas i semestrów gastronomicznych.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się multimedialna prezentacja dotycząca najważniejszych wydarzeń w szkole oraz wystawa książek. Goście upamiętnili swoją obecność poprzez wpisanie się do księgi pamiątkowej.

Grażyna Fenicka

TARGI W BRZEŚCIU

W połowie kwietnia w Brześciu odbyły się targi pogranicza wśród wystawców byli przedstawiciele 16 państw, w tym liczne delegacje z Polski, Ukrainy, Rosji i Czech. W targach uczestniczyła również bialska delegacja pod przewodnictwem starosty bialskiego **Tadeusza Łazowskiego** oraz prezesa Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej **Eugeniusza Izdebskiego**. Na czele delegacji województwa lubelskiego stał wicemarszałek **Sławomir Sosnowski**. W czasie pobytu w Brześciu odbyły się partnerskie rozmowy pomiędzy przedsiębiorcami.

Podczas targów we wtorek 14 kwietnia odbyło się II Brzeskie Forum Inwestycyjne, które miało na celu zapoznanie przybyłych na targi z ofertą inwestycyjną Brześcia. W środę bialska delegacja uczestniczyła w pracach „Dni międzynarodowych kontaktów”, podczas których podpisano umowę o współpracy pomiędzy Białkopodlaską Izbą Gospodarczą a Brzeskim Oddziałem Białoruskiej Izby Handlowo-Przemysłowej.

Tego typu wizyty bialskich samorządowców jak i przedsiębiorców są znakomitą dowodem potwierdzającym dobre stosunki panujące w rejonie przygranicznym wskazując jednocześnie na potrzebę prac nad poprawieniem warunków przekraczania granicy, tak aby była sprawniejsza i mniej uciążliwa.

(PG)

Odznaczeni za zasługi

Podczas sesji Rady Powiatu szef WKU ppłk **Jan Górniak** uhonorował medalem „Za zasługi dla obronności kraju”: **Mariusza Filipiuka**, radnego powiatowego oraz **Zbigniewa Łaziuka**, zastępcę komendanta miejskiego PSP w Białej Podlaskiej. Medalem „Za zasługi dla Ligi Obrony Kraju” uhonorowano starostę **Tadeusza Łazowskiego**, **Mariusza Filipiuka**, radnego powiatowego, **Mirosława Maraszka**, komendanta Straży Miejskiej w Międzyrzeczu Podlaskim oraz **Józefa Daniluka**, **Zygmunta Szabaciuka**, **Zbigniewa Walczuka** oraz **Janusza Jarszewskiego**.

(PG)

Foto: P. Grzeszyk

ELIMINACJE REJONOWE TURNIEJU MOTORYZACYJNEGO

28 kwietnia w Zespole Szkół im. Stanisława Reymonta w Małaszewiczach odbyły się eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska. Do rywalizacji w turnieju stanęło 7 zespołów z opiekunami. Uczestniczyli uczniowie z miejscowości: Biała Podlaska, Janów Podlaski, Międzyrzec Podlaski, Leśna Podlaska i Małaszewicze.

Pierwszą konkurencją był test ze znajomości przepisów ruchu drogowego. Najlepiej rozwiązał go zespół z Liceum Ogólnokształcącego im. J.I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej, w składzie: **Filip Fronczuk, Marcin Kusz, Maciej Rychlik i opiekun Andrzej Kurkowski**, otrzymując 20 punktów na 20 możliwych.

Drugą konkurencją była jazda samochodem z talerzem Stewarda. Konkurencja polegała na pokonaniu samochodem toru przeszkód z dodatkowym utrudnieniem. Jazdę samochodem z najmniejszą liczbą punktów karnych zaliczył **Michał Bobko** z Zespołu Szkół Rolniczych w Leśnej Podlaskiej. W tej konkurencji uczestniczył tylko jeden zawodnik z dru-

Ogólnokształcącego im. J.I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej, Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Białej Podlaskiej, Zespołu Szkół im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Unitów Podlaskich w Międzyrzeczu Podlaskim, którzy uzyskali maksymalną ilość punktów. Jazdę motorowerem z najmniejszą liczbą punktów karnych zaliczyli: **Tomasz Kulawiec** z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Białej Podlaskiej i **Marcin Fedoruk** z Zespołu Szkół im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim.

Turniej wygrała drużynowo reprezentacja Liceum Ogólnokształcącego im. J.I. Kraszewskiego, zdobywając prawo do reprezentowania powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska w eliminacjach województwa lubelskiego. Drugie miejsce zajęła reprezentacja Zespołu Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa w Leśnej Podlaskiej, a trzecie miejsce zajęła reprezentacja Zespołu Szkół im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim.

W klasyfikacji indywidualnej pierwsze miejsce zajął Tomasz Kulawiec z ZSZ nr 2, drugie miejsce zajął Marcin Fedoruk z Zespołu Szkół im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim,

cji indywidualnej otrzymał nagrodę rzeczową w postaci GPS, która ufundował radny powiatowy **Mariusz Sołoducha**. Również opiekunowie zwyciężskich zespołów otrzymali nagrody rzeczowe i pisemne podziękowania za przygotowanie uczniów do turnieju, ufundowane przez Lubelskiego Kuratora Oświaty.

Nadmienić należy, że w otwarciu i zakończeniu turnieju uczestniczyli: wicestarosta bialski **Jan Bajkowski**, zastępca dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, zastępca komendanta miejskiego Policji nadkom. **Katarzyna Samociuk**, prezes Automobilklubu Białkopodlaskiego **Marek Łysakowski**, kierownik oddziału zamiejscowego Lubelskiego Kuratorium Oświaty **Andrzej Mironiuk**, radny powiatu bialskiego **Mariusz Sołoducha**, przedstawiciel właściciela firmy **Pajero Małgorzata Mikołajczuk**.

Powiat bialski

Europejski tydzień szczepień

Od 20 do 26 kwietnia trwał Europejski Tydzień Szczepień, objęty patronatem Światowej Organizacji Zdrowia. Głównym celem tego przedsięwzięcia było propagowanie szczepień jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom oraz zwiększenie świadomości społecznej w tej kwestii. Zwiększanie sukcesu programów szczepień przez podnoszenie świadomości potrzeby i prawa każdego dziecka do ochrony przed chorobami, którym można zapobiegać za pomocą szczepień ochronnych, jak również nacisk na szczepienie grup wysokiego ryzyka.

W obchodach aktywnie uczestniczyły kraje z regionu europejskiego. W Polsce akcję patronatem objął Główny Inspektorat Sanitarny. Wydarzenie zorganizowano pod hasłem „Zdrowe Dzieci – zdrowe społeczeństwo”. Coraz więcej pracowników opieki zdrowotnej uważa informowanie o szczepieniach za priorytet. Coraz więcej rodziców zasięga informacji o szczepieniach w placów-

DOK. NA STR. 37

żyny, a punkty liczyły się tylko do kwalifikacji zespołowej. Ponadto zawodnicy udzielali pierwszej pomocy przedmedycznej. Najlepiej spisał się zespół z Liceum Ogólnokształcącego im. J.I. Kraszewskiego, który uzyskał największą ilość punktów w tej konkurencji, tj. 9 na 10 możliwych. Kolejną konkurencją była obsługa codzienna motoroweru, polegająca na wykonaniu wylosowanej czynności związanej z przygotowaniem pojazdu do ruchu. Najlepiej spisały się zespoły z: Liceum

a trzecie Michał Bobko z Zespołu Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa w Leśnej Podlaskiej.

Członkowie zwyciężkich drużyn otrzymali nagrody rzeczowe, tj.: kupony wartości 150 zł każdy, których fundatorem była firma Pajero Sp. z o.o. kol. Horbów; odtwarzacze MP 3, ufundowane przez firmę Agrostop Sp. z o.o. Kobylany; radia łazienkowe ufundowane przez firmę Auto – Diagnostyka w m. Łobaczew Duży, ul. Janowska 43. Zwycięzca w klasyfika-

kach opieki zdrowotnej lub planuje zaszczepić swoje dzieci. W wielu krajach odnotowano większą liczbę pozytywnych lub wyrównanych relacji w mediach na temat szczepień. Wszystkie kraje uczestniczące w obchodach Tygodnia uznały, że wydarzenie to będzie miało coraz większy wpływ na zrozumienie istoty szczepień w przyszłości. Większość z krajów planuje kontynuować spotkania grup roboczych Europejskiego Tygodnia Szczepień w celu przygotowania się do obchodów kolejnego Tygodnia oraz skoncentrować się na innych działaniach podkreślających wagę szczepień.

Szczepienia ochronne są najważniejszym odkryciem medycyny i przyniosły ratunek milionom ludzi na świecie. Ta opinia, wyrażona przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), jest ciągle aktualna i potwierdza potrzebę ich kontynuacji. Profilaktyka chorób zakaźnych to jeden z ważniejszych celów nowoczesnej medycyny. Dzięki szczepieniom udało się zmniejszyć zapadalność na groźne i powszechne niegdyś choroby. Choroby zakaźne - wirusowe i bakteryjne - szczególnie łatwo rozwijają się u najmłodszych dzieci, a każda infekcja niesie za sobą ryzyko ciężkiego przebiegu i powikłań. Przed zaka-

żeniem chronią jedynie szczepienia. Celem nowoczesnej profilaktyki jest nie tylko ochrona przed chorobami zakaźnymi, ale też komfort pacjenta poddanego szczepieniu.

Szczepienia ochronne u dzieci są realizowane wg „kalendarza szczepień”. Wszystkie szczepienia, które tam się znajdują, są obowiązkowe i bezpłatne. Dziecko jest szczepione w swojej Rejonowej Przychodni i o wykonanie ich ma obowiązek zadbać matka i lekarz rodzinny. W każdej przychodni znajduje się przeszkolona pielęgniarka i gabinet szczepień.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

GMINA KODĘŃ

MOTOCYKLIŚCI ROZPOCZĘLI SEZON

Fot. Artur Ławnik, Tygodnik Podlaski

Pprzed oblicze Matki Bożej Kodeńskiej przybyło do Kodnia w sobotnie południe przeszło stu motocyklistów, by rozpocząć sezon motocyklowy. O 9 rano zebrał się na parkingu przy delegaturze Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białej Podlaskiej. Stąd kolumną udali się do Sanktuarium w Kodniu. Po uroczystym nabożeństwie, odprawionym w ich intencji motocykliści udali się do zabytkowej cerkwi w Kostomłotach, gdzie czekał na nich poczęstunek. W Kostomłotach miłośnicy dwóch kółek podziwiali „maszyny” swoich kolegów oraz rozmawiali o swoich doświadczeniach związanych z motocyklami. Organizatorami przedsięwzięcia byli: **Zdzisław Kozłowski** z grupy motocyklowej GROM oraz ks. **Paweł Zozuniak** z parafii Błogosławionego Honorata w Białej Podlaskiej. Spotkanie zakończyło się grupowym przejazdem ponad 100 maszyn trasą Kostomłoty- Terespol- Biała Podlaska.

(PG)

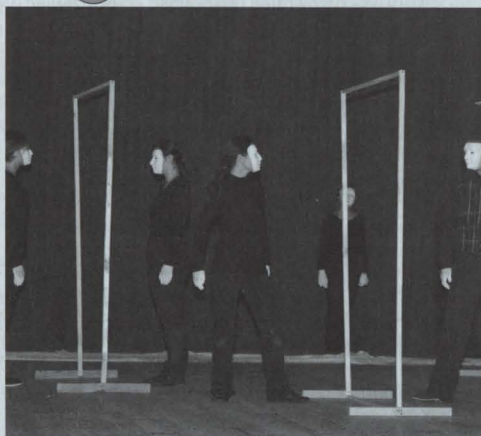
MIĘDZYRZEC PODLASKI

Przegląd teatrów szkolnych

Teatr jako synteza sztuk. Tak można byłoby nazwać tegoroczny Powiatowy Przegląd Teatrów Szkolnych, który odbył się w Miejskim Ośrodku Kultury. Na scenie prezentowali się młodzi wykonawcy z: Międzyrzecza Podlaskiego oraz Białej Podlaskiej. Był śpiew, taniec, scenografia, a przede wszystkim gest i słowo. Grupy teatralne uraczyły zebranych pantomimą, współczesną bajką oraz historią miłości. Było coś z groteski, skeczu kabaretowego, musicalu. Jury pod przewodnictwem **Ryszarda Kornackiego** podkreślało radość z faktu, że

młodzi ludzie nie ulegają stereotypowi, mówiącemu że młodzież jest zła i niechętna do działania. Zaangażowaniem, wkładem pracy i rozwijaniem talentu aktorskiego młodzież udowodniła, że kultura nie chyli się ku upadkowi i jest młode pokolenie, dla których sprawy ducha i samorealizacji w kulturze są ważne.

(Aj)

Wizyta studyjna we Francji

Nauczyciele w Deux Sevres

Z inicjatywy Stowarzyszenia Deu-x-Sevres – Region Biała Podlaska, przy współudziale Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Oddział w Białej Podlaskiej w dniach 28 marca – 6 kwietnia br. zorganizowano wyjazd studyjny do Francji. Uczestniczyli w nim przedstawiciele organów pro-

mentu i radnymi. Program wizyty był bardzo urozmaicony i dzięki wysiłkom pracowników Stowarzyszenia, **Dorocie Uryniuk** ze strony polskiej i **Isabelli Jenot** ze strony francuskiej, bardzo dobrze zorganizowany. Nieocenione usługi oddali nauczyciele języka francuskiego, uczestniczący w wyjeździe, bezpłatnie pełniąc funkcje tłumaczy.

wadzących szkoły, pracownicy LSCDN, dyrektorzy szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych, nauczyciele języka francuskiego z Białej Podlaskiej, oraz powiatów bialskiego, łosickiego, parczewskiego i radzyńskiego.

Uczestnicy wyjazdu realizowali program wizyty w 4 miejscowościach: Bressuire, Thouars, Parthenay, Niort. Podzieleni byli na małe grupy według typu szkoły. Wszyscy mieli możliwość poznania francuskiego systemu oświaty zwiedzając różne typy szkół i placówek. Sposób zarządzania i nadzorowania oświatą we Francji wyjaśniali pracownicy kuratorium oświaty i przedstawiciele urzędów miast i gmin. Polscy dyrektorzy mogli zapoznać się z sukcesami i problemami szkół francuskich uczestnicząc w lekcjach, spotkaniach nauczycieli czy obserwując pracę dyrektorów. Instytut Kształcenia Nauczycieli w Niort przedstawił system kształcenia nauczycieli, a Departamentalne Centrum Dokumentacji Pedagogicznej zapoznało z formami wsparcia nauczycieli w ich pracy. Uczestnicy wyjazdu spotkali się także z przedstawicielami Rady Depart-

Dzięki ich pomocy można było wyjaśnić wszystkie zawiłości zarówno polskiego jak i francuskiego systemu oświaty.

Program wizyty studyjnej był bardzo napięty i wypełniony sprawami oświaty, dlatego niewiele czasu było na podziwianie atrakcji turystycznych tego pięknego regionu. W ostatnim dniu pobytu uczestnicy wyjazdu mogli podziwiać wybrzeże Oceanu Atlantyckiego i stary port w La Rochelle. W drodze powrotnej przez kilka godzin zwiedzano Paryż.

Uczestnicy wyjazdu wracali wzbogaceni o nowe doświadczenia zawodowe. Poziom funkcjonowania szkół jak i problemy, z którymi się borykają zarówno we Francji jak i w Polsce, jest bardzo podobny, dlatego wizyta ta może być początkiem współpracy pomiędzy różnymi placówkami. Zarówno Polska, jak i Francja posiadają różne rozwiązania edukacyjne, które można zastosować w szkołach i placówkach oświatowych. Może trochę zazdrościliśmy wyposażenia różnych pracowni w sprzęt i pomoce dydaktyczne ułatwiające uczenie się, zwsz-

cza przedmiotów zawodowych. Francuzi z kolei byli bardzo zainteresowani naszym systemem edukacji dzieci niepełnosprawnych (we Francji dopiero od 2005 r. roku istnieje obowiązek objęcia edukacją wszystkie dzieci niepełnosprawne).

Nawiązane kontakty mogą zaowocować dalszą współpracą szkół o różnym charakterze. W aspekcie wprowadzania drugiego języka obcego w gimnazjum nauczanie języka francuskiego może być ułatwione kontaktami uczniów i stosowaniem tego języka w praktyce. Wspólne zainteresowania i problemy młodzieży obu krajów mogą zaowocować realizacją międzynarodowego projektu edukacyjnego. Dyrektorzy szkół francuskich są bardzo zainteresowani współpracą z naszym regionem i prawdopodobnie będziemy mogli pochwalić się oświatą w trakcie ich rewizyty.

Jadwiga Romaniuk

Powiat bialski

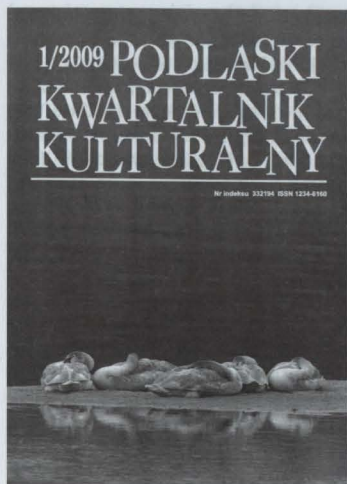

„Kwartalnik” dla każdego

Szkic o twórczości literackiej południowego Podlasia, najnowsze opowiadania **Marka Pietrzeli** oraz recenzja wyjątkowego komiksu, to tylko niektóre z powodów, dla których warto sięgnąć po pierwszy tegoroczny numer „Podlaskiego Kwartalnika Kulturalnego”.

Na ogół niewiele wiemy o działalności środowiska literackiego Białej Podlaskiej i okolic; być może znamy pojedyncze nazwiska, nikt chyba jednak nie pokusił się o napisanie w miarę pełnej analizy dorobku literackiego naszych współczesnych pisarzy. Tak się złożyło, że pierwsze łody w tej dziedzinie przełamała pochodząca z Tomaszowa Lubelskiego, mieszkająca obecnie w Lublinie **Maria Makarska**. Sama jednak skromnie przyznaje, że nie pierwsza to czyni, bowiem wcześniej czynił to także poeta i dziennikarz **Wiesław Gromadzki**, żywo interesujący się ową tematyką. Za jego życia nie powstała jednak żadna analityczna publikacja, to też artykuł Marii Makarskiej zasługuje na tym większą uwagę. Autorka ogarnęła pamięcią zarówno starsze pokolenie poetów, jak też młodych: tych, których debiuty literackie powiążane były z działalnością powstałego

w 1983 r. Klubu Literackiego „Maksyma”, wreszcie debiutantów z ostatnich lat, tych, którzy kreują nowe perspektywy literackie. Na szczególną uwagę zasługuje również odniesienie do poetek, które po intrygujących debiutach się „wyciszyły”.

W kwartalniku znalazło się również miejsce dla prozaików. W ostat-

nim numerze zaprezentował się znany bialski dziennikarz i poeta Marek Pietrzela, ze swoimi znakomitymi opowiadaniem pt. „Podlaskie szep-tanki”. Przemyka w nich dobrze nam znane miasto - szkicowane wpraw-ną ręką poety-malarza, pejzaże - zgłębione filozoficzną pogawędką, odpowiednią dawką humoru. Warte przeczytania są szczególnie „Ażuro-we skrzydła” – jedna z niewielu pa-miątek po zmarłym niedawno **Robertcie Łuczce**. A to wszystko jest dodatkowo obrazowane rysunkami **Arkadiusza Sawczuka**, wspaniale komponującymi się z treścią „szep-tankę”. Z całą pewnością są one bar-dziej udane, niż te z okładki komiksu „Pamiętamy. Biała Podlaska 1939-1945”. Tak przynajmniej wynika z re-cenzji **Marioli Simonowicz**, która bez większego skrupowania wychwyciła w tej oryginalnej - jak na bialskie wa-runki - publikacji, zarówno plusy jak i minusy. Rzadko się zdarza, chociaż ostatnio coraz częściej, aby ważne treści historyczne stawały się pod-stawą scenariusza dla tak specyficznej formy literackiej jaką jest komiks. Literatura ta jest zwykle oceniana

stereotypowo, jako mało poważna. Autorka recenzji udowadnia jednak, że także w tego rodzaju „literaturze” można odnaleźć wiele zalet, z których bodaj największą jest łatwość w do-tarciu do czytelników, szczególnie najmłodszego pokolenia.

Warto kultywować pamięć o wy-darzeniach historycznych, zwłaszcza tych najtragiczniejszych. Takim ce-lom posłuży zapewne książka **Dariusza Magiera** poświęcona najnowszym dziejom południowego Podlasia, zre-cenzowana na łamach „Podlaskiego Kwartalnika Kulturalnego” przez dr **Wiesława Charczuka** z Siedlec. Jak zaznaczył autor recenzji, została ona napisana przystępnym i zrozumiałym językiem, stąd powinna przypaść do gustu czytelnikom, przede wszystkim ludziom młodym.

Nie tylko zresztą ona, bowiem „Kwartalnik” udowadnia, że rozu-mie potrzeby zarówno zaawansowa-nych wielbicieli literatury, jak rów-nież młodych adeptów poezji i prozy. A odpowiednio wyważonymi infor-macjami i treściami trafia tak w gusta jednych, jak i drugih.

Radosław Plandowski

GMINA SŁAWATYCZCZE

PAMIĘTAŁY O DNIU ZIEMI

i **Agata Zagajska**. W konkursie pla-stycznym „Zwiastuny wiosny”, orga-nizowanym przez Gminną Bibliotekę Publiczną nagrodzeni zostali: I miej-sce **Agata Zagajska**, II miejsce **Julia**

Krać, III miejsce **Piotr Chomiczew-ski**. W konkursie literackim „Tradycje wielkanocne” pierwszą nagrodę zdobyła **Iga Grabos**.

(WŻ)

Obachody Dnia Ziemi stały się okazją do podjęcia działań zwiększających świadomość ekologiczną wśród dzieci i młodzieży. W dniach 23-24 kwietnia odbyła się wycieczka rowerowa do miejscowości Liszna i Nowosiółki, połączona ze zbiór-ką śmieci. Dzieci i młodzież wyposażone w rękawice i worki z ogromnym zaangażowaniem uczestniczyły w sprzątaniu. Na zakończenie tej szczytnej akcji odbyło się ognisko i drobny poczęstunek.

26 kwietnia w sali widowiskowej GOK na uroczystej części obchodów Dnia Ziemi miała miejsce recytacja wierszy o tematyce ekologicznej oraz inscenizacja scenki „Miasto maszyn”. Program przygotowały **Małgorzata Walczuk**, dyrektor GBP i instruktor GOK **Wioleta Żuchnik**. Część wokalną zaprezentowały dzieci z grup wokalnó - muzycznych prowadzonych przez instruktor GOK **Elżbietę Gruszkowską**.

Na zakończenie uroczystości na-stąpiło rozdanie nagród w konkur-sach organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury i Gminną Bibliotekę Publiczną w Sławatyczach. Dyrektor **Bolesław Szulej** wręczył dzieciom nagrody w konkursie „Najładniejsza pisanka wielkanocna”.

Pierwszą nagrodę zdobyła **We-ronika Chról**, drugie **Edyta Sahadyn**

W tym roku obchodzimy 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Dlatego powiat bialski postanowił włączyć się w cykl uroczystości ogólnopolskich poprzez przedsięwzięcie: „II wojna światowa – nasze dziedzictwo. Szanujemy, ocalamy, pamiętamy!” – projekt rocznicowy w powiecie bialskim”. Rada Powiatu podjęła 30 marca w tej sprawie oświadczenie stanowisko.

Celem projektu jest: zmiana tendencji braku zainteresowania regionalną historią najnowszą. Zachowanie od zapomnienia wydarzeń, ludzi i miejsc pamięci, a także zachęcenie młodzieży i dorosłych do aktywnego włączenia się w te działania. Inne cele to kształtowanie patriotyzmu i odpowiednich postaw do II wojny światowej, zachowanie i ochrona dóbr materialnych i duchowych. Posługiwanie się językiem przystępnym dla młodego człowieka. W odniesieniu do ludzi dorosłych byłoby to aktywowanie do poszukiwań własnej przeszłości, przeszłości miejsc pamięci oraz osób, które najnowszą historię tworzyły. To wnikięcie i zainteresowanie historią najbliższej okolicy posłuży lepszemu poznaniu nas samych i naszej teraźniejszości. Te wzniesione cele powiat bialski będzie realizował poprzez cykl przedsięwzięć skierowanych do różnych grup mieszkańców powiatu: do dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Zajął się tym wydział spraw społecznych Starostwa Powiatowego. Działaniami na szczeblu powiatowym będą: konkurs dla dzieci – „Kartka małego konspiratora”, przedsięwzięcie pn. „Ocalamy-pamiętamy!” dla młodzieży, dla osób dorosłych – konkurs „Historia, która trwa”. Będzie realizowane także zadanie łączące wszystkie grupy wiekowe, tzn. konkurs piosenki okresu II wojny światowej.

„Kartka małego konspiratora” to konkurs plastyczny. Dzieci wczuwa-

łyby się w sytuację ich rówieśników żyjących w okresie II wojny światowej i miałyby za zadanie posługując się różnymi technikami plastycznymi przedstawić jakąś wybraną historię z ich najbliższej okolicy w formie kartki pocztowej. Niezbędna będzie pomoc opiekunów merytorycznych, którzy pomogą w odszukaniu historii związanej z II wojną światową w najbliższej okolicy życia dziecka oraz pomogą zrozumieć trudną sytuację ich

Projekt rocznicowy „II wojna światowa”

pradziadków.

Do grup projektowych młodzieży gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej jest skierowany temat pn. „Ocalamy-pamiętamy!” Celem projektu jest ocalenie od zapomnienia miejsc pamięci związanych z II wojną światową na terenie powiatu bialskiego. Konkurs projektowy rozpocznie się od spotkania warsztatowego, przygotowującego do konkursu. Młodzież ma za zadanie zadbanie o miejsca pamięci: krzyże, tablice pamiątkowe, miejsca pochówku itp., ale także zbadanie, zebranie informacji, materiałów źródłowych i udokumentowanie działania. Należy wejść w partnerstwo z instytucjami, ludźmi – poznać historię, a następnie przedstawić ją mieszkańcom danej miejscowości, gminy, kolegom ze szkoły. Efektom projektowych działań mogą być, np. spotkania, prezentacje multimedialne, imprezy pamięci, albumy, przewodni-

ki, a może historyczna strona internetowa. Liczy się pomysł i chęć młodych pasjonatów historii regionu.

Do osób dorosłych zostanie skierowane przedsięwzięcie „Historia, która trwa”. Będzie to konkurs na wspomnienia, opis osób, tworzenie biografów, wywiadów, pamiętników, zbieranie starych zdjęć, które będą dokumentowały historię II wojny światowej. Po weryfikacji przez historyków planowane jest wydanie książki.

Językiem zachowania pamięci i łączącym pokolenia jest śpiew. W piosenkach i pieśniach okresu wojny zachował się klimat tamtego czasu, emocje uczestników i przekaz informacji. Stąd przedsięwzięcie, które łączyć będzie we wspólnym działaniu różne grupy wiekowe mieszkańców powiatu bialskiego, czyli konkurs piosenki okresu II wojny światowej.

Podsumowanie konkursów przewidziane jest na jesień tego roku. Starostwo Powiatowe zaprosiło do włączenia się w projekt podmioty działające na terenie powiatu bialskiego. Obecność w projekcie zadeklarowało 30 podmiotów, które stały się przez to jego partnerami w realizacji: urzędy gmin, szkoły, instytucje kultury, organizacje pozarządowe. Zaproponowały one wpisanie do kalendarium projektu 134 przedsięwzięć, które będą odbywały się na terenie powiatu bialskiego. Pierwsza inicjatywa miała miejsce już w styczniu 2009 r., ostatnia przewidziana jest na maj 2010 r. Są to spotkania z kombatantami, gazetki szkolne, oświatowe lekcje, akademie, wyjazdy edukacyjne, ochrona miejsc pamięci, konkursy historyczne, plastyczne, literackie związane z II wojną światową, projekcje filmów, wystawy i wiele innych. Pełny kalendarz umieszczony jest na stronie internetowej powiatu bialskiego: <http://powiatbialski.pl> w zakładce kalendarium/imprezy kulturalne.

(AJ)

CYFROWE KINO W BIAŁEJ PODLASKIEJ

W kwietniu rozpoczął się nowy rozdział w wieloletniej historii kina Merkury. Jako czwarte w sieci NoveKino, należącej do Instytucji Filmowej MAX-FILM S.A., bialskie kino wprowadziło nowoczesną cyfrową technologię. Kino cyfrowe to nie tylko znakomita jakość obrazu i dźwięku, ale przede wszystkim nieograniczone możliwości. Od momentu narodzin kina filmy były wyświetlane przy użyciu projektorów

analogowych, a jeden film był zapisany na kosztownej, nieporęcznej i zajmującej dużo miejsca taśmie, która mogła mieć nawet kilka kilometrów długości!

Teraz, wraz z wprowadzeniem technologii cyfrowej, projektor zostaje podłączony do komputera-serwera, do którego można włożyć lekki i tani dysk, na którym zapisany jest film. Do komputera można również podłączyć odtwarzacz DVD, a nawet kamerę cy-

frową i prosto z niej wyświetlać film. Z upowszechnienia nowej technologii cieszą się zwłaszcza kinooperatorzy. System komputerowy można, bowiem zaprogramować tak, aby wykonywał za nich wiele czynności, jak zapalenie i gaszenie świateł na sali, czy wyświetlanie reklam. Istotne jest również to, że w przeciwieństwie do kopii analogowych, koszt każdej kolejnej kopii cyfrowej jest stosunkowo niski.

Technologia cyfrowa ma jednak jeszcze jedną istotną zaletę, która ucieszy przede wszystkim widzów. Dzięki niej w każdym lokalnym kinie można oglądać filmy 3D dające widzom trójwymiarowe wrażenia wizualne. Tym

samym to, co dotychczas było domeną specjalnych kin IMAX, dziś można znaleźć w najbliższym sąsiedztwie, a od kwietnia również w NoveKino Merkury.

24 kwietnia br. NoveKino Merkury pokazało pierwszy film wyświetlany w cyfrowej technologii 3D. Był to ekscytujący film przygodowy „Podróż do wnętrza ziemi 3D” z Brendanem Fraserem w roli głównej, oparty na powieści Juliusza Verne’a o tym samym tytule.

Widzowie mogli oglądać film w specjalnych okularach.

Jest to dopiero początek atrakcji związanych z cyfrową „rewolucją”,

która szykuje się w Białej Podlaskiej. W najbliższych miesiącach widzowie będą mogli bowiem obejrzeć kolejne interesujące tytuły wyświetlane w technologii 3D. W maju na ekran trafią „Krwawe walentynki 3D” i od dawna oczekiwane „Potwory kontra obcy 3D” (premiera 29 maja). Natomiast 1 lipca na ekranie pojawi się kolejna część wielkiego animowanego hitu „Epoka lodowcowa 3 3D”. Novekino Merkury serdecznie zaprasza wszystkich widzów. Szczegółowe informacje na www.novekino.pl oraz pod numerem telefonu (083) 343 28 97.

Jacek Lewkowicz

TERESPOL

Otwarcie Orlika

16 kwietnia br. otwarto kompleks boisk sportowych: „Moje boisko Orlik 2012” w Terespolu. Wzięli w niej udział między innymi: wicewojewoda **Henryka Strojnowska**, **Marek Flasiński**, członek zarządu województwa

lubelskiego i starosta bialski **Tadeusz Łazowski**. Uroczystość rozpoczął burmistrz **Jacek Danieluk**, witając przybyłych gości i mieszkańców miasta.

Aktu poświęcenia boisk dokonał ks. proboszcz parafii rzymsko-ka-

tolickiej **Zdzisław Dudek**. Obecni na uroczystości goście poprzez przecięcie biało-czerwonej wstęgi dokonali oficjalnego otwarcia kompleksu boisk.

W związku z tragedią, która wydarzyła się w Kamieniu Pomorskim, otwarcie miało skromny przebieg, bez części artystycznej. Minutą ciszy uczczono osoby, które zginęły w pożarze. Uroczystość zakończyła się meczem piłki nożnej, rozegranym pomiędzy drużyną TOP-54 z Białej Podlaskiej a KP „Granica” z Terespolu oraz koszykówki pomiędzy reprezentacją gimnazjum z Zespołu Szkół nr 1 w Terespolu a absolwentami. Gospodarze dziękują za podarowanie kompletów piłek: Urzędowi Marszałkowskiemu, Starostwu Powiatowemu oraz wojewodzie lubelskiemu.

Anna Pietrusik

GMINA PISZCZAC

Przedświąteczny kiermasz

Od kilku lat Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy z Żalutynia przygotowuje stoisko z wielkanocnymi ozdobami. Różnorodne stroiki, baranki, kury z siana, kwiaty, oryginalnie zdobione jajka można było zakupić w Niedzielę Palmową przed kościołem parafialnym w Piszczacu, wspierając w ten sposób działalność placówki. Wychowankowie od paru tygodni wykonywali drobne elementy, które były następnie wykorzystywane do tworzenia pomysłowych dekoracji na świąteczne stoły.

Nad przygotowaniem kiermaszu pracowały: **Joanna Kulawczuk**, **Renata Szczerba**, **Agnieszka Lewkowicz**, **Aneta Marczuk**, **Małgorzata Sakowicz**, **Bożena Guz**, **Urszula Niedźwiedź**, **Beata Mirońska**, **Janina Wrzaszcz**, **Wanda Pietruczuk** i **Marianna Bandarzewska**. **Magdalena Kaczan**, pochodząca z Piszczaca, a obecnie mieszkanka Krakowa, kolejny raz przekazała przygotowującym kiermasz ceramiczne figurki. Inicjatywa cieszyła się dużym zainteresowaniem. Uzyskany dochód ze sprzedaży będzie

w całości przekazany na potrzeby podopiecznych ośrodka.

Barbara Brodacka

Po wkroczeniu Armii Czerwonej do Polski 17 września 1939 r. wzięto do niewoli lub aresztowano blisko 22 tysiące polskich żołnierzy. Na podstawie tajnej decyzji Biura Politycznego Komitetu Cen-

wieckiej i nawiązaniu oficjalnych stosunków przez Rząd Polski na Uchodźstwie i Rząd Związku Sowieckiego latem 1941 r., władze ZSRR nie przekazały Polakom jakichkolwiek informacji w sprawie „zaginionych”. ZSRR

cy Polaków (obywateli sowieckich). Co dziesiąta ofiara Wielkiego Terroru związana była z Polską. Dopracowano wówczas w ZSRR mechanizm masowych eksterminacji.

Gdy we wrześniu 1939 r. Stalin,

Katyn' pamiętamy

tralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii z 5 marca 1940 r., zgładzono strzałem w tył głowy około 15 tysięcy jeńców przetrzymywanych wcześniej w obozach specjalnych NKWD w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku oraz 7 tysięcy osób osadzonych w więzieniach zachodnich obwodów republik Ukraińskiej i Białoruskiej. Ofiarami byli głównie znaczący obywatele państwa polskiego: oficerowie Wojska Polskiego i policji, urzędnicy administracji państwowej oraz przedstawiciele intelektualnych i kulturalnych elit Polski. Zginęli zakopani bezimiennie w masowych dołach cmentarnych na terenie Związku Sowieckiego. Jeńcy z trzech obozów specjalnych NKWD transportowani byli pociągami w kwietniu–maju 1940

r. do miejsc egzekucji: Katynia (obóz w Kozielsku), Kalinina (obóz w Ostaszkowie), Charkowa (obóz w Starobielsku). Zabici w Kalininie (obecnie Twer) zakopani zostali w Miednoje. Pozostali, przetrzymywani w więzieniach i tam mordowani, grzebani byli w nieustalonych dotąd miejscach; znane są dwa w białoruskiej i ukraińskiej republice ZSRR (Kuropaty pod Mińskiem i Bykownia pod Kijowem).

Po wybuchu wojny niemiecko-so-

zerwał sojusz w kwietniu 1943 r., kiedy stacjonująca w rejonie Smoleńska armia niemiecka odkryła cmentarzysko w lesie katyńskim i zaatakowała propagandowo ZSRR. Władze sowieckie odpowiedziały taktyką zrzucenia winy na Niemców, którzy rzekomo mieli wymordować Polaków po wejściu na te tereny w 1941 roku. Stalin, korzystając z pretekstu „oszczerstw wobec ZSRR”, zerwał stosunki z Rządem Polskim na Uchodźstwie (w Londynie).

Sprawa „katyńska” była przez cały okres ZSRR jedną z najściślej strzeżonych tajemnic Kremla. Gdy po zakończeniu II wojny, podczas procesów norymberskich Związkowi Sowieckiemu nie udało się obarczyć winą za ten mord Niemców (ale zarazem udało mu się uniknąć poddania osądowi win ZSRR), władze sowieckie na stałe przyjęły wbrew faktom wykładnię „kłamstwa katyńskiego”: Sowietci nie mają nic wspólnego z mordem na polskich oficerach. Za wszystko odpowiedzialny jest niemiecki faszyzm. Zbrodnia katyńska nie była zdarzeniem wyizolowanym.

Gdy po finale wojny polsko-bolszewickiej w 1920 roku, zwycięskim dla Polski, Sowietci musieli na wiele lat pożegnać się z eksportem rewolucji na Zachód, a sam Stalin krytykowany był za swe znaczące błędy na froncie polskim – władze sowieckie uznały zachodniego sąsiada za sztan-

po zawiązaniu sojuszu z Hitlerem, zaatakował broniącą się przed Niemcami Polskę, jednym z jego celów było trwale zniszczenie polskiej państwowości. Od pierwszych chwil tej agre-

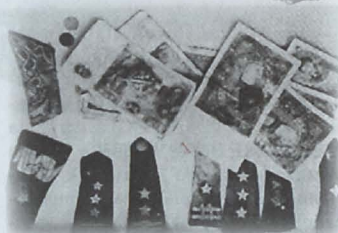

darowego wroga. Sowietci konsekwentnie izolowali (lub zabijali na miejscu) tych, których uznawali za reprezentantów grupy przywódczej niszczonego państwa, szczególnie kadrę oficerską. Można przypuszczać, iż władze sowieckie z góry planowały ich systemową eliminację – podobnie jak zaplanowali to naziści w „swojej” części okupowanej Polski. Wobec aresztowanych Sowietci nie stosowali reguł prawa międzynarodowego.

Do osądzenia winnych za tę zbrodnię nigdy nie doszło. Chociaż znani są ci, którzy decyzję o niej podjęli, a także ponad stu wykonawców (ujawniona została lista nagrodzonych za akcję „rozładowania obozów”). Jednak śledztwo po stronie rosyjskiej zostało przerwane, a władze Rosji odmawiają komentarzy na ten temat. Nikt w tej sprawie nie został i już nie zostanie ukarany.

Po zbrodni istnieje materialny ślad. Trzy zbudowane przez Polaków cmentarze – w Katyniu, Miednoje i Charkowie – gdzie każdy z blisko 15 tysięcy polskich jeńców jest imiennie upamiętniony. To wyjątek na cmentarzyskach pozostałych po zbrodniach władzy sowieckiej.

Materiał pochodzi ze strony internetowej: <http://www.katyn-rawefin.com/>

darowego wroga. Sowietci tępilili z wyjątkową zaciekłością polskie środowiska na swym terenie. Zabito wówczas strzałem w tył głowy ponad 70 tysię-

Prezentacje Literackie

PODLASKIEGO KWARTALNIKA KULTURALNEGO

Nr (6) (redakcja mig)

Franciszek Tadeusz Krasuski

ŻYJEMY

Miedzy pragnieniem a spełnieniem
Miedzy sennym obrazem
A światłem dnia
Miedzy wyobraźnią miłości
A jej konkretnym kształtem
Miedzy zamiecią myśli
A okrucami słów

Dźwigamy siebie
Od wczoraj do jutra
Przetwarzamy ciekącą czasu nitkę
W rzeczy i ludzi nowych
Próbujemy nazwać nienazwane
Powtarzamy gesty ciągle te same

Tłuczemy się
w szklanej klatce wolności
Niewolnicy swego miejsca
I czasu i
Siebie samych

OGRÓD

W naszym ogrodzie
Kwiatów mało
I chwastów mało
Tylko trawy
Grzeją się zielenią

W naszym ogrodzie
Odnajdujemy się
Na ciepłym dywanie pachu
Drobne szczęście śpiewamy

W naszym ogrodzie
Układamy swoje twarze w uśmiechu
I rzeczywistość zapisujemy
W kalendarzowej
pamięci

CZAS

Liczą rytm swych wierszy, nie kraju,
I w dzwoneczki fiołków dzwonią
M. Piechal

Czas przecieka przeze mnie
Wyszywa
Swoje insygnia

Orze
Popiołem na włosach
I
Rzeźbi twarz

Czas wymywa
Delikatny piasek młodości
Pozostawia
Twardą skałę która jeszcze
Trwa
Lodowa góra nosa
I
Szczęki coraz ważniejsze
Obszerniejsze ich pola
Jak po zbiorze
To
Trwałe pagórki

Czas
Wygladza nas pięknie

PISZĄC WIERSZ

Piszac wiersz
Głową Nieba uchylasz
A piekło pięta potracasz
I następuje czyścienie duszy
Twojej

POEZJA
To niezwykłość i codzienność
To narodziny miłości
I suche oczy porażonej matki
Nad dziecka mogiłą

POEZJA
To ulotność
Która kamienieje
A zamieniona w posąg
Pozostaje i zasypuje się piaskiem
Pozornej niezmienności

POEZJA
To uśmiech
Szczęśliwego dziecka
To dobre oczy domu i żony
I drżąca ręka starca

POEZJA
To kwiaty – ptaki słońca
I deszcze i śniegi i miłość bez końca

POEZJA
To coś wiecznego
Co nigdy nie umiera
I nigdy nie wiadomo kiedy zaistniała
Kiedy się narodziła

POEZJA
Żyje żyć będzie
Od początku świata do świata końca

AZYL

Okrywam się
Ścianami naszej arki
Nie straszny tu potop współczesny
Dryfuję na morzu bełkotu
Ubezpieczony
Ciepłą polisą dobroci
Zbieram postrzępione myśli
Cięcia pióra
Znoszę spokojnie
Oczekuję
I odnajduję
Okruszyny prawdziwego
Człowieczeństwa
Z tęczą Twojego uśmiechu

NA SZCZYCIE

Boję się szczytu
Stąd nie widać Człowieka i
Jego pracy
Stąd nie czuje się smaku
Trawy
Ze szczytu widać ludzi zmalałych
Nie widać ich płaczu
Śmiechu złości i trwogi

Na dole żyją ludzie ludzie
Czasami zgłodniałi
Nie tylko duchowej potrawy
Ale chleba powszechnego
Pragną

Daj mi więc Panie siłę
Bym zadość pragnienia ludzi
Spełniać mógł czasami
Daj mi możliwość wskazywania drogi
Do Ciebie
Który jesteś źródłem i
Strawą nie tylko duchową

HOMO SUM

Patrzę
Na małego człowieka
W sieci spraw codziennych
Jego strach
Przypomina spłoszonego pajaka
Jego ból
Ma cechy groteski lub farsy
A sprawy jemu ważne
W pustą muszlę wkładam
Patrzę teraz
Na samego siebie
W sieci spraw codziennych
Strach mój urósł do rozmiarów nieba
Ból mój również urósł
Do ponadludzkiego bólu
A sprawy niby puste
Ważne mi się stały
Chociaż one są nadal małe i po prostu
Śmieszne

Franciszek Tadeusz Krasuski (...) jest poetą szczególnej wrażliwości i intuicji: ciepły, delikatny, urzekający czystością i pięknem słowa. To poeta sięgający w głąb duszy ludzkiej, do jej najskrytszych zakamarków, czuły na dramat ludzki, na ból i cierpienie człowieka, na nasze tęsknoty, marzenia (Jan Gafecki, Tęsknota za etycznym ładem w poezji Franciszka T. Krasuskiego, *Podlaski Kwartalnik Kulturalny* 1998, nr 2, s.22-27).

UKS Trójka w półfinale MP

Medale międzyrzeczanek

Drugie miejsce w finale wojewódzkim Licealiady zajęły siatkarki z Liceum Ogólnokształcącego w Międzyrzeczu Podlaskim. **Sylvia Steciuk, Magdalena Saczuk, Joanna Łaziuk, Barbara Domańska, Monika Padniuk, Justyna Pińczuk, Edyta Piotrowicz i Paula Słonecka**, po wygranych 2:0 z V LO Lublin i 2:1 z ZS 1 Łęczna, uległa w finale gospodyniom z LO ONZ Biłgoraj 0:2.

Niewiele gorzej spisały się uczennice Szkoły Podstawowej nr 2 w Międzyrzeczu Podlaskim, zajmując trzecie miejsce w wojewódzkim finale Igrzysk Młodzieży Szkolnej w mini koszykówce. W decydującym meczu zawodniczki prowadzone przez **Macieja Jabłońskiego** pokonały Szkołę Podstawową nr 2 w Rykach 28:19.

Przed szansą wejścia do czołówki polskich siatkarskich młodzików stanie drużyna UKS Trójka Międzyrzec Podlaski, która awansowała do półfinałów mistrzostw Polski tej kategorii wiekowej. Podopieczni Zbigniewa Bernata pokonali po 2:1 AZS UWM Olsztyn i Olimpijczyk Białowieża oraz ulegli 1:2 warszawskiemu Metro. Wyjazd na turniej w Turku to zasługa następujących zawodników: **Szaruga, Nowakowski, Młynarczuk, Kotarski, Roszkowski, Jabłoński, Trzpił (libero)** oraz **Andrzejczuk, Kusznierek i Koszkieciewicz**. (mf)

Zawody z udziałem mistrzów świata i Europy

300 kg na sztandze w Zalesiu

60 zawodników, w tym 10 dziewcząt, wśród których nie zabrakło wielokrotnych mistrzów świata i Europy: **Grażyny Koziół** z Zakopanego, **Iwony Dudziuk** z Janowa Podlaskiego, **Moniki Herok** i **Adama Kozłowskiego** z Chwałowic, **Pawła Miginko, Daniela Selewoniuka** i **Robert Kasjaniuka** z Zalesia, **Franciszka Szabluka** z Małowej Góry oraz **Wiesława Wróbla** z Bielska-Białej, uczestniczyło w II Międzynarodowym Turnieju w wyciskaniu sztangi leżąc. Piękne zawody w Zalesiu zorganizowały: miejscowy ULPS Gaj, Starostwo Powiatowe w Białej

Podlaskiej oraz gminne władze samorządowe. Dlatego też najlepszych nagradzali m.in. obecni w hali: wójt **Jan Sikora** i starosta **Tadeusz Łazowski**.

W poszczególnych kategoriach zwyciężyli: kobiety – kat. 56 kg: **Karolina Sacewicz** (Gaj, z wynikiem 57,5 kg); kat. 65 kg: **Monika Protasiuk** (Bohukały, 60 kg); +65 kg: **Grażyna Koziół** (Zakopane, 60 kg), mężczyźni – kat. 52 kg: **Sławomir Hładoniuk** (Janów Podl., 50 kg); kat. 56 kg: **Paweł Szudejko** (AWF Biała Podl., 85 kg); kat. 60 kg: (Gaj, 110 kg); kat. 67,5 kg: **Krzysztof Jeziorowski** (Chwałowice, 120 kg); kat. 75 kg: **Paweł Saniewski** (Kozły, 160 kg); kat. 82,5 kg: **Robert Kasjaniuk** (Gaj, 180 kg); kat. 90 kg: **Mariusz Kominek** (Jarocin, 200 kg); kat. 100 kg: **Krzysztof Celiński** (Gaj, 210 kg); kat. 110 kg: **Maciej Koziół** (Zakopane, 270 kg). W klasyfikacji masters pierwsze miejsce zajęli: 82,5 kg – **Ireneusz Czupryn** (Gaj, 110 kg); 90 kg – **Franciszek Szabluk** (Gaj, 190 kg); 100 kg – **Wiesław Wróbel** (Bielsko-Biała, 197,5 kg). Zwycięzami w kategoriach open zostali – kobiety: **K. Sacewicz**; juniorzy do lat 16: **A. Kapania**; do lat 19: **D. Selewoniuk**; do lat 22: **D. Gil**; seniorzy: **A. Kozłowski**. Natomiast w masters open w grupie do lat 50: **Z. Turowski**, zaś w grupie powyżej 50 lat: **F. Szabluk**. Drużynowo pierwsze miejsce zajęła Gaj Zalesie (96 punktów) przed GKS Chwałowice (42) i AWF Biała Podlaska (38). (mf)

Foto. A. Trochimiuk

Finał korfbalistów z Sosnówki

Drużyna korfbalistów UKS Hetman Sosnówka pokonała w ostatniej rundzie eliminacji mistrzostw Polski juniorów młodszych wszystkich rywali i zapewniła sobie awans do finałów, które wkrótce odbędą się w Konstancie-Jeziornie. O tytuł walczyć będą: **Angelika Zielonka, Dagmara Karpiuk, Klaudia Łojewska, Dominika Kalinowska, Paula Karpiuk, Monika Wertejuk, Sylwia Doroszk, Ewa Sokołowicz,**

Mateusz Wegera, Rafał Diadik, Piotr Klimiuk, Emil Żarkiewicz, Artur Masztaleruk i Tomasz Nowosad. Ich trenerem jest **Mirosław Dawidiuk**. (mf)

Ludowe złoto Krzysztofa Breczko

Krzysztof Breczko wywalczył w Dobryszycach tytuł mistrza Polski zrzeszenia LZS w podnoszeniu ciężarów do lat 18. Zawodnik MULKs Terepsol okazał się najlepszy w kat. 56 kg, wyrzucając 72 kg, podrzucając 90 kg, co dało mu w dwuboju 162 kg. Z brązowymi medalami powrócili również dwaj jego klubowi koledzy. **Grzegorz Darczuk** był trzeci w kat. 77 kg (z wynikiem 250 kg), a **Paweł Kunc** w kat. 85 kg (z rezultatem 255 kg). (mf)

Dekanat pod siatką

Ks. **Tomasz Bielecki** i **Marek Czech** zorganizowali w Rossoszu II Otwarty Dekanalny Turniej Trójek Siatkarskich o puchar wójta gminy **Kazimierza Wermkowicza**. Do imprezy zgłosiło się 23 drużyny. Wśród gimnazjalistów wygrał zespół **Karola Semenika** (Wisznice) przed ekipami **Damiana Banaszczuka** (Wisznice) i **Mateusza Sacewicza** (Rossosz). W kategorii open pierwsze miejsce zajęła drużyna **Wojciecha Ignatiuka** (Żeszczynka) przed zespołami **Marcina Prudaczuka** (Sosnówka) i **Patryka Ignatiuka** (Hanna). (mf)

Marcin Litwiniuk trzy razy najlepszy

Najlepszy zawodnik drugoligowego zespołu Felixa Rossosz wywalczył w Kocudzy trzy tytuły młodzieżowego mistrza województwa lubelskiego w tenisie stołowym. **Marcin Litwiniuk** wygrał turniej singlowy, pokonując w finale swojego klubowego kolegę **Marcina Grzybę**, następnie obaj okazali się najlepsi w grze podwójnej. Trzecie złoto maturzysty bialskiego liceum Kraszewskiego zdobył w gry mieszanej; grając w parze z **Wiktoria Kamińską** z Tajfuna Ostrów Lubelski. Trzecie miejsce w tej rywalizacji zajęł **M. Grzyb**, który niedługo później był drugim w mistrzostwach województwa lubelskiego LZS. Obaj pingpongiści Felixa wystąpią w finałach młodzieżowych mistrzostw Polski. (mf)

Doceniono zdolności sportowe

30 marca podczas sesji powiatu bialskiego starosta bialski **Tadeusz Łazowski** oraz przewodniczący Rady Powiatu **Przemysław Litwiniuk** wręczyli dyplomy zawodnikom, którzy na mocy uchwały Rady Powiatu otrzymali z budżetu powiatu stypendia sportowe za wybitne osiągnięcia.

Prawo ubiegania się o nagrodę ma zawodnik, który nie ukończył 25

lat z licencją. W wyniku prac komisji wyłoniono 25 stypendystów ze wskazaniem określonej kwoty i czasu na jaki stypendia powinny być dane.

Przyznano je:

Krystynie Borysiak - taekwondo olimpijskie; Międzyrzecki Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzecu Podlaskim,

Foto: Piotr Grzeszyk

roku życia i jest zameldowany na terenie powiatu lub jest uczniem szkoły prowadzonej przez powiat. Ponadto musi wykazać, że osiągał wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym. Oceną spełniania kryteriów oraz wyłonieniem najlepszych kandydatów na stypendystów zajmuje się powoływana corocznie przez Zarząd Powiatu komisja stypendialna. W tym roku komisja rozpatrzyła 27 wniosków. Do stypendium zgłoszono 11 zawodników nie posiadających licencji zawodnika i 16 zawod-

Krzysztofowi Breczko - podnoszenie ciężarów; Miejski Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Terespolu,

Markowi Dacowi - lekkoatletyka; Miejski Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Terespolu,

Grzegorzowi Darczukowi - podnoszenie ciężarów; Miejski Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Terespolu,

Adrianowi Kotowi - taekwondo olimpijskie; Międzyrzecki Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzecu Podlaskim,

Danielowi Masiukowi - podnoszenie ciężarów; Miejski Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Terespolu,

Damianowi Seroczyńskiemu - podnoszenie ciężarów; Miejski Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Terespolu,

Łukaszowi Seroczyńskiemu - podnoszenie ciężarów; Miejski Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Terespolu,

Urszuli Siliwoniuk - taekwondo olimpijskie; Międzyrzecki Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzecu Podlaskim,

Michałowi Stasiakowi - taekwondo olimpijskie; Międzyrzecki Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzecu Podlaskim,

Magdalenie Suchota - pływanie; Międzyrzecki Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzecu Podlaskim,

Justynie Trzaskalskiej - lekkoatletyka; Miejski Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Terespolu,

Konradowi Tymoszkowi - taekwondo olimpijskie; Międzyrzecki Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzecu Podlaskim,

Sylwi Wnuk - pływanie; Międzyrzecki Klub Sportowy „Huragan” w Międzyrzecu Podlaskim,

Natalii Adamiuk - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Emilowi Bendziukowi - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Rafałowi Diadikowi - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Adamowi Doroszukowi - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Grzegorzowi Hładunowi - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Piotrowi Hołowieńcowi - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Łukaszowi Norbertowi Karpiukowi - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Emilii Pękajło - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Angelice Sokołowicz - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Mateuszowi Wegera - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu,

Angelice Zielonka - korbball; Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” w Sosnowcu.

Piotr Grzeszyk

Foto: Piotr Grzeszyk

Pomoc finansowa na

Od dnia 15 kwietnia br. rozpoczął się już drugi nabór wniosków o pomoc finansową w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”. Działanie to zapisane jest w dokumencie programowym PROW 2007-2013 w ramach osi 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej.

Celem działania jest sprzyjanie podejmowaniu lub rozwijaniu przez rolników, domowników i małżonków rolników działalności nierolniczej lub zbliżonej i związanej z rolnictwem, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów, promocję zatrudnienia na obszarach wiejskich i tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem.

Jak ujęto w rozporządzeniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi o pomoc finansową ubiegać się może rolnik, małżonek rolnika i domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Musi być obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jest pełnoletni i nie ukończył 60 lat. Posiada miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do:

- gminy wiejskiej, lub
- gminy miejsko-wiejskiej z wyłączeniem miast powyżej 5 tysięcy mieszkańców,
- gminy miejskiej z wyłączeniem miejscowości powyżej 5 tysięcy mieszkańców.

Ważne kryteria to także nieprzerwane ubezpieczenie w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników przez okres co najmniej 12 miesięcy przed miesiącem złożenia wniosku. Oraz przyznanie płatności do gruntów rolnych w roku poprzedzającym złożenie wniosku o dofinansowanie.

Pomoc może być udzielona na działalność w zakresie:

- usługi dla rolnictwa i leśnictwa,
- usługi dla ludności,
- sprzedaż hurtowa i detaliczna,
- rzemiosło lub rzemiosłownictwo,
- roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne,
- usługi turystyczne, związane ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem,
- usługi transportowe,
- usługi komunalne,
- przetwórstwo produktów rolnych, jadalnych leśnych,

- magazynowanie lub przechowywanie towarów,
- wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy,
- rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne.

Szczegółowy wykaz tych działalności i kody Polskiej Klasyfikacji Działalności określa załącznik do rozporządzenia MRiRW.

Maksymalna wysokość pomocy to 100 tysięcy złotych na jednego beneficjenta w całym okresie realizacji

Programu, jednak nie więcej niż 50 proc. poniesionych kosztów kwalifikowanych. Chcę zwrócić uwagę, że to znacznie mniej niż w Regionalnym Programie Operacyjnym dla Województwa Lubelskiego, w którym można uzyskać dofinansowanie do 70 proc. kosztów kwalifikowanych. RPO nie jest jednak dostępny dla wnioskodawców, którzy spełniają zasady przyznania pomocy w ramach PROW i ubiegają się o refundację do 100 tysięcy złotych.

Pomoc ma formę refundacji poniesionych na operację kosztów kwalifikowanych. Aby pomoc została przyznana operacja musi spełniać wymogi określone w Programie, musi być uzasadniona ekonomicznie i nie może zostać realizowana z udziałem środków publicznych.

Ważne jest aby planowana działalność prowadzona była w miejscowości należącej do gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej ale z wyłączeniem miejscowości powyżej 5 tysięcy mieszkańców.

W poprzednim programie limit refundacji 100 tys. zł. przyznawany był na gospodarstwo rolne, współwłaści-

ciela gospodarstwa musieli się limitem podzielić, lub wyrazić zgodę na wykorzystanie kwoty przez jednego z nich. Obecnie zaś limit 100 tys. dotyczy każdej osoby pracującej w gospodarstwie, objętej ubezpieczeniem społecznym rolników. Każda z nich może rozpocząć na własny rachunek pozarolniczą działalność.

Koszty kwalifikowane, czyli koszty zgodne zasadami kwalifikowalności, ujęte są w rozporządzeniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi, o którym wspominałam wcześniej, należą do nich:

- budowa, przebudowa lub remont połączony z modernizacją obiektów budowlanych niemieszkalnych, wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i uтиlizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki. Rozbiórka i uтиlizacja może stanowić koszt kwalifikowany pod warunkiem, że jest niezbędna do osiągnięcia celu operacji,
- nadbudowa, przebudowa lub remont połączony z modernizacją budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej, koszty rozbiórki i uтиlizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki.

W przypadku działalności agroturystycznej, polegającej na wynajmowaniu pokoi noclegowych, świadczenia usług żywieniowych i innych usług związanych z pobytami turystów, pokoje noclegowe muszą znajdować się w budynku mieszkalnym, natomiast inne świadczone usługi mogą być realizowane w budynkach niemieszkalnych;

- zagospodarowanie terenu na potrzeby prowadzenia działalności,
- zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu,
- zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- zakup środków transportu z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych do przewozu mniej niż 8 osób wraz z kierowcą. W przypadku działalności polegającej na świadczeniu usług transportowych zgodnie z rozporządzeniem o udzielaniu pomocy de minimis, wyłączono zakup środków transportu na przewóz towarów.

W przypadku pozostałych działalności pozarolniczych koszt kwalifikowany zakupu środka transportu nie może

działalność pozarolniczą

przekroczyć wysokości 50 % pozostałych kosztów kwalifikowanych operacji.

- nowością obecnego Programu jest zakup poprzez leasing i refundację zapłaconych rat netto, do wysokości limitu 100 tysięcy i jednocześnie nie więcej niż 50%. Warunkiem jest przeniesienie własności nabytych poprzez leasing środków w czasie realizacji operacji.

Kosztom kwalifikowanym mogą być też, tzw. koszty ogólne, niezbędne do realizacji operacji, np. przygotowanie dokumentacji technicznej, kosztorysy, projekty budowlane, architektoniczne, wypisy z katastru nieruchomości, nadzór budowlany, opłaty za patenty, licencje. Koszty te mogą być poniesione przed złożeniem wniosku o pomoc, w wysokości nie większej niż 10 % kosztów kwalifikowanych. Koszty ogólne poniesione mogą być przed złożeniem wniosku.

Zasadniczo koszty kwalifikowane, (poza wyjątkiem kosztów ogólnych) mogą być poniesione już po złożeniu wniosku, jest jednak w tym ryzyko, bo jeśli nie dojdzie do podpisania umowy, nie będzie ich refundacji.

Oprócz kosztów kwalifikowanych, w trakcie realizacji operacji wystąpią, tzw. koszty niekwalifikowane. Do kosztów tych należą: podatek VAT, zakup używanego sprzętu, maszyn, urządzeń i wyposażenia. Nie można też kupić zwierząt, tak jak to miało miejsce w Programie na 2004-2006.

Wniosek o pomoc, na obowiązujących formularzach, wraz z wymaganymi załącznikami składa się w Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w zależności od miejsca lokalizacji przedsięwzięcia. Należy składać je osobiście lub przez ustanowionego pełnomocnika. W jednym roku można złożyć jeden wniosek. Czas weryfikacji wniosku wynosi 4 miesiące, może jednak ulec wydłużeniu. Operację można realizować w ramach jednego lub dwóch etapów, zaś w przypadku nabycia rzeczy poprzez umowę leasingową w dziesięciu etapach. Wyznaczono też czas realizacji operacji, dla jednoetapowych ten czas to 2 lata od podpisania umowy, 3 lata dla operacji dwuetapowych, i 5 lat w przypadku leasingu.

Wniosek o pomoc musi być wypełniony na obowiązującym formularzu, zgodnie z instrukcją jego wypełniania. Niewypełnienie w nim pewnych pozy-

cji, pól może skutkować odmową udzielenia pomocy. Do wniosku dołączyć należy komplet załączników. Załączniki podzielone zostały na dwie grupy.

Załączniki niezbędne do weryfikacji wstępnej wniosku, do nich należą:

- dokument tożsamości w zakresie danych osobowych,
- zaświadczenie z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia o ubezpieczeniu jako rolnik, domownik lub małżonek rolnika w pełnym zakresie, nieprzerwanie przez co najmniej 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku,
- ekonomiczny plan projektu – na formularzu obowiązującym.

Załączniki wymagane do dalszej weryfikacji wniosku:

- nakaz płatniczy wystawiony na rolnika, za ostatni kwartał w przypadku, gdy wnioskodawcą jest domownik lub małżonek rolnika,
- zaświadczenie z właściwej Ewidencji Ludności o zameldowaniu na pobyt czasowy, w przypadku gdy ono się różni od zameldowania na pobyt stały (ważne do 1 miesiąca w momencie składania wniosku),
- zaświadczenie o pomocy de minimis uzyskanej w bieżącym okresie podatkowym i dwa lata poprzedzające,
- oświadczenie wnioskodawcy o uzyskanej pomocy de minimis, (pomoc de minimis dotyczy działalności pozarolniczej, jej wysokość w okresie 3 lat podatkowych nie może przekroczyć 100 tysięcy EURO – dla podmiotów świadczących usługi transportowe, a 200 tysięcy EURO dla pozostałych)
- pełnomocnictwo, jeśli zostało ono udzielone,
- dokument potwierdzający tytuł prawny do gospodarstwa rolnego,
- dokument prawny do nieruchomości, na której będzie realizowana operacja.

W obu powyższych załącznikach, dokumentem potwierdzającym tytuł prawny są wypisy z ksiąg wieczystych. Jedynie w sytuacji, gdy jest to posiadanie zależne (np. dzierżawa) takim dokumentem jest umowa dzierżawy.

- oferta na zakup, lub wykonanie zadania – w przypadku, gdy koszt zadania przekracza 10 tysięcy złotych netto,
- oświadczenie właściciela/współ-

właściciela o wyrażeniu zgody na realizację operacji,

- zaświadczenie o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej wraz z podaniem przedmiotu działalności – w przypadku, gdy operacja dotyczy działalności rozwijanej,
- zaświadczenie o wpisie do ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie – gdy operacja dotyczy rozwijania usług hotelarskich w obiektach nie wymagających kategoryzacji, (między innymi gospodarstwa agroturystyczne),
- przyrzeczenie zaszerogowania obiektu hotelarskiego do odpowiedniego rodzaju i kategorii – w przypadku, gdy operacja dotyczy podejmowania lub rozwijania usług w obiektach hotelarskich,
- decyzje, pozwolenia, itp. w przypadku, gdy dotyczy określonego przedmiotu działalności,
- promesa leasingowa dotycząca tego typu zakupu wraz z harmonogramem spłaty rat,
- kosztorys inwestorski – w przypadku planowanych robót budowlanych,
- pozwolenie na budowę lub pozwolenie wodnoprawne – w przypadku robót budowlanych, które takiego pozwolenia wymagają, lub
- zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych właścicielowi organowi oraz zaświadczenie, że organ nie wnosi sprzeciwu lub, gdy minie 30 dni – oświadczenie, że organ nie wnosi sprzeciwu.

Po realizacji operacji należy złożyć wniosek o płatność wraz z zapłaconymi fakturami i niezbędnymi załącznikami.

Po otrzymaniu refundacji istnieje 5 letni okres zobowiązania w zakresie prowadzenia zaplanowanej działalności, nieprzenoszenia własności nabytych rzeczy, umożliwienia kontroli.

Środki finansowe na wszystkie działania PROW dzielone są na roczne limity wojewódzkie. Na dzień dzisiejszy w Lubelskim Oddziale ARiMR złożono wniosków na 12,20% rocznego limitu na rok bieżący. Jest więc czas, aby pomyśleć o skorzystaniu z oferowanych warunków pomocy. Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego świadczy odpłatnie usługi w zakresie wypełniania wniosku i Ekonomicznego Planu Operacji. Zapraszamy zainteresowanych.

Bożena Warda

LODR Oddział w Grabanowie

Zapiekanki to potrawy godne szczególnego zainteresowania. Są niezwykle smaczne, pełnowartościowe z punktu widzenia racjonalnego żywienia – bo zawierają wiele różnorodnych składników pokarmowych z różnych grup produktów spożywczych. Dla osób wykazujących się dużą inwencją kulinarną jest to sprawdzian sztuki. W skład zapiekanki wchodzi składniki:

- węglowodany – ziemniaki, kasze, makarony, kluski,
- białka – mięso gotowane, pieczone, duszone, wędliny, jaja, sery, mleko, śmietana,
- dodatki do warzyw jako składniki zawierające witaminy i składniki mineralne,
- grzyby – pieczarki lub grzyby z lasów,
- ketchup, koncentrat pomidorowy i przyprawy.

Zapiekanki podajemy na stół na gorąco, w naczyniu, w którym były zapiekane. Jako uzupełnienie składników zaleca się podawanie ich z surówką lub sokiem warzywnym. Poniżej przedstawiam kilka wybranych przepisów zapiekanek.

FRANCUSKA ZAPIEKANKA ZIEMIACZANO-SEROWA

Składniki – 4 ziemniaki, 3 ząbki czosnku, 1 łyżeczka margaryny, 25 dag sera żółtego, sól, pieprz, gałka muszkatołowa, wiórki masła, 1 szklanka mleka.

Wykonanie - ziemniaki obrać, umyć i pokrajać w cienkie plasterki. Żaroodporne naczynie natrzeć przeciętym wzdłuż ząbkiem czosnku, a potem posmarować margaryną. Ser żółty zetrzeć na tarce. Na dno wysmarowanego naczynia ułożyć warstwę plasterków ziemniaczanych, posypując solą, pieprzem i szczyptą utartej gałki muszkatołowej. Następnie warstwę startego żółtego sera, a na ser wylać wiórki masła. Potem nakładamy kolejne warstwy, rozpoczynając od ziemniaków, aż do wyczerpania składników. Całość potrawy zalać mlekiem i zapiekać w piekarniku około 50 - 60 minut. Do zapiekanki podać można zieloną sałatę.

ZAPIEKANKA Z RYŻU, KIELBASY LUB PARÓWEK I PIECZAREK

Składniki – szklanka ryżu, 25 dag kielbasy lub parówek, 20 dag pieczarek, cebula, 3 łyżki tłuszczu, sól,

ZAPIEKANKI W JADŁOSPISIE

pieprz, 3 łyżki koncentratu pomidorowego, 2 łyżki śmietany, tłuszcz do wysmarowania formy, 2-3 łyżki startego żółtego sera.

Wykonanie – ugotować lub upiec ryż na sypko w podwójnej objętości wody. Kielbasę pokroić w kostkę, a parówki w plasterki. Obsmażyć. Pieczarki i cebulę oczyścić, umyć, pokroić w kostkę i uduśić odparowując nadmiar wody. Wymieszać ryż z kielbasą, pieczarkami, przyprawami, koncentratem pomidorowym i śmietaną. Wyłożyć do wysmarowanej tłuszczem formy, posypać startym żółtym serem i zapieć.

ZAPIEKANKA Z MAKARONU, KIELBASY I POMIDORÓW

Składniki – 25 dag makaronu, 20 dag kielbasy, duża cebula, 2 łyżki tłuszczu, 4 pomidory, sól, pieprz, bułka tarta do formy, 3 łyżki startego żółtego sera.

Wykonanie – ugotować makaron. Kielbasę i cebulę pokroić w kostkę, podsmażyć. Pomidory umyć i pokroić w plastery. Makaron wymieszać z kielbasą i cebulą, osolić, dodać pieprz. Naczynie do zapiekania wysmarować tłuszczem i posypać tartą bułką. Kłaść do naczynia warstwami makaron, plastery pomidorów, na wierzchu powinien być makaron. Posypać tartym serem, zapieć.

ZAPIEKANKA Z KASZY JĘCZMIENNEJ

Składniki – 1 szklanka kaszy, 1 łyżeczka masła, włoszczyzna, 2 łyżki oleju, sól, pieprz, bazylia, 2 cebule, bułka tarta, pół szklanki sera żółtego startego na tarce.

Wykonanie – kaszę opłukać, wsypać do 2 szklanek wrzącej wody, dodać łyżeczkę masła, sól do smaku, zagotować. Lub upiec w piekarniku. Włoszczyznę umyć, obrać, opłukać, zetrzeć na tarce o dużych otworach, podsmażyć na oleju, mieszając, aby się nie przypaliła, dodać sól, pieprz, bazylie. Cebulę posiekać, podsmażyć na tłuszczu, wymieszać z kaszą. Przygotować naczynie do zapiekania – wysmarować tłuszczem i posypać bułką tartą. Układać warstwami kaszę i podsmażoną włoszczyznę. Posypać startym żółtym serem, zapieć na złoty kolor. Podawać z sosem pomidorowym lub grzybowym.

ZAPIEKANKA JARSKA

Składniki – 30 dag ugotowanych ziemniaków, włoszczyzna, fasolka szparagowa, kilka pieczarek, sól, pieprz, 2 jajka ugotowane na twardo, bułka tarta, ser żółty starty na tarce.

Wykonanie – Pokrajać ziemniaki w plasterki lub w kostkę, wymieszać z ugotowaną fasolką, kilkoma ugotowanymi i pokrojonymi w kostkę marchewkami i pietruszkami, dodać kilka pokrojonych w kostkę pieczarek. Doprawić do smaku solą, pieprzem. Na koniec dodać jajka pokrojone w plasterki. Wszystkie składniki przełożyć do natłuszczonej i wysypanej bułką tartą formy lub naczynia żaroodporne. Posypać startym żółtym i zapieć.

Przepisy wybrała: **Bożena Warda**
LODR Oddział w Grabanowie

NOWI PARTNERZY Z BIAŁORUSI

To była udana i ciekawa wizyta, rokująca dobrą współpracę – mówi o wyjeździe do Wysockiego na Białorusi wójt **Wiesław Parnasiuk**. W drugiej dekadzie kwietnia sześciuosobowa delegacja gminy udała się do rejonu kamienieckiego z zamiarem bliższego poznania partnerskiej gminy. W jej składzie obok wójta znaleźli się: przewodniczący Rady Gminy **Dariusz Plażuk**, dyrektor SAPO **Grażyna Majewska**, dyrektor GOK **Bożenna Pawlina-Maksymiuk**, dyrektor SP ze Sławacinka Starego **Barbara Kociubińska-Koza** oraz filmowiec **Andrzej Machnowski**. Gospodarze z merem **Leonidem Leonodowiczem Birukiem** przyjęli gości niezwykle serdecznie. Umożliwili odwiedzenie szkół i placówek kultury, które w przyszłości stanowią będą ośrodki wzajemnych kontaktów. Koncerty, pokazy i wizyty w miejscach wartych odwiedzenia wypełniły czas naszej delegacji.

- Wysokie jest ciekawą gminą i wiele możemy skorzystać na współpracy w dziedzinie kultury, oświaty i samorządu – wyjaśnia przewodniczący

D. Plażuk. Pod koniec maja planowana jest wizyta delegacji białoruskiej w naszej gminie, podczas której nastąpi uroczyste podpisanie umowy

o współpracy obu gmin. Umożliwi ona częste kontakty partnerów po obu stronach Bugu.

Istvan Grabowski

Fot. Andrzej Machnowski

GMINA ROSSOSZ

TURNIEJ PING PONGA

18 marca w hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum odbył się II otwarty dekanalny turniej tenisa stołowego o puchar wójta gminy **Kazimierza Wermkowicza**. Do zawodów zgłosiło się 71 zawodniczek i zawodników w pięciu kategoriach. Organizatorami imprezy byli: ks. **Tomasz Bielecki**, ULPKS „Orzeł” Rossosz, ULPKS „Orlik” Rossosz i GOK w Rossoszu. Kolejny już raz nie zawiódł organizatorów **Feliks Ossowski**, właściciel tutejszego zakładu mięsnego „Felix”, który przekazał nieodpłatnie kielbaski. Po niespełna trzech godzi-

nach turniejowych zmagani wyłoniono zwycięzców.

Wyniki; w kategorii dziewcząt szkół podstawowych (III miejsce **Katarzyna Kuzawińska**, II miejsce **Karolina Welik**, I miejsce **Patrycja Waszczuk**), w kategorii chłopców szkół podstawowych (III miejsce **Bartosz Przybyślawski**, II miejsce **Mateusz Skrzyński**, I miejsce **Kamil Matysiak**), w kategorii gimnazjum chłopcy (III miej-

scie **Mateusz Abramowicz**, II miejsce **Damian Banaszczyk**, I miejsce **Rafał Diadik**), w kategorii OPEN kobiet (III miejsce **Beata Piotrowska**, II miejsce **Urszula Lewkowicz**, I miejsce **Monika Wertejuk**), w kategorii OPEN mężczyzn (III miejsce **Kamil Bobruk**, II miejsce **Wojciech Skrzyński**, I miejsce **Andrzej Daniluk**). Kolejny taki turniej za rok.

Marek Czech

Uczmy się od mistrzów

Pod takim hasłem uczniowie najmłodszych klas szkoły ze Sławacinka Starego poznają ciekawych ludzi z naszego regionu. Inspiracją do realizacji autorskiego projektu była ogólnopolska akcja „Cała Polska czyta dzieciom”.

Dzięki organizowanym w szkole spotkaniom uczniowie mają okazję osobiście poznać nietuzinkowe postaci, dowiedzieć się ciekawych informacji z ich dzieciństwa i czasów szkolnych, poznać ich pasje, zainteresowania, a przede wszystkim posiść wiedzę, która wynika z doświadczeń życiowych i zawodowych zaproszonych gości. Tego typu wiedzy, mądrości życiowych nie znajdują dzieci, z pewnością, w podręcznikach i mediach.

Pomostem integracyjnych spotkań jest wybrana przez gościa książka lub jej fragment, którą chciałby zainteresować młodych czytelników, a przesłanie tej książki uważa za ważne w życiu. Drugim ważnym powodem prezentacji książki jest zainteresowanie czytelnictwem w czasach słabnącej popularności książki, którą często wypiera film, Internet, gra komputerowa. Spotkania mają charakter cykliczny. Odbywają się raz w miesiącu. Podczas spotkań uczniowie bardzo chętnie prezentują swoje umiejętności aktorskie i wokalne, a w ramach zajęć koła florystycznego, prowadzonego pod kierunkiem **Renaty Rychlickiej** dzieci przygotowują gościom samodzielnie, oryginalnie wykonane upominki.

Tradycją spotkań są pamiątkowe wpisy do książki gości przypieczętowane wspólnym zdjęciem.

Szkoła miała już okazję gościć pośla, a zarazem poetę **Franciszka Jerzego Stefaniuka**, pracowników samorządowych gminy (sekretarza **Jerzego Adamskiego** i dyrektora SAPO **Grżynę Majewską**), radnego gminnego, niegdyś górnika **Stefana Śledzia**, dyrektora Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej **Antoniego Cybulskiego**, a także literata piszącego dla dzieci **Jacka Daniluka**.

Lista gości proponowana przez uczniów jest bardzo długa. W związku z tym projekt będzie rozciągnięty w czasie. Uczniów ze Sławacinka czeka jeszcze wiele interesujących spotkań, które wpiszą się w historię szkoły.

Ewa Nitek

(zdjęcia z arch. szkoły)

Z KRAJU

Podlaskie klimaty w Wielkopolsce

Wybitny pejzażysta z Husinki **Janusz Maksymiuk** maluje od 40 lat, a jego pastelowe obrazki cieszą się ogromnym uznaniem nie tylko w naszym kraju. Autor najchętniej maluje nadbużańskie krajobrazy, sielskie łąki i lasy, ale ostatnio pojawiły się w jego pracach elementy podlaskiej architektury. 40 obrazów z tegorocznego dorobku Maksymiuka wystawionych zostało w pierwszej połowie maja w Kazimierzu Biskupim koło Konina. Towarzyszyła im prezentacja podlaskich strojów ludowych i filmów o gminie Biała Podlaska. Wysta-

wa w Kazimierzu Biskupim zbiegła się z katolickim otwarciem sezonu motocyklowego, na które przybyli amatorzy dwóch kółek z wielu stron Wielkopolski. Motocykliści i towarzyszące im osoby z uznaniem wyrażali się o obrazach naszego reprezentanta.

– *Pociąga mnie nastrój otoczenia, które potem staram się przelać na karton. Dlatego cechą dominującą moich obrazów jest romantyzm i spokój, którego wszyscy poszukujemy* – wyjaśnia J. Maksymiuk.

Istvan Grabowski

Fot. Istvan Grabowski

*Pamięć ta
uroczystości otwarcia
Sejmiku Powiatowego
w Białej Podlaskiej
w dniu 23
Marta 1919 r.*

Pamiętka z uroczystości otwarcia Sejmiku Powiatowego w Białej Podlaskiej w dniu 23 marca 1919 r.

Quiz gościńca

Quiz gościńca

Quiz gościńca

Racjonalne żywienie rodziny

W którym produkcie znajduje się najwięcej wapnia?
A/ mleko, B/ fasola, C/ olej rzepakowy, D/ cytryna.

W którym z wymienionych produktów znajduje się najwięcej błonnika?

A/ ser żółty, B/ kasa gryczana, C/ marchew, D/ mleko.

W żywieniu dzieci i młodzieży największą rolę odgrywają...

A/ białka i tłuszcze, B/ witaminy i sole mineralne,
C/ białka i składniki regulujące, D/ cukier i słodcyce.

Gotując ziemniaki należy wkładać je do:

A/ ciepłej wody, B/ wrzącej, osolonej wody,
C/ zimnej, osolonej wody, D/ zimnej wody.

Bożena Warda LODR Oddz. w Grabanowie

Odpowiedzi prosimy nadsyłać do dnia 15 czerwca br.
na adres redakcji Gościńca.

Prawidłowe odpowiedzi na quiz z nr 2/9

1. b/ kwas mlekowy,
2. c/ bezpośrednio przed spożyciem,
3. d/ białko fasoli,
4. c/ mięsa.

Nagrody książkowe za prawidłowe rozwiązanie konkursu otrzymują:

Tadeusz Krawczyk z Zabłotcia, **Agnieszka Deleszkiewicz**
z Curyna, **Irena Gruszkowska** z Lublina, **Anna Szpyruk** z Terespolu i **Jacek Parulski** z Horodyszczu.

SPROSTOWANIE

W poprzednim numerze obok artykułu Emilii Zaniewskiej zamieściliśmy zdjęcie Romana Petrynika bez podania jego nazwiska.
Autora przepraszamy.

gościńiec
Białski

NUMER ZAMKNIĘTO

30 kwietnia 2009 r.

Egzemplarz bezpłatny

Nakład 1500 egz.

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej

Redaguje zespół: koordynator Jan Jaficzuk, Elżbieta Chwalczuk sekretarz redakcji

Współpracują: Teresa Bartosiewicz, Barbara Brodacka, Istvan Grabowski, Piotr Grzeszyk, Aniela Halczuk, Kazimierz Halczuk, Anna Jureczek, Kamila Korneluk, Agnieszka Nowacka, Maria Sawczuk, Danuta Szaniawska, Bolesław Szulej, Anna Jóźwik, Romuald Szudejko, Bożena Warda.

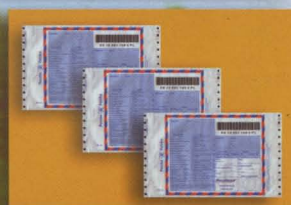
Adres redakcji: Starostwo Powiatowe ul. Brzeska 41; 21-500 Biała Podlaska, tel. 083 343 75 31; fax: 083 343 36 09;
e-mail: gosciniec@powiatbialski.pl, powiatbialski@lubelskie.pl, starbial@pro.onet.pl.

Zastrzegamy sobie prawo dokonywania skrótków w nadesłanych tekstach. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

SKŁAD I DRUK: „CALAMUS” Biała Podlaska

Twoja przesyłka w dobrych rękach

gwarantowane terminy doręczenia

Przesyłki kurierskie krajowe

Na dziś

Na Jutro: Poranek, Południe, Standard

Przesyłki kurierskie zagraniczne

dostarczamy do ponad 160 krajów na świecie

do krajów europejskich: w ciągu 1-2 dni *

do krajów na innych kontynentach: w ciągu 2-4 dni *

Infolinia i zamówienie kuriera:

0804 104 104

* opłata jak za połączenia lokalne

Zapraszamy do urzędów pocztowych

bezpłatny odbiór przez kuriera

system śledzenia przesyłek

* szczegółowe informacje na stronie internetowej www.pocztex.pl lub w urzędach pocztowych